

Briuselis, 2020 m. rugsėjo 29 d.
(OR. en)

11251/1/20
REV 1

Tarpinstitucinė byla:
2018/0224(COD)

RECH 332
COMPET 435
IND 156
MI 368
EDUC 331
TELECOM 163
ENER 318
ENV 550
REGIO 238
AGRI 294
TRANS 423
SAN 329
CADREFIN 283
CODEC 901
SUSTDEV 122

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 10948/20
Komisijos dok. Nr.: 9865/18 + ADD 1

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO,
kuriuo nustatoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos
horizontas“ ir nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės
– Bendras požiūris

Delegacijoms priede pateikiamas viso bendro požiūrio dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ ir su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės, tekstas, dėl kurio susitarta 2020 m. rugsėjo 29 d. Tarybos (konkurencingumas) posėdyje.

Tekstas apima 2019 m. kovo 27 d. Nuolatinių atstovų komitete patvirtintą bendrą sutarimą su Europos Parlamentu¹ ir 2019 m. lapkričio 29 d. Tarybos (konkurencingumas) patvirtintą dalinį bendrą požiūrį dėl konstatuojamųjų dalių ir IV skyriaus (sinergija)².

¹ Dok. 7942/19.
² Dok. 14643/19.

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES)

... m. ... d.

**kuriuo nustatoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ ir
nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 173 straipsnio 3 dalį,
182 straipsnio 1 dalį, 183 straipsnį ir 188 straipsnio antrą pastraipą,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁴,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros⁵,

³ OL C [...], [...], p. [...].

⁴ OL C [...], [...], p. [...].

⁵ ... m. ... d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir ... m.
... d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) Sąjungos tikslas – stiprinti savo mokslo ir technologijų bazes sukuriant Europos mokslinių tyrimų erdvę, kurioje tyrėjai, mokslinės žinios ir technologijos judėtų laisvai, ir skatinant ją tapti konkurencingesne, be kita ko, jos pramonės sektoriuje, kartu skatinant visą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, kad būtų įgyvendinti Sąjungos strateginiai prioritetai, kurių galutinis tikslas yra propaguoti taiką, Sąjungos vertybes ir jos tautų gerovę;
- (2) kad siekiant šio bendro tikslo būtų užtikrintas mokslinis, technologinis, ekonominis, aplinkos ir socialinis poveikis ir būtų kuo labiau padidinta Sąjungos investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas pridėtinė vertė, Sąjunga turėtų investuoti į pažangius mokslinius tyrimus ir inovacijas įgyvendindama bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“ (2021–2027 m.) (toliau – Programa), siekdama remti pažangių žinių ir kokybiškų technologijų kūrimą, geresnę sklaidą ir perdavimą Sąjungoje, pritraukti talentingų darbuotojų visais lygmenimis ir prisidėti prie visapusiško Sąjungos talentingų darbuotojų grupės dalyvavimo, sudaryti palankesnes sąlygas užmegzti bendradarbiavimo ryšius ir didinti mokslinių tyrimų ir inovacijų poveikį įvairių krypčių Sąjungos politikos formavimui, rėmimui ir įgyvendinimui, remti ir stiprinti novatoriškų ir tvarių sprendimų įsisavinimą ir diegimą Sąjungos ekonomikoje, visų pirma MVĮ ir visuomenėje, spręsti pasaulinius uždavinius, be kita ko, susijusius su klimato kaita ir darnaus vystymosi tikslais, kurti darbo vietas ir skatinti ekonomikos augimą, taip pat skatinti Sąjungos pramonės konkurencingumą ir didinti Sąjungos patrauklumą mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) srityje. Programa turėtų būti skatinamos visų rūšių inovacijos, įskaitant proveržio inovacijas, taip pat skatinama rinkoje diegti novatoriškus sprendimus ir užtikrinami optimalūs tokių investicijų rezultatai, kad būtų daromas didesnis poveikis sustiprintoje Europos mokslinių tyrimų erdvėje;
- (2a) Programa turėtų būti sukurta septynerių metų laikotarpiui, kad jos trukmė atitiktų Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. [įrašyti nuoroda į DFP reglamentą] nustatytos daugiametės finansinės programos trukmę, nedarant poveikio Tarybos reglamente [.../...], kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti, nustatytiems terminams;

- (2a) Programa turėtų būti padedama didinti viešąsias ir privačias investicijas į MTI valstybėse narėse, taip padedant pasiekti bendrą bent 3 % Sąjungos BVP investicijų į mokslinius tyrimus ir plėtrą lygį. Siekiant šio tikslo reikės užtikrinti, kad valstybės narės ir privatusis sektorius papildytų šią Programą savo sustiprintais investicijų veiksmiais, skirtais mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų sritims;
- (3) siekiant padėti įgyvendinti Sąjungos politikos tikslus, pagal šią Programą remiama veikla turėtų, kai aktualu, būti grindžiama inovacijoms palankiu reglamentavimu ir skatinti nustatyti tokį reglamentavimą, laikantis inovacijų principo^{6,7}, kad būtų remiamas spartesnis ir intensyvesnis Sąjungos didelio masto žinių turto transformavimas į inovacijas;
- (4) visa Programa turėtų būti įgyvendinama kuo plačiau laikantis bendrųjų atvirojo mokslo, atvirųjų inovacijų ir atvirumo pasauliui principų. Šiais principais turėtų būti užtikrintas Sąjungos investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas pažangumas ir poveikis;

⁶ Geresnio reglamentavimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų priemonių rinkinys, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/better-regulation-toolbox-21_en_0.pdf.

⁷ 2018 m. gegužės 15 d. Komisijos komunikatas „Atnaujinta Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkė – Europos galimybė formuoti savo ateitį“ (dok. COM(2018)306).

- (5) atvirasis mokslas, įskaitant atvirąją prieigą prie mokslinių publikacijų ir mokslinių tyrimų duomenų, taip pat optimali žinių sklaida ir naudojimas jomis, gali padėti gerinti mokslo kokybę ir didinti jo poveikį bei naudą, taip pat sparčiau tobulinti žinias užtikrinant, kad jos taptų patikimesnės, efektyvesnės, tikslesnės ir geriau suprantamos visuomenei, taip pat padėtų išspręsti visuomenės uždavinius. Turėtų būti nustatytos nuostatos, kuriomis būtų užtikrinta, kad naudos gavėjai suteiktų atvirąją prieigą prie recenzuojamų mokslinių publikacijų. Be to, turėtų būti užtikrinta, kad naudos gavėjai suteiktų atvirąją prieigą prie mokslinių tyrimų duomenų, laikantis principo „atvira, kiek įmanoma, ir uždara, kiek būtina“ ir sudarant galimybę taikyti išimtis dėl pagrįstų priežasčių, susijusių su duomenų apsaugos taisyklėmis ir saugumo interesais, taip pat su intelektinės nuosavybės teisėmis, Europos Sąjungos ekonomikos konkurencingumu pasaulyje ir kitais teisėtais interesais. Daugiau dėmesio visų pirma reikėtų skirti atsakingam mokslinių tyrimų duomenų tvarkymui – šis procesas turėtų atitikti surandamumo, prieinamumo, sąveikumo ir pakartotinio naudojimo (angl. FAIR) principus, ypač integruojant duomenų tvarkymo planus. Kai tinkama, naudos gavėjai turėtų naudotis Europos atvirojo mokslo debesijos teikiamomis galimybėmis ir vadovautis kitais atvirojo mokslo principais ir praktika;
- (6) Programos koncepcija ir projektas turėtų padėti patenkinti poreikį visoje ES sukurti kritinę remiamos veiklos masę bendradarbiaujant tarptautiniu lygmeniu, vadovaujantis JT darbotvarke iki 2030 m. ir jos darnaus vystymosi tikslais (DVT). Programos įgyvendinimas turėtų padėti siekti šių tikslų ir sustiprinti ES bei jos valstybių narių įsipareigojimą nuosekliai ir integruotai įgyvendinti Darbotvarkę iki 2030 m. ir užtikrinti darnų vystymąsi trimis aspektais – ekonominiu, socialiniu ir aplinkos;
- (7) pagal Programą remiama veikla turėtų padėti įgyvendinti Sąjungos tikslus ir prioritetus, stebėti ir vertinti jų įgyvendinimo pažangą ir nustatyti peržiūrėtus arba naujus prioritetus;
- (7a) Programa užtikrinamas mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų viešojo finansavimo skaidrumas ir atskaitomybė, taip apsaugant viešąjį interesą;

- (7b) Programa turėtų būti remiama mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla socialinių ir humanitarinių mokslų srityje. Tai apima mokslinių žinių tobulinimą šioje srityje, taip pat naudojimąsi socialinių ir humanitarinių mokslų srities įžvalgomis ir pažanga siekiant padidinti Programos ekonominį ir socialinį poveikį. Programos veiklos srityje „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ socialinių ir humanitarinių mokslų aspektai bus visapusiškai integruoti į visas veiksmų grupes. Be socialinių ir humanitarinių mokslų skatinimo, šių mokslų aspektų integravimas į projektus taip pat turėtų būti remiamas, kai tinkama, į ekspertų komitetus ir vertinimo komisijas įtraukiant nepriklausomus socialinių ir humanitarinių mokslų sričių ekspertus, taip pat laiku atliekant socialinių ir humanitarinių mokslų aspektų stebėseną finansuojamuose mokslinių tyrimų veiksmuose ir atitinkamų ataskaitų teikimą. Visų pirma visoje Programoje bus stebimas socialinių ir humanitarinių mokslų aspektų integravimo mastas;
- (8) įgyvendinant Programą, atsižvelgiant į dalyvaujančių mokslinių tyrimų ir inovacijų bendruomenių pobūdį, vykdomos veiklos rūšis ir tikslus, taip pat į siekiamą daryti poveikį, turėtų būti išlaikoma mokslinių tyrimų ir inovacijų, taip pat finansavimo, grindžiamo principais „iš apačios į viršų“ (orientuoto į tyrėjus arba novatorius) ir „iš viršaus į apačią“ (nustatomo remiantis strategiškai apibrėžtais prioritetais), pusiausvyra. Atitinkamų Programos dalių, kurių visos padeda siekti visų bendrųjų ir konkrečių Programos tikslų, įgyvendinimo metodas turėtų būti pasirenkamas atsižvelgiant į šių veiksmų derinį;
- (8a) pagal Programą turėtų būti teikiama parama visais mokslinių tyrimų ir inovacijų etapais, ypač bendradarbiavimu grindžiamiems projektams, taip pat atitinkamai misijoms ir partnerystėms. Fundamentiniai moksliniai tyrimai yra viena iš svarbiausių vertybių ir svarbi sąlyga siekiant padidinti Sąjungos gebėjimą pritraukti geriausių mokslininkų, kad ji taptų pasauliniu kompetencijos centru. Reikėtų užtikrinti fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų pusiausvyrą. Tai suderinus su inovacijomis, bus remiamas Sąjungos ekonomikos konkurencingumas, augimas ir darbo vietų kūrimas;

- (8b) iš faktinių duomenų galima spręsti, kad visapusiškos įvairovės užtikrinimas yra labai svarbus siekiant gero mokslo, nes įvairovė mokslui yra naudinga. Įvairovė ir įtrauktis prisideda prie bendradarbiavimu grindžiamų mokslinių tyrimų ir inovacijų pažangumo: tarpdalykinis, sektorių bendradarbiavimas ir bendradarbiavimas visoje Europos mokslinių tyrimų erdvėje padeda užtikrinti geresnius mokslinius tyrimus ir kokybiškesnius projektų pasiūlymus, gali lemti intensyvesnį įsisavinimo visuomenėje mastą ir gali paskatinti inovacijų teikiamą naudą, taip sudarant sąlygas Europai daryti pažangą;
- (8c) siekiant sudaryti galimybę suteikti spartesnę, principu „iš apačios į viršų“ grindžiamą galimybę gauti finansavimą mažiems bendradarbiaujantiems konsorciумams, įgyvendinantiems veiksmus, apimančius veiklą nuo fundamentinių mokslinių tyrimų atlikimo iki taikymo rinkoje, mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmams gali būti taikoma skubi procedūra;
- (8d) siekiant kuo labiau padidinti programos „Europos horizontas“ poveikį, daug dėmesio reikėtų skirti daugiadalykiams, tarpdalykiams ir įvairiadalykiams metodams;
- (8e) siekiant įgyvendinti šios Programos tikslus ir kartu laikantis pažangumo principo, Programa turėtų būti siekiama stiprinti, be kita ko, bendradarbiavimo ryšius Europoje ir taip padėti mažinti MTI atotrūkį;
- (8f) kompetencijos iniciatyvomis turėtų būti siekiama stiprinti mokslinių tyrimų ir inovacijų pažangumą reikalavimus atitinkančiose valstybėse, įskaitant, pavyzdžiui, paramą mokymui siekiant tobulinti MTI valdymo įgūdžius, apdovanojimus, inovacijų ekosistemų stiprinimą ir MTI tinklų kūrimą, be kita ko, remiantis ES finansuojamais mokslinių tyrimų infrastruktūros objektais. Pareiškėjai turi aiškiai parodyti, kad projektai yra susiję su nacionalinėmis ir (arba) regioninėmis MTI strategijomis, kad galėtų kreiptis dėl finansavimo pagal programos „Europos horizontas“ dalies „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“ paprogramę „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos skleidimas“;

- (9) pagal veiklos sritį „Pažangus mokslas“ vykdoma mokslinių tyrimų veikla turėtų būti nustatoma atsižvelgiant į mokslo poreikius ir galimybes ir ja turėtų būti skatinama mokslinė kompetencija. Mokslinių tyrimų darbotvarkė turėtų būti nustatoma palaikant glaudžius ryšius su mokslo bendruomene ir joje turėtų būti, be kita ko, akcentuojamas naujų MTI srities talentingų darbuotojų ir pradedančių tyrėjų pritraukimas, kartu stiprinant EMTE, vengiant protų nutekėjimo ir skatinant protų apykaitą;
- (9a) Programa turėtų būti remiama Sąjunga ir jos valstybės narės, kad būtų atsižvelgta į tai, kad egzistuoja itin intensyvi tarptautinė konkurencija siekiant pritraukti talentingiausias ir geriausias įgūdžių turinčias darbojusias;
- (10) siekiant užtikrinti kuo didesnę integravimą visose atitinkamose teminėse srityse, kartu užtikrinant aukštą ir tvarų pažangumo bei poveikio lygį naudojamų išteklių atžvilgiu, Programos veiklos sritis „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ turėtų būti grindžiama mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmų grupėmis. Taip bus skatinamas tarpdalykinis, tarpsektorinis, įvairias politikos sritis apėmiantis ir tarpvalstybinis bendradarbiavimas siekiant darnaus vystymosi tikslų laikantis Darbotvarkės iki 2030 m. bei Paryžiaus susitarimo principų ir siekiant užtikrinti Sąjungos pramonės konkurencingumą šiame procese. Organizavus didelio užmojo, plataus masto iniciatyvas mokslinių tyrimų ir inovacijų misijų forma bus sudaryta galimybė Programa užtikrinti transformatyvų ir sisteminių poveikį visuomenei siekiant darnaus vystymosi tikslų, taip pat vykdant tarptautinį bendradarbiavimą ir mokslo diplomaciją;

- (11) vienas iš pagrindinių būdų, kuriuo turės būti įgyvendinami Programos tikslai, ypač kurti tvarias darbo vietas ir užtikrinti tvarų ekonomikos augimą, turėtų būti visapusiškai ir laiku į Programą įtraukti pramonės sektorių visais lygmenimis: nuo pavienių verslininkų ir mažųjų bei vidutinių įmonių iki stambių įmonių. Užtikrinant tokį pramonės sektoriaus dalyvavimą reikėtų pasirūpinti, kad dalyvavimo įgyvendinant remiamus veiksmus lygis bent jau atitiktų dalyvavimo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 sukurtos ankstesnės bendrosios programos „Horizontas 2020“⁸ veiksmus lygį;
- (11a) Programos veiksmams turėtų būti svariai prisidedama siekiant išnaudoti Europos strateginių sektorių, įskaitant bazines didelio poveikio technologijas, atspindinčias ES pramonės politikos strategijos tikslus, potencialą⁹;
- (11b) daugiašalėmis suinteresuotųjų subjektų, įskaitant pilietinę visuomenę ir pramonės sektorių, konsultacijomis turėtų būti prisidedama prie strateginio planavimo proceso metu nustatytų perspektyvų ir prioritetų. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti rengiami reguliarūs strateginiai MTI planai, tvirtinami priimant įgyvendinimo aktus, siekiant parengti darbo programų turinį;
- (11c) siekiant finansuoti konkretų veiksmą, darbo programoje turėtų būti atsižvelgiama į konkrečių ankstesnių projektų rezultatus ir į mokslo, technologijų ir inovacijų padėtį nacionaliniu, Sąjungos ir tarptautiniu lygmenimis ir į atitinkamus politikos, rinkos ir visuomeninius pokyčius;

⁸ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukuriamą bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 104).

⁹

- (12) svarbu remti Sąjungos pramonę, kad ji inovacijų, skaitmeninimo ir poveikio klimatui neutralumo srityse išliktų arba taptų pasaulio lydere, visų pirma investuojant į bazines didelio poveikio technologijas, kuriomis bus grindžiamas ateities verslas. Programos veiksmais turėtų būti sprendžiamos rinkos nepakankamumo arba nepakankamų investicijų problemos, proporcingai ir skaidriai skatinamos investicijos nedubliuojant ar neištumiant privačiojo finansavimo, be to, šie veiksmai turėtų suteikti aiškią Europos pridėtinę vertę ir užtikrinti viešųjų investicijų grąžą. Taip bus užtikrinamas Programos veiksmų ir ES valstybės pagalbos taisyklių suderinamumas, vengiant nepagrįstų konkurencijos iškraipymų vidaus rinkoje;
- (13) įgyvendinant Programą turėtų būti integruotai remiami moksliniai tyrimai ir inovacijos, laikantis visų atitinkamų Pasaulio prekybos organizacijos nuostatų. Mokslinių tyrimų, įskaitant eksperimentinę plėtrą, sąvoka turėtų būti naudojama remiantis EBPO parengtu Fraskačio vadovu, o inovacijų sąvoka – EBPO ir Eurostato parengtu Oslo vadovu, vadovaujantis plačiu požiūriu, aprėpiančiu socialines inovacijas. Kaip ir ankstesnėje bendrojoje programoje „Horizontas 2020“, klasifikuojant technologinius mokslinius tyrimus, produktų kūrimą ir parodomąją veiklą ir kvietimuose teikti pasiūlymus nustatant tinkamų veiksmų rūšis, ir toliau turėtų būti atsižvelgiama į EBPO pateiktas technologinės parengties lygio (angl. TRL) apibrėžtis. Dotacijos neturėtų būti skiriamos veiksmams, kai veikla viršija aštuntą technologinės parengties lygį. Konkretaus kvietimo teikti pasiūlymus pagal veiklos sritį „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ atžvilgiu darbo programoje būtų galima numatyti galimybę skirti dotacijas didelio masto produktų patvirtinimui ir rinkos kartotei;
- (13a) nedarant poveikio deryboms dėl visos DFP, programa „Europos horizontas“ prie kosmoso srities tikslų bus prisidedama tokiu išlaidų lygiu, kuris bent jau proporcingai atitiks Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 sukurtos ankstesnės bendrosios programos „Horizontas 2020“ išlaidas;

- (14) Komisijos komunikate dėl programos „Horizontas 2020“ laikotarpio vidurio vertinimo (COM(2018)2 final), Europos Parlamento pranešime dėl programos „Horizontas 2020“ įgyvendinimo vertinimo atsižvelgiant į jos tarpinį vertinimą ir pasiūlymą dėl Devintosios bendrosios programos (2016/2147(INI)) ir Tarybos išvados „Nuo programos „Horizontas 2020“ tarpinio vertinimo link devintosios bendrosios programos“ pateikiama su šia Programa, įskaitant dalyvavimo ir sklaidos taisykles, susijusių rekomendacijų, remiantis patirtimi, įgyta įgyvendinant ankstesnę programą, ir ES institucijų ir suinteresuotųjų subjektų pateikta informacija. Keletas iš šių rekomendacijų yra: pasiūlyti priemonių, kuriomis būtų skatinama protų apykaita ir sudaromos palankesnės sąlygos užtikrinti MTI tinklų atvirumą; investuoti su didesniu užmoju, kad būtų sukurta kritinė masė ir kuo labiau padidintas poveikis; remti proveržio inovacijas; teikti pirmenybę Sąjungos investicijoms į MTI didelės pridėtinės vertės srityse, visų pirma orientuojantis į misijas, visapusiškai laiku įtraukiant gerai informuotus piliečius ir rengiant plataus masto informavimo kampanijas; racionalizuoti Sąjungos finansavimo tvarką siekiant visapusiškai panaudoti Sąjungos MTI potencialą, be kita ko, supaprastinant įvairias partnerystės iniciatyvas ir bendro finansavimo schemas; plėtoti didesnę ir konkrečią įvairių Sąjungos finansavimo priemonių sinergiją, visų pirma pašalinant papildomumo neužtikrinančią intervencijos logiką ir sumažinant įvairių finansavimo rūšių sudėtingumą, taip pat siekiant padėti sutelkti Sąjungoje neišnaudojamą MTI potencialą; stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą ir didinti atvirumą dalyviams iš trečiųjų valstybių; tęsti paprastinimą remiantis programos „Horizontas 2020“ įgyvendinimo patirtimi;
- (15) šia Programa turėtų būti siekiama užtikrinti sinergiją su kitomis Sąjungos programomis: nuo projektų rengimo ir strateginio planavimo iki projektų atrankos, valdymo, komunikacijos, rezultatų sklaidos ir naudojimosi jais, taip pat stebėsenos, audito ir valdymo. Kalbant apie MTI veiklos finansavimą, sinergija turėtų būti tokia, kad būtų galima kuo labiau suderinti išlaidų tinkamumo finansuoti taisykles. Siekiant išvengti Sąjungos finansavimo kartojimosi bei dubliavimosi ir didinti jo svertą poveikį, veiklai pagal programą „Europos horizontas“ vykdyti gali būti pervedamos lėšos iš kitų Sąjungos programų. Tokiais atvejais tokioms lėšoms bus taikomos programos „Europos horizontas“ taisyklės;

- (15a) vadovaujantis Reglamentu [Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė] ir neviršijant jame skirtų išteklių, turėtų būti įgyvendinamos pagal šią Programą nustatytos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės siekiant reaguoti į precedento neturintį COVID-19 krizės poveikį. Tokie papildomi ištekliai turėtų būti naudojami taip, kad būtų užtikrintas Reglamente [ERI] numatytų terminų laikymasis¹⁰. Tokie papildomi ištekliai turėtų būti skiriami tik moksliniams tyrimams ir inovacijoms skirtiems veiksams, kuriais reaguojama į COVID-19 krizės padarinius, visų pirma į jos ekonominį, socialinį ir visuomeninį poveikį;
- (16) siekiant užtikrinti, kad Sąjungos finansavimas darytų kuo didesnę poveikį ir kuo veiksmingiau padėtų siekti Sąjungos politikos tikslų, Sąjunga, kai tikslinga, turėtų sudaryti Europos partnerystes su privačiojo ir (arba) viešojo sektoriaus partneriais. Tokie partneriai, be kita ko, yra pramonės subjektai, universitetai, mokslinių tyrimų organizacijos, įstaigos, kurioms vietos, regiono, nacionaliniu arba tarptautiniu lygmeniu pavesta teikti viešąsias paslaugas, arba pilietinės visuomenės organizacijos, įskaitant fondus ir NVO, kurie remia ir (arba) vykdo mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, su sąlyga, kad palaikant partnerystės ryšius norimą poveikį galima pasiekti veiksmingiau negu tik Sąjungos lygmeniu;
- (16a) priklausomai nuo valstybės narės sprendimo, turėtų būti įmanoma įnašus pagal programas, bendrai finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF) ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, laikyti dalyvaujančios valstybės narės įnašu programos „Europos horizontas“ įgyvendinimo tikslu. Tačiau tai nedaro poveikio poreikiui laikytis visų tiems įnašams taikytinų nuostatų, kaip nustatyta [naujajame Bendrųjų nuostatų reglamente] ir konkretiems fondams skirtuose reglamentuose, ir visų pirma poreikiui laikytis nuostatų, kuriose išdėstyti bendro finansavimo reikalavimai ir valdymo bei kontrolės sistemos;

¹⁰ Komisijos pasiūlymas (COM (2020) 459), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas dėl programos „Europos horizontas“.

- (17) šia Programa turėtų būti stiprinamas Europos partnerysčių subjektų ir privačiojo ir (arba) viešojo sektoriaus partnerių bendradarbiavimas tarptautiniu lygmeniu, be kita ko, šiuo tikslu sujungiant mokslinių tyrimų ir inovacijų programas ir tarpvalstybines investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas ir taip asmenims bei įmonėms užtikrinant abipusę naudą, kartu garantuojant, kad Sąjunga galėtų ginti savo interesus strateginėse srityse¹¹;
- (17a) ateities ir besiformuojančių technologijų (ABT) pavyzdinės iniciatyvos pasirodė esanti veiksminga ir efektyvi priemonė, nes bendromis ir suderintomis Sąjungos ir jos valstybių narių pastangomis visuomenei buvo suteikta naudos. Veikla, vykdoma pagal ABT pavyzdines iniciatyvas, susijusias su grafenu, žmogaus smegenų projektu ir kvantinėmis technologijomis, ir remiama pagal programą „Horizontas 2020“, bus toliau remiama pagal programą „Europos horizontas“ skelbiant kvietimus teikti pasiūlymus, numatytus darbo programoje. Pagal programos „Horizontas 2020“ ABT pavyzdinių iniciatyvų dalį remiami parengiamieji veiksmai bus naudingi pagal programą „Europos horizontas“ vykdomo strateginio planavimo procese ir suteiks informacijos dirbant misijų, bendro finansavimo ir (arba) bendro programavimo partnerysčių ir įprastinių kvietimų teikti pasiūlymus srityse;
- (18) Jungtinis tyrimų centras (JRC) ir toliau turėtų padėti rengti Sąjungos politiką, viso politikos ciklo metu teikdamas nepriklausomus vartotojų interesus atitinkančius mokslinius duomenis ir techninę paramą. Tiesioginiai JRC veiksmai turėtų būti įgyvendinami lanksčiai, efektyviai ir skaidriai, atsižvelgiant į Sąjungos politikos poreikius ir atitinkamus JRC naudotojų poreikius ir užtikrinant Sąjungos finansinių interesų apsaugą. JRC ir toliau turėtų kurti papildomus išteklius;

¹¹ Žr., pvz., Komisijos pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Europos Sąjungą tikrinimo sistema (COM(2017) 487).

- (19) veiklos srityje „Novatoriška Europa“ turėtų būti sukurta integruotos paramos verslininkų poreikiams ir verslumui priemonių, kuriomis būtų siekiama įgyvendinti ir sparčiau diegti proveržio inovacijas sparčiam rinkos augimui užtikrinti. Turėtų būti užtikrintas vieno langelio principas siekiant pritraukti ir remti visų rūšių novatorius ir novatoriškas įmones, pavyzdžiui, MVĮ, įskaitant startuolius, o išimtiniais atvejais ir mažas vidutinės kapitalizacijos įmones, turinčias potencialą laipsniškai plėsti veiklą tarptautiniu bei Sąjungos lygmenimis, ir greitai lanksčiomis sąlygomis pasiūlyti dotacijų ir bendrai finansuojamų investicijų, be kita ko, kartu su privačiais investuotojais. Šių tikslų turėtų būti siekiama įsteigiant Europos inovacijų tarybą (EIC). Šioje veiklos srityje taip pat turėtų būti remiamas Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT) ir apskritai Europos inovacijų ekosistemos, visų pirma bendrai finansuojant partnerystes su nacionaliniais ir regioniniais inovacijas remiančiais subjektais;
- (19a) pagal šį reglamentą, ypač kalbant apie EIC vykdomą veiklą, startuolis yra MVĮ pradiniam gyvavimo ciklo etape (įskaitant universitetų atžalines įmones), kurios tikslas – novatoriški sprendimai bei atitinkamo masto verslo modelis ir kuri yra savarankiška, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB¹² priedo 3 straipsnyje, o vidutinės kapitalizacijos įmonė – įmonė, kuri nėra Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB apibrėžta labai maža, mažoji ar vidutinė įmonė ir kurios darbuotojų skaičius, apskaičiuotas pagal tos rekomendacijos priedo I antraštinės dalies 3, 4, 5 ir 6 straipsnius, yra 250–3 000; maža vidutinės kapitalizacijos įmonė – vidutinės kapitalizacijos įmonė, kurios darbuotojų skaičius neviršija 499;
- (20) šios Programos politikos tikslų taip pat bus siekiama pasitelkiant „InvestEU“ fondo finansines priemones ir biudžeto garantijas, visų pirma mokslinių tyrimų, inovacijų ir skaitmeninimo ir MVĮ politikos finansavimo kryptis;

¹² 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžčių (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

- (21) EIC kartu su kitomis programos „Europos horizontas“ dalimis turėtų skatinti visų formų inovacijas, pradedant inkrementinėmis ir baigiant proveržio bei ardomosiomis inovacijomis, ypač orientuojantis į rinkas kuriančias inovacijas. EIC, pasitelkdama savo programas „Pathfinder“ ir „Accelerator“, turėtų siekti nustatyti, kurti ir diegti visų rūšių didelės rizikos inovacijas, įskaitant inkrementines inovacijas, daugiausia dėmesio skirdama proveržio, ardomosioms ir giliųjų technologijų inovacijoms, kurios turi potencialą tapti rinkas kuriančiomis inovacijomis. Teikdama nuoseklią ir racionalizuotą paramą, EIC turėtų panaikinti dabartinę viešosios paramos proveržio inovacijoms ir privačiųjų investicijų į jas trūkumą. Dėl savo priemonių pobūdžio EIC turi turėti specialias teises ir valdymo funkcijas, kad būtų atsižvelgta į jos tikslus, visų pirma į su diegimu rinkoje susijusią veiklą;
- (22) EIC programa „Accelerator“ padės įveikti vadinamąjį mirties slėnį, t. y. atotrūkį tarp mokslinių tyrimų, pasirengimo masinei prekybai ir įmonių veiklos plėtimo. Pagal programą „Accelerator“ bus teikiama parama didelį potencialą turinčioms operacijoms, keliančioms tokią technologinę ir (arba) mokslinę, finansinę, valdymo ir (arba) rinkos riziką, dėl kurios jos kol kas nelaikomos bankams patraukliomis operacijomis ir dėl to negali pritraukti didelių rinkos investicijų, taip papildant Reglamentu ...¹³ sukurtą programą „InvestEU“, pagal kurią bus remiami novatoriškai, bet bankams patrauklūs projektai ir subjektai;
- (22a) užtikrinant glaudžią sinergiją su „InvestEU“, pagal EIC programą „Accelerator“, pasitelkus mišrų finansavimą ir finansinės paramos nuosavam kapitalui formas, turėtų būti finansuojamos MVI, įskaitant startuolius, o išimtiniais atvejais ir projektai, vykdomi mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių, kurios dar negali gauti pajamų arba dar nėra pelningos, arba dar negali pritraukti pakankamai investicijų savo projektų verslo planams visiškai įgyvendinti. Tokie reikalavimus atitinkantys subjektai bus laikomi bankams nepatraukliais, nors dalį jų investicijų poreikių galėjo arba galėtų patenkinti vienas ar keli investuotojai, pavyzdžiui, privatus arba valstybinis bankas, privati turto valdymo įmonė, rizikos kapitalo fondas, neformalus investuotojas ir pan. Tokiu būdu įveikiant rinkos nepakankamumą, pagal EIC programą „Accelerator“ bus finansuojami perspektyvūs, bet dar bankams nepatrauklūs subjektai, vykdančios rinką kuriančių proveržio inovacijų projektus. Kai tie projektai taps bankams patrauklūs, vėlesniame savo vystymosi etape jie galės būti finansuojami pagal programą „InvestEU“;

- (22b) mišrus finansavimas turėtų būti pagrindinis Europos inovacijų tarybos programos „Accelerator“ biudžeto panaudojimo būdas 43 straipsnio tikslu, o tik dotacijomis teikiama Europos inovacijų tarybos programos „Accelerator“ parama MVI, įskaitant pradedančiąsias įmones, turėtų atitikti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 įsteigtos ankstesnės bendrosios programos „Horizontas 2020“ paramą, teikiamą iš MVI priemonės biudžeto;¹⁴
- (23) EIT, pirmiausia pasitelkdamas savo žinių ir inovacijų bendrijas (ŽIB), turėtų siekti stiprinti inovacijų ekosistemas, padedančias spręsti pasaulinius uždavinius, skatindamas integruoti inovacijų, mokslinių tyrimų, aukštojo mokslo ir verslumo sričių veiklą. Pagal savo steigimo aktą – EIT reglamentą ir savo strateginę mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkę EIT, vykdydamas savo veiklą, turėtų skatinti inovacijas ir turėtų iš esmės padidinti savo paramą aukštojo mokslo integravimui į inovacijų ekosistemą, visų pirma skatindamas ugdyti verslumą, palaikydamas tvirtus pramonės sektoriaus ir akademinės bendruomenės nespécializuoto bendradarbiavimo ryšius, taip pat nustatydamas perspektyvius įgūdžius, kurių turėtų turėti būsimi novatoriai pasauliniams uždaviniams spręsti, įskaitant pažangius skaitmeninius ir su inovacijomis susijusius įgūdžius. EIC lėšų gavėjai turėtų galėti naudotis EIT teikiamomis paramos programomis, o EIT ŽIB steigiami startuoliai turėtų turėti galimybę naudotis EIC veiksmais. EIT daugiausia dėmesio skiria inovacijų ekosistemoms, todėl būtų natūralu jį priskirti veiklos sričiai „Novatoriška Europa“, tačiau jis taip pat atitinkamai turėtų remti ir kitas veiklos sritis;
- (24) norint užtikrinti, kad klestėtų proveržio inovacijos, vienas iš pagrindinių reikalavimų turėtų būti vienodų sąlygų konkrečioje rinkoje konkuruojančioms įmonėms užtikrinimas ir išsaugojimas, taip sudarant sąlygas visų pirma mažiesiems ir vidutiniams novatoriams pasinaudoti jų investicijų teikiama nauda ir užimti atitinkamą rinkos dalį;

¹⁴ Komisijos deklaracija turėtų būti paskelbta OL C serijoje, kai bus priimtas galutinis reglamento tekstas.

- (25) Programa turėtų būti skatinamas ir integruojamas bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis bei iniciatyvomis, remiantis abipuse nauda, ES interesais, tarptautiniais įsipareigojimais, mokslo diplomatija ir, kiek įmanoma, abipusiškumo principu. Tarptautiniu bendradarbiavimu turėtų būti siekiama stiprinti Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų pažangumą, patrauklumą, ekonominį ir pramoninį konkurencingumą, spręsti pasaulinius uždavinius, įskaitant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus (DVT), laikantis Darbotvarkės iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimo principų pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, ir remti Sąjungos išorės politiką. Turėtų būti laikomasi bendro atvirumo principo tarptautinių partnerių dalyvavimo ir tikslinių tarptautinio bendradarbiavimo veiksmų atžvilgiu, be kita ko, užtikrinant atitinkamą mažas ir vidutines pajamas gaunančiose šalyse įsisteigusių subjektų tinkamumą finansuoti. Kartu turėtų būti skatinamas trečiųjų valstybių prisijungimas visų pirma prie bendradarbiavimu grindžiamų Programos dalių, laikantis asociacijos susitarimų ir daugiausia dėmesio skiriant tam, kad Sąjunga gautų pridėtinės vertės. Skirdama asocijuotųjų šalių finansinius įnašus į Programą, Komisija turėtų atsižvelgti į tų šalių teisės subjektų dalyvavimo skirtinguose Programos komponentuose lygį;
- (25a) pagal SESV 218 straipsnio 4 dalį Taryba gali paskirti specialų komitetą, su kuriuo konsultuojantis būtų vedamos derybos, įskaitant derybas dėl asociacijos susitarimų struktūros ir turinio;

- (26) siekiant stiprinti mokslo ir visuomenės tarpusavio ryšius ir kuo labiau padidinti jų sąveikos teikiamą naudą, įgyvendinant Programą reikėtų įtraukti piliečius ir pilietinės visuomenės organizacijas į patikimų mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkių ir turinio bendro rengimo ir kūrimo procesą, kuriame būtų atsižvelgiama į piliečiams ir pilietinei visuomenei rūpimus klausimus, jų poreikius ir lūkesčius, šiuo tikslu populiarinant mokslinį švietimą, sudarant sąlygas visuomenei įgyti mokslinių žinių ir sudarant palankesnes sąlygas piliečiams ir pilietinės visuomenės organizacijoms dalyvauti vykdam Programos veiklą. Tai turėtų būti daroma įgyvendinant visą Programą ir vykdam specialią veiklą pagal jos dalį „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“. Siekiant užsitikrinti ir išlaikyti visuomenės paramą Programai, įtraukiant piliečius ir pilietinę visuomenę į mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą kartu turėtų būti vykdoma visuomenės informavimo veikla. Programa taip pat turėtų būti siekiama šalinti kliūtis ir didinti mokslo, technologijų, kultūros ir meno sričių sinergiją, kad būtų galima kurti kokybiškesnes tvarias inovacijas. Reikėtų vykdyti priemonių, kurių imtasi siekiant padidinti piliečių ir pilietinės visuomenės dalyvavimą remiamuose projektuose, stebėseną;
- (27) kai tikslinga, Programoje turėtų būti atsižvelgiama į konkrečius atokiausių regionų ypatumus, pripažintus SESV 349 straipsnyje, vadovaujantis Komisijos komunikatu „Sustiprinta ir atnaujinta strateginė partnerystė su ES atokiausiais regionais“¹⁵, kurį Taryba palankiai įvertino;
- (28) laikantis Europos Sąjungos sutarties 2 ir 3 straipsnių ir SESV 8 straipsnio, pagal Programą vykdoma veikla turėtų būti siekiama panaikinti lyčių nelygybę, gerinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir skatinti moterų bei vyrų lygybę mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje. Lyčių aspektas turėtų būti integruojamas į mokslinių tyrimų ir inovacijų turinį ir į jį turėtų būti atsižvelgiama visais mokslinių tyrimų ciklo etapais. Be to, pagal Programą vykdoma veikla turėtų būti siekiama panaikinti su amžiumi, negalia, rase ir etnine kilme, religija arba tikėjimu ir seksualine orientacija susijusią nelygybę ir skatinti lygybę bei įvairovę visais mokslinių tyrimų ir inovacijų atžvilgiais;

¹⁵ Dok. 13715/17 + ADD 1–3: Komisijos komunikatas „Sustiprinta ir atnaujinta strateginė partnerystė su ES atokiausiais regionais“ (COM (2017) 623 final).

- (28a) įgyvendinant visą Programą turėtų būti nuolat siekiama administracinio supaprastinimo, visų pirma mažinti administracinę naštą naudos gavėjams. Komisija turėtų dar labiau supaprastinti savo priemones ir gaires taip, kad dėl jų naudos gavėjams tektų kuo mažesnė našta. Visų pirma Komisija turėtų apsvarstyti galimybę parengti sutrumpintą gairių redakciją;
- (29) šiuo reglamentu nustatomi Sąjungos veiklos gynybos srities mokslinių tyrimų ir plėtros srityje tikslai bei prioritetai, bendros tokios veiklos kryptys ir Sąjungos finansinio dalyvavimo, susijusio su gynybos srities mokslinių tyrimų ir plėtros finansavimu, suma. Atsižvelgiant į gynybos pramonės sektoriaus ypatumus, išsamios nuostatos dėl gynybos srities mokslinių tyrimų projektams skiriamo Sąjungos finansavimo turėtų būti nustatytos Reglamente ..., kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas¹⁶, nes jame apibrėžiamos dalyvavimo atliekant gynybos srities mokslinius tyrimus taisyklės. Sinergija turėtų būti naudinga civiliniams ir gynybos srities moksliniams tyrimams, nors pagal šį reglamentą vykdant veiklą, išskyrus veiklą, patenkančią į Europos gynybos fondo taikymo sritį, dėmesys turėtų būti sutelktas tik į pritaikymą civiliniams tikslams. Bus pašalintas bereikalingas veiklos dubliavimas.
- (30) šiuo reglamentu nustatomas Programos finansinis paketas. Šiame reglamente nurodyta suma Europos Parlamentui ir Tarybai turi būti svarbiausias orientacinis dydis metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip apibrėžta [atitinkamai *atnaujinti nuorodą pagal naująją tarpinstitucinį susitarimą*: 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo¹⁷ 17 punkte];

¹⁶

¹⁷ Atnaujinti nuorodą: OL C 373, 2013 12 20, p. 1. Susitarimą galima rasti čia: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.LIT&toc=OJ:C:2013:373:TOC

(31) šiai Programai taikomas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. [naujasis Finansinis reglamentas] (toliau – Finansinis reglamentas), priimtas remiantis SESV 322 straipsniu, nebent būtų nurodyta kitaip atsižvelgiant į specifinį mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos pobūdį, dėl kurio reikalingos kitokios taisyklės, pavyzdžiui, dėl tolesnio paprastinimo ar trumpesnių terminų. Jame nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, be kita ko, taisyklės, susijusios su dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu vykdymu, finansine parama, finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantijomis, ir numatoma finansų pareigūnų atsakomybės kontrolė. Pagal SESV 322 straipsnį priimtos taisyklės taip pat yra susijusios su kitomis sąlygomis, kuriomis siekiama apsaugoti biudžetą, ir Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemone¹⁸;

(31a) programos „Europos horizontas“ dalies „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“ paprogramei „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos skleidimas“ skiriamas bendras biudžetas turėtų sudaryti ne mažiau kaip 3,3 % bendro programos „Europos horizontas“ biudžeto. Šis biudžetas turėtų būti daugiausia skirtas teisės subjektams dalyvių skaičių didinančiose šalyse;

¹⁸ Šią konstatuojamąją dalį gali reikėti atnaujinti, priklausomai nuo derybų dėl sąlygų sistemos rezultatų.

(32) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (ES, Euratomas) Nr. 2018/1046¹⁹ (toliau – Finansinis reglamentas) ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013²⁰, taip pat Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95²¹, (Euratomas, EB) Nr. 2185/96²² ir (ES) 2017/1939²³ Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant pažeidimų, be kita ko, sukčiavimo, prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, prarastų, neteisingai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, kai tinkama, administracinių nuobaudų skyrimą. Visų pirma, vadovaujantis reglamentais (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371²⁴, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas.

¹⁹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

²⁰ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

²¹ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

²² 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

²³ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

²⁴ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai, kiek tai susiję su tvirtesniame bendradarbiavime pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, bei Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios įgyvendinant Sąjungos lėšas, suteiktų lygiavertes teises;

- (32a) trečiosios valstybės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, gali dalyvauti Sąjungos programose bendradarbiaudamos pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą²⁵, kuriame numatyta, kad programos įgyvendinamos pagal tą susitarimą priimtu sprendimu. Trečiosios valstybės taip pat gali dalyvauti remiantis kitomis teisinėmis priemonėmis. Šiame reglamente turėtų būti numatyta konkreti nuostata dėl būtinų teisių ir prieigos suteikimo atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Europos Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją;
- (33) pagal [atitinkamai atnaujinti nuorodą pagal naują sprendimą dėl UŠT: Tarybos sprendimo 2013/755/ES²⁶ 94 straipsnį] užjūrio šalyse ir teritorijose (UŠT) įsisteigę asmenys ir subjektai atitinka reikalavimus gauti finansavimą laikantis Programos taisyklių ir tikslų bei galimų priemonių, taikytinų valstybei narei, su kuria atitinkama užjūrio šalis ar teritorija yra susijusi;
- (34) remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 ir 23 punktais, ši Programa turėtų būti vertinama remiantis informacija, surinkta taikant konkrečius ataskaitų teikimo ir stebėsenos reikalavimus, kartu vengiant pernelyg didelio reguliavimo ir administracinės naštos, tenkančios visų pirma valstybėms narėms ir Programos naudos gavėjams. Tie reikalavimai, kai tinkama, turėtų apimti išmatuojamus rodiklius, kuriais remiantis būtų vertinamas programos poveikis vietoje;

²⁵ OL L 1, 1994 1 3, p. 3.

²⁶ 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

- (35) kad būtų galima papildyti arba iš dalies pakeisti poveikio trajektorijų rodiklius, kai manoma, kad tai būtina, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (36) užtikrinus programos „Europos horizontas“ ir ES kosmoso programos suderinamumą ir sinergiją bus skatinamas pasaulio mastu konkurencingas ir novatoriškas Europos kosmoso sektorius, stiprinama Europos autonomija užsitikrinti prieigą prie kosmoso ir naudotis juo saugioje bei patikimoje aplinkoje ir sustiprintas Europos kaip pasaulinio masto veikėjos vaidmuo. Įgyvendinant Kosmoso programą suteikti duomenys ir paslaugos padės remti programos „Europos horizontas“ pažangius mokslinius tyrimus, proveržio sprendimus ir tolesnius naudotojus;
- (36a) užtikrinus programos „Europos horizontas“ ir programos „Erasmus“ suderinamumą ir sinergiją bus skatinamas mokslinių tyrimų rezultatų įsisavinimas vykdant mokymo veiklą, skleidžiama inovacijų dvasia švietimo sistemoje ir užtikrinta, kad švietimo bei mokymo veikla būtų grindžiama naujausia mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla. Šiuo atžvilgiu, atlikus su Europos universitetais susijusius bandomuosius veiksmus, pradėtus pagal 2014–2020 m. programą „Erasmus+“, įgyvendinant programą „Europos horizontas“ bus, kai tinkama, papildoma Europos universitetams pagal programą „Erasmus“ teikiama parama užtikrinant sinergiją;
- (37) dalyvavimo ir sklaidos taisyklėse turėtų būti tinkamai atspindėti Programos poreikiai, atsižvelgiant į atliekant programos „Horizontas 2020“ tarpinį vertinimą įvairių suinteresuotųjų subjektų ir ekspertų iškeltus rūpimus klausimus ir pateiktas rekomendacijas;

- (38) bendromis visos Programos taisyklėmis turėtų būti užtikrinama nuosekli sistema, kuria sudaromos palankesnės sąlygos dalyvauti Programos biudžeto lėšomis finansuojamose programose, įskaitant dalyvavimą tokių finansavimo įstaigų kaip EIT, bendrosios įmonės ar kitų pagal SESV 187 straipsnį veikiančių struktūrų valdomose programose ir valstybių narių pagal SESV 185 straipsnį vykdomose programose. Turėtų būti įmanoma patvirtinti konkrečias taisykles, o išimtys turi būti taikomos tik būtinai reikalingais ir tinkamai pagrįstais atvejais;
- (39) imantis Programos taikymo sričiai priskiriamų veiksmų turėtų būti gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Tokie veiksmai turėtų atitikti visus teisinius įsipareigojimus, įskaitant įsipareigojimus pagal tarptautinę teisę, ir atitinkamus Komisijos sprendimus, kaip antai 2013 m. birželio 28 d. Komisijos pranešimą²⁷, taip pat etikos principus, įskaitant bet kokio mokslinių tyrimų etikos pažeidimo vengimą. Vykdam mokslinių tyrimų veiklą taip pat turėtų būti atsižvelgiama į SESV 13 straipsnį, o moksliniams tyrimams ir bandymams turėtų būti mažiau naudojami gyvūnai, siekiant gailiausiai visai atsisakyti juos naudoti²⁸;

²⁷ OL C 205, 2013 7 19, p. 9.

²⁸ Nuoroda į Komisijos pareiškimą dėl ES finansavimo skyrimo žmogaus embrioninių kamieninių ląstelių moksliniams tyrimams pagal programą „Horizontas 2020“.

- (40) laikantis tarptautinio bendradarbiavimo tikslų, kaip išdėstyta SESV 180 ir 186 straipsniuose, turėtų būti skatinamas trečiosiose valstybėse įsisteigusių teisės subjektų ir tarptautinių organizacijų dalyvavimas. Įgyvendinant Programą turėtų būti laikomasi pagal SESV 75 ir 215 straipsnius patvirtintų priemonių ir tarptautinės teisės. Jei veiksmas susijęs su Sąjungos strateginiu turtu, interesais, autonomija ar saugumu, dalyvauti įgyvendinant konkrečius Programos veiksmus gali būti leidžiama tik valstybėse narėse įsisteigusiems subjektams arba nurodytose asocijuotosiose šalyse ar kitose trečiosiose valstybėse, ne tik valstybėse narėse įsisteigusiems subjektams. Visais atvejais, kai draudžiama dalyvauti Sąjungoje arba asocijuotosiose šalyse įsisteigusiems teisės subjektams, kuriuos tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja neasocijuotosios trečiosios valstybės arba neasocijuotųjų trečiųjų valstybių teisės subjektai, turėtų būti atsižvelgiama, viena vertus, į riziką, kurią keltų leidimas tokiems subjektams dalyvauti, ir, kita vertus, į naudą, kurią suteiktų jų dalyvavimas;
- (41) atsižvelgiant į kovos su klimato kaita svarbą ir laikantis Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, ši programa padės integruoti klimato politikos veiksmus ir pasiekti bendrą tikslą – 30 % ES biudžeto išlaidų skirti klimato srities tikslams įgyvendinti. Klimato aspektas turi būti tinkamai integruojamas į mokslinių tyrimų bei inovacijų turinį ir taikomas visais mokslinių tyrimų ciklo etapais;

- (41a) su klimato kaita susijusio poveikio trajektorijos kontekste Komisija pateiks ataskaitą apie klimatui svarbių projektų rezultatus, inovacijas ir bendrą numatomą poveikį, taip pat pagal Programos dalis ir įgyvendinimo būdą. Atlikdama analizę Komisija turėtų atsižvelgti į ilgalaikes ekonomines, socialines ir su aplinka susijusias pagal Programą vykdomos veikos sąnaudas ir naudą Europos piliečiams, įskaitant novatoriškų klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos sprendimų įsisavinimą, numatomą poveikį darbo vietų ir įmonių kūrimui, ekonomikos augimui ir konkurencingumui, švariai energijai, sveikatai ir gerovei (įskaitant oro, dirvožemio ir vandens kokybę). Šios poveikio analizės rezultatai turėtų būti skelbiami viešai, vertinami atsižvelgiant į Europos klimato ir energetikos tikslus ir jais turėtų būti remiamasi vėlesnio strateginio planavimo procese ir rengiant būsimas darbo programas;
- (41b) vadovaujantis darnaus vystymosi tikslais, mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla turėtų būti prisidedama prie biologinės įvairovės išsaugojimo ir atkūrimo;
- (43) neskelbtinos pirminės informacijos naudojimas arba leidimo neturinčių asmenų prieiga prie neskelbtinų rezultatų gali daryti neigiamą poveikį Sąjungos arba vienos ar daugiau valstybių narių interesams. Todėl konfidencialių duomenų ir įslaptintos informacijos tvarkymas turėtų būti reglamentuojamas visais atitinkamais Sąjungos teisės aktais, įskaitant institucijų vidaus taisykles, tokias, kaip Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444, kuriame išdėstytos nuostatos dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių;
- (44) būtina nustatyti būtiniausius dalyvavimo reikalavimus, kurie būtų taikomi tiek kaip bendra taisyklė, kai į konsorciumo sudėtį turėtų įeiti bent vienas valstybės narės teisės subjektas, tiek atsižvelgiant į tam tikrų rūšių veiksmų, vykdomų pagal Programą, ypatumus;

- (45) tikslinga nustatyti sąlygas, kuriomis Sąjungos finansavimas būtų skiriamas pagal Programą vykdomų veiksmų dalyviams. Siekiant didesnio supaprastinimo dotacijos turėtų būti skiriamos atsižvelgiant į Finansiniame reglamente nustatytus visų rūšių įnašus, įskaitant vienkartinės išmokas, fiksuotąsias normas arba vieneto įkainius. Susitarime dėl dotacijos turėtų būti nustatytos naudos gavėjų teisės ir pareigos, įskaitant, kai taikytina, koordinatoriaus vaidmenį ir užduotis. Rengiant tipinius susitarimus dėl dotacijos ir darant bet kokius jų esminius pakeitimus turėtų būti užtikrintas glaudus bendradarbiavimas su valstybių narių ekspertais;
- (46) kad būtų laikomasi bendro finansavimo principo, šiame reglamente nurodomos maksimalios finansavimo normos. Mažesnės finansavimo normos Programos įgyvendinimo laikotarpiu gali būti nustatytos tik tinkamai pagrįstais atvejais;
- (47) pagal Finansinį reglamentą Programoje turėtų būti nustatytas pagrindas personalo išlaidoms ir prekių bei paslaugų, už kurias išrašomos vidaus sąskaitos faktūros, vieneto įkainiams platesniu mastu taikyti įprastą naudos gavėjų išlaidų apskaitos praktiką (be kita ko, didelių mokslinių tyrimų infrastruktūros objektų, kaip numatyta programoje „Horizontas 2020“, atveju); Visiems naudos gavėjams turėtų būti suteikiama galimybė pasirinkti prekėms ir paslaugoms, už kurias išrašomos vidaus sąskaitos faktūros, taikyti vieneto įkainius, apskaičiuotus pagal įprastą naudos gavėjų apskaitos praktiką, apimančią faktines tiesiogines ir netiesiogines išlaidas. Atsižvelgiant į tai, naudos gavėjai turėtų galėti į tokius prekėms ir paslaugoms, už kurias išrašomos vidaus sąskaitos faktūros, taikomus vieneto įkainius įtraukti faktines netiesiogines išlaidas, apskaičiuotas remiantis paskirstymo kodais;
- (48) dabartinė faktinių personalo išlaidų kompensavimo sistema turėtų būti labiau supaprastinta remiantis su projektais susieto atlyginimo metodu, sukurtu įgyvendinant programą „Horizontas 2020“, ir turėtų būti geriau suderinta su Finansiniu reglamentu, siekiant sumažinti ES tyrėjų, dirbančių įgyvendinant Programą, atlyginimo skirtumus;

- (49) pagal programą „Horizontas 2020“ sukurtas ir Komisijos valdomas Dalyvių garantijų fondas, kaip paaiškėjo, yra svarbi apsaugos priemonė, padedanti mažinti su įsipareigojimų nevykdančių dalyvių mokėtinomis, bet nekompensuotomis sumomis susijusią riziką. Todėl reikėtų toliau naudotis Dalyvių garantijų fondu, kurio pavadinimas pakeistas į Savitarpio draudimo mechanizmą (toliau – Mechanizmas), ir išplėsti jo taikymo sritį, įtraukiant kitas finansavimo įstaigas, visų pirma pagal SESV 185 straipsnį įgyvendinamas iniciatyvas. Galimybė naudotis Mechanizmu turėtų būti suteikiama ir visų kitų tiesiogiai valdomų Sąjungos programų naudos gavėjams;
- (50) turėtų būti nustatytos naudojimąsi rezultatais ir jų sklaidą reglamentuojančios taisyklės siekiant užtikrinti, kad naudos gavėjai atitinkamai apsaugotų šiuos rezultatus, jais naudotųsi, juos skleistų ir užtikrintų galimybes su jais susipažinti. Daugiau dėmesio turėtų būti skiriama naudojimuisi rezultatais, o Komisija turėtų nustatyti ir padėti kuo labiau išplėsti galimybes naudos gavėjams pasinaudoti rezultatais, ypač Sąjungoje. Naudojimasis turėtų būti vykdomas laikantis šios Programos principų, įskaitant inovacijų skatinimą Sąjungoje ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimą;
- (51) turėtų būti išlaikyti pagrindiniai ankstesnės programos „Horizontas 2020“ pasiūlymų vertinimo ir atrankos sistemos principai ir jos nuostata daugiausia dėmesio skirti pažangumui. Pasiūlymai ir toliau turėtų būti atrenkami remiantis nepriklausomų ekspertų atliekamu vertinimu. Komisija į vertinimo procesą, kai taikytina, turėtų ir toliau įtraukti nepriklausomus stebėtojus. Pagal EIC programą „Pathfinder“ vykdant veiklą, misijas ir kitais tinkamai pagrįstais atvejais, kaip nustatyta darbo programoje, galėtų būti atsižvelgta į būtinybę užtikrinti bendrą projektų rinkinio darnumą, jei projektų pasiūlymai atitinka taikytinas ribas. Turėtų būti iš anksto paskelbiami tokio proceso tikslai ir tvarka. Pagal Finansinio reglamento 200 straipsnio 7 dalį pareiškėjai turėtų gauti grįžtamąją informaciją visų pirma apie jų pasiūlymų įvertinimą, o kai taikytina, ir apie paraiškų atmetimo priežastis;

- (52) siekiant mažinti Sąjungos lėšų gavėjams tenkančią administracinę naštą, kai įmanoma, turėtų būti užtikrintas sistemingas tarpusavio pasiklojimas visų Programos dalių ir kitų Sąjungos programų auditais ir vertinimais pagal Finansinio reglamento 126 ir 127 straipsnius. Tarpusavio pasiklojimas turėtų būti aiškiai numatytas, be kita ko, atsižvelgiant į kitus užtikrinimo aspektus, pavyzdžiui, sistemų ir procesų auditą;
- (53) į konkrečius uždavinius mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje turėtų būti reaguojama skiriant apdovanojimus, įskaitant, kai tinkama, bendrus arba jungtinius apdovanojimus, kuriuos turėtų skirti Komisija arba finansavimo įstaiga kartu su kitomis Sąjungos įstaigomis, asocijuotosiomis šalimis, trečiosiomis valstybėmis, tarptautinėmis organizacijomis arba ne pelno teisės subjektais;
- (54) finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai pagal šį reglamentą pasirenkamai remiantis tuo, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir užtikrinti rezultatus, visų pirma atsižvelgiant į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą ir tikėtiną reikalavimų nesilaikymo riziką. Kai skiriamos dotacijos, numatoma galimybė naudotis vienkartinėmis išmokomis, fiksuotosiomis normomis ir standartiniais vieneto įkainiais,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu nustatoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ (toliau – Programa) ir nustatomos dalyvavimo pagal ją vykdomuose netiesioginiuose veiksmuose ir jų rezultatų sklaidos taisyklės bei nustatoma sistema, reglamentuojanti Sąjungos paramą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklai. Programa nustatoma laikotarpiui nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d.
2. Jame nustatomi Programos tikslai, 2021–2027 m. laikotarpio biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.
3. Programa įgyvendinama:
 - a) Sprendimu .../.../ES²⁹ sukurta specialiaja programa;
 - aa) skiriant finansinį įnašą Reglamentu (EB) Nr. 294/2008 įsteigtam Europos inovacijos ir technologijos institutui (EIT);
 - b) Reglamentu .../.../ES sukurta specialiaja gynybos srities mokslinių tyrimų programa (Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas).

4. Šiame reglamente vartojami terminai „Europos horizontas“, „Programa“ ir „specialioji programa“ yra susiję tik su 3 dalies a punkte nurodyta specialiąja programa, nebent būtų aiškiai nurodyta kitaip.

EIT įgyvendina programą laikydamasis savo 2021–2027 m. laikotarpio strateginių tikslų, kaip nustatyta EIT strateginėje inovacijų darbotvarkėje, atsižvelgdamas į strateginio planavimo rezultatus.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) mokslinių tyrimų infrastruktūra – objektai, kurie mokslinių tyrimų bendruomenę aprūpina ištekliais ir paslaugomis, kad jos galėtų vykdyti mokslinius tyrimus ir skatinti inovacijas savo srityse. Ši apibrėžtis apima susijusius žmogiškuosius išteklius ir apima pagrindinę įrangą ar prietaisų rinkinius, su žiniomis susijusias objektus, pavyzdžiui, kolekcijas, archyvus ar mokslinių duomenų infrastruktūros objektus, skaičiavimo sistemas, ryšių tinklus ir visą kitą unikalaus pobūdžio infrastruktūrą, kuria gali naudotis išorės naudotojai ir kuri yra būtina mokslinių tyrimų ir inovacijų srities pažangumui užtikrinti. Kai aktualu, šie objektai gali būti naudojami ne tik moksliniams tyrimams, bet ir, pavyzdžiui, švietimo ar viešųjų paslaugų tikslais, ir gali būti sutelkti vienoje vietoje, būti virtualūs arba paskirstyti;
- 2) pažangiosios specializacijos strategija – pažangiosios specializacijos strategija, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1303/2013³⁰ ir atitinkanti Reglamente (ES) XX [Bendrųjų nuostatų reglamente] nustatytas reikiamas sąlygas;

³⁰ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006.

- 3) Europos partnerystė – iniciatyva, kurioje Sąjunga, valstybėms narėms ir (arba) asocijuotosioms šalims anksti pradėjus dalyvauti, ir privačiojo ir (arba) viešojo sektoriaus partneriai (pavyzdžiui, pramonės subjektai, universitetai, mokslinių tyrimų organizacijos, įstaigos, kurioms vietos, regiono, nacionaliniu ar tarptautiniu lygmeniu pavesta teikti viešąsias paslaugas, arba pilietinės visuomenės organizacijos, įskaitant fondus ir NVO) įsipareigoja bendrai remti mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos, be kita ko, susijusios su rezultatų įsisavinimu rinkoje, reglamentavimo sistemoje ar politikoje, programos rengimą ir įgyvendinimą;
- 4) atviroji prieiga – nemokamos internetinės prieigos prie mokslinių tyrimų produktų, gautų vykdant pagal Programą finansuojamus veiksmus, suteikimo galutiniam naudotojui praktika, kaip numatyta šio reglamento 10 straipsnyje ir 35 straipsnio 3 dalyje;
- 4a) atvirasis mokslas – požiūris į mokslo procesą, grindžiamas atviru bendradarbiavimu darbo, priemonių ir žinių sklaidos srityse, įskaitant 10 straipsnio elementus;
- 5) misija – kompetencija grindžiamų ir poveikio siekiančių įvairių MTI srities dalykų ir sektorių veiksmų rinkinys; misijos paskirtis:
- per nustatytą laiką pasiekti išmatuojamą tikslą, kurio nebūtų įmanoma pasiekti vykdant atskirus veiksmus,
 - mokslu bei technologijomis padaryti poveikį visuomenei bei politikos formavimui ir
 - ji turi būti svarbi didelei daliai Europos gyventojų ir įvairiems Europos piliečiams;
- 6) ikiprekybiniai viešieji pirkimai – viešieji pirkimai, kurių objektas yra mokslinių tyrimų ir plėtos paslaugos, teikiamos rinkos sąlygomis dalijantis rizika bei nauda ir etapais vykdant konkurencingą plėtrą, ir kuriuose perkamos mokslinių tyrimų ir plėtos paslaugos yra aiškiai atskirtos nuo galutinių produktų platinimo komerciniu mastu;
- 7) novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai – viešieji pirkimai, kuriuose perkančiosios organizacijos veikia kaip pirmieji dideliu komerciniu mastu dar netiekiamų novatoriškų prekių ar netiekiamų novatoriškų paslaugų klientai ir kurie gali apimti atitikties bandymus;

- 8) prieigos teisės – teisės naudotis rezultatais ar pirmine informacija pagal šį reglamentą nustatytomis sąlygomis;
- 9) pirminė informacija – bet kokio pavidalo ar pobūdžio materialūs ar nematerialūs duomenys, praktinės žinios arba informacija, įskaitant teises, kaip antai intelektinės nuosavybės teises, kurią: i) naudos gavėjai turi prieš prisijungdami prie veiksmo ir ii) naudos gavėjai raštišku susitarimu yra nurodę, kad ji yra būtina norint įgyvendinti veiksmą arba naudotis jo rezultatais;
- 10) sklaida – viešas rezultatų atskleidimas tinkamomis priemonėmis (išskyrus su rezultatų apsauga ar naudojimu susijusias priemones), įskaitant mokslines publikacijas bet kokiose laikmenose;
- 11) naudojimasis – rezultatų naudojimas tolesnėje mokslinių tyrimų ir inovacijų veikloje, išskyrus veiklą, kurią apima atitinkamas veiksmas, įskaitant, *inter alia*, naudojimą komerciniais tikslais, pvz., produkto ar proceso projektavimo, kūrimo, gamybos ir pateikimo rinkai, paslaugos kūrimo ir teikimo arba standartizavimo veikloje;
- 12) sąžiningos ir pagrįstos sąlygos – tinkamos sąlygos, įskaitant galimas finansines sąlygas arba nemokamo naudojimosi sąlygas, kurias nustatant atsižvelgiama į konkrečias prašymo suteikti prieigą aplinkybes, pavyzdžiui, rezultatų arba pirminės informacijos, prie kurių prašoma prieigos, realią ar potencialią vertę ir (arba) numatomo naudojimosi mastą, trukmę ar kitas savybes;
- 13) finansavimo įstaiga – Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyta įstaiga ar organizacija, išskyrus Komisiją, kuriai Komisija yra pavedusi Programos biudžeto vykdymo užduotis;
- 14) tarptautinė Europos mokslinių tyrimų organizacija – tarptautinė organizacija, kurios daugumą narių sudaro valstybės narės ar asocijuotosios šalys ir kurios pagrindinis tikslas – skatinti bendradarbiavimą Europoje mokslo ir technologijų srityje;

- 15) teisės subjektas – fizinis ar juridinis asmuo, įsteigtas ir tokiu pripažįstamas pagal nacionalinę teisę, Sąjungos teisę arba tarptautinę teisę, turintis juridinio asmens statusą, kuris, veikdamas savo vardu, gali naudotis teisėmis ir turėti pareigų, arba juridinio asmens statuso neturintis subjektas pagal Finansinio reglamento 197 straipsnio 2 dalies c punktą;
- 15a) dalyvių skaičių didinančios šalys ir (arba) mažai rezultatų mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) srityje pasiekiančios šalys – šalys, kuriose reikia įsteigti teisės subjektus, kurie atitiktų koordinatoriams keliamus reikalavimus pagal programos „Europos horizontas“ dalies „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“ paprogramę „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos skleidimas“. Iš ES valstybių narių visos Programos trukmės laikotarpiu šios šalys yra Bulgarija, Čekija, Estija, Graikija, Kipras, Kroatija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Malta, Portugalija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija ir Vengrija. Reikalavimus atitinkančių asocijuotųjų šalių sąrašas bus nustatytas remiantis rodikliu ir paskelbtas darbo programoje. Remiantis SESV 349 straipsniu, atokiausių regionų teisės subjektai taip pat visiškai atitiks pagal šią paprogramę koordinatoriams keliamus reikalavimus;
- 16) ne pelno teisės subjektas – teisės subjektas, kuris pagal savo teisinę formą yra pelno nesiekiantis subjektas arba kuriam taikoma teisinė ar teisės aktais nustatyta prievolė neskirstyti pelno savo akcininkams ar atskiriems nariams;
- 16a) MVI – labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB³¹;
- 17) maža vidutinės kapitalizacijos įmonė – subjektas, kuris nėra Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB²⁷ apibrėžtas kaip labai maža, mažoji ar vidutinė įmonė (MVI), kurios darbuotojų skaičius, apskaičiuotas pagal tos rekomendacijos priedo I antraštinės dalies 3, 4, 5 ir 6 straipsnius, neviršija 499;
- 18) rezultatai – bet kokio pavidalo ar pobūdžio materialus ar nematerialus veiksmo rezultatas, pavyzdžiui, duomenys, praktinės žinios ar informacija, kuriuos galima apsaugoti arba ne, taip pat visos su jais susijusios teisės, įskaitant intelektinės nuosavybės teises;

- 18a) mokslinių tyrimų produktai – veiksmo rezultatai, prie kurių gali būti suteikta prieiga mokslinių publikacijų, duomenų ar kitų sukurtų produktų ir procesų, pavyzdžiui, programinės įrangos, algoritmų, protokolų ir elektroninių „užrašų knygučių“, pavidalu;
- 19) pažangumo ženklas – pripažintas žymuo, rodantis, kad pagal kvietimą teikti pasiūlymus pateiktas pasiūlymas pranoko visas darbo programoje nustatytas ribines vertinimo vertes, tačiau negalėjo būti finansuojamas dėl nepakankamo tam kvietimui darbo programoje numatyto biudžeto, bet kuris galėtų gauti paramą iš kitų Sąjungos ar nacionalinių finansavimo šaltinių;
- 19a) strateginis mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) planas – įgyvendinimo aktas, kuriuo nustatoma maksimalaus ketverių metų laikotarpio darbo programos turinio įgyvendinimo strategija, atlikus plataus masto privalomų daugiašalių konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais procesą. Jame nustatomi taikytini prioritetai, tinkamos veiksmų rūšys ir įgyvendinimo būdai;
- 20) darbo programa – pagal specialiosios programos³² 12 straipsnį Komisijos priimtas tos programos įgyvendinimo dokumentas arba finansavimo įstaigos priimtas analogiško turinio ir struktūros dokumentas;
- 21) grąžintinas avansas – programos „Europos horizontas“ arba EIC mišraus finansavimo dalis, kuri atitinka Finansinio reglamento X antraštinėje dalyje nurodytą paskolą, tačiau kuri yra ne pelno pagrindais tiesiogiai skiriama Sąjungos siekiant padengti veiklos, susijusios su inovacijų veiksmu, išlaidas ir kurią naudos gavėjas turi grąžinti Sąjungai sutartyje numatytomis sąlygomis;
- 22) sutartis – Komisijos arba finansavimo įstaigos sudarytas susitarimas su teisės subjektu, kuris įgyvendina inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmus ir kuriam skiriama parama iš programos „Europos horizontas“ arba EIC mišraus finansavimo lėšų;

32

- 23) įslaptinta informacija – Komisijos sprendimo (ES, Euratomas) 2015/444 3 straipsnyje apibrėžta ES įslaptinta informacija, taip pat valstybių narių įslaptinta informacija, trečiųjų valstybių, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi saugumo susitarimą, įslaptinta informacija ir tarptautinių organizacijų, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi saugumo susitarimą, įslaptinta informacija;
- 24) derinimo operacija – ES biudžeto lėšomis remiami veiksmai, be kita ko, remiami derinimo priemonėmis pagal Finansinio reglamento 2 straipsnio 6 punktą, negrąžintinos paramos formas ir (arba) ES biudžeto finansines priemones derinant su plėtros ar kitų viešųjų finansų įstaigų, taip pat komercinių finansų įstaigų ir investuotojų teikiamos grąžintinos paramos formomis;
- 25) mišrus finansavimas programos „Europos horizontas“ lėšomis – programai, kuria teikiama parama inovacijų ir diegimo rinkoje veiklai skirta finansinė parama, kurią sudaro konkretus dotacijos ar grąžintino avanso ir investicijų į nuosavą kapitalą derinys arba bet kokios kitos formos grąžintina parama;
- 25aa) mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmas – veiksmas, kurį daugiausia sudaro veikla, kuria siekiama sukurti naujų žinių ir (arba) išnagrinėti galimybes sukurti naują ar patobulinti esamą technologiją, produktą, procesą, paslaugą ar sprendimą. Tai gali apimti fundamentinius ir taikomuosius mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir integravimą, bandymus, parodomąją veiklą ir patvirtinimą naudojant nedidelio masto prototipus laboratorijose ar imitacinėje aplinkoje;
- 25b) inovacijų veiksmas – veiksmas, kurį daugiausia sudaro veikla, kuria tiesiogiai siekiama parengti naujų, pakeistų ar patobulintų produktų, procesų ar paslaugų planus, modelius ar projektus ir kuri gali apimti prototipų kūrimą, bandymus, parodomąją veiklą, bandomąjį naudojimą, didelio masto produktų patvirtinimą ir rinkos kartotę;
- 25c) EMTT mažai tirtų sričių moksliniai tyrimai (įskaitant EMTT patvirtinimo koncepciją) – pagrindinio tyrėjo vadovaujami mokslinių tyrimų veiksmai, kuriuos vykdo tik vienas ar daugiau EMTT naudos gavėjų;

- 25d) mokymo ir judumo veiksmas – veiksmas, kuriuo siekiama gerinti tyrėjų įgūdžius, žinias ir karjeros perspektyvas remiantis tarpvalstybiniu ir, jei aktualu, tarpsektoriniu ar tarpdalykiniu judumu;
- 25e) programos bendro finansavimo veiksmas – veiksmas, kuriuo siekiama teikti daugiamečių bendrą finansavimą veiklos programai, kurią sudarė ir (arba) įgyvendina mokslinių tyrimų ir inovacijų programas valdantys ir (arba) finansuojantys subjektai, išskyrus Sąjungos finansavimo įstaigas. Pagal tokią veiklos programą gali būti remiami tinklaveikos ir koordinavimo, mokslinių tyrimų, inovacijų ir bandomieji veiksmai, inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmai, mokymo ir judumo veiksmai, informuotumo didinimo ir komunikacijos, rezultatų sklaidos ir naudojimosi jais veiksmai, atitinkama finansinė parama, tokia kaip dotacijos, apdovanojimai, viešieji pirkimai ir mišrus finansavimas iš programos „Europos horizontas“ lėšų arba jų derinys. Programos bendro finansavimo veiksmą gali tiesiogiai įgyvendinti tie subjektai arba jų vardu jį gali įgyvendinti trečiosios šalys;
- 25f) ikiprekybinių viešųjų pirkimų veiksmas – veiksmas, kurio pagrindinis tikslas – paskelbti ikiprekybinius viešuosius pirkimus, vykdomus naudos gavėjų, kurie yra perkančiosios organizacijos arba perkantieji subjektai;
- 25g) novatoriškų sprendimų viešųjų pirkimų veiksmas – veiksmas, kurio pagrindinis tikslas – paskelbti bendrus arba koordinuojamus novatoriškų sprendimų viešuosius pirkimus, vykdomus naudos gavėjų, kurie yra perkančiosios organizacijos arba perkantieji subjektai;
- 25h) koordinavimo ir paramos veiksmas – veiksmas, padedantis siekti Programos tikslų, išskyrus mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, išskyrus atvejus, kai veikla vykdoma pagal dalies „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“ paprogramę „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos skleidimas“; ir principu „iš apačios į viršų“ grindžiamas koordinavimas, vykdomas ES neteikiant bendro mokslinių tyrimų veiklos finansavimo, kuris sudaro sąlygas valstybių narių ir asocijuotųjų šalių teisės subjektų bendradarbiavimui siekiant stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvę;
- 25i) skatinamasis apdovanojimas – apdovanojimas, kuriuo siekiama paskatinti investicijas į tam tikrą sritį, prieš darbo pradžią nurodant siektiną reikšmę;

- 25j) pripažinimo apdovanojimas – apdovanojimas, kurio tikslas – apdovanoti už ankstesnius laimėjimus ir atliktą puikų darbą;
- 25k) inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmas – veiksmas, kuris apima inovacijų veiksmą ir kitą veiklą, būtiną inovacijai rinkoje įdiegti, įskaitant įmonių veiklos plėtimą, ir kuriam teikiamas mišrus finansavimas iš programos „Europos horizontas“ lėšų (dotacijos tipo finansavimo ir privačiojo finansavimo derinys);
- 25l) netiesioginiai veiksmai – dalyvių vykdoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, kuriai Sąjunga skiria finansinę paramą;
- 25m) tiesioginiai veiksmai – mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, kurią Komisija vykdo per savo Jungtinį tyrimų centrą (JTC);
- 27) viešieji pirkimai – viešieji pirkimai, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 2 straipsnio 49 punkte;
- 28) susijęs subjektas – teisės subjektas, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 187 straipsnio 1 dalyje;
- 30) inovacijų ekosistema – ekosistema, kuri ES lygmeniu sutelkia veikėjus ar subjektus, kurių funkcinis tikslas – įgalinti technologinę plėtrą ir inovacijas. Ji apima materialinių išteklių (pvz., fondų, įrangos ir objektų), institucinių subjektų (pvz., aukštojo mokslo institucijų ir paramos paslaugų teikėjų, mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros organizacijų, bendrovių, rizikos kapitalo subjektų ir finansų tarpininkų), nacionalinių, regioninių ir vietos politikos formavimo ir finansavimo subjektų santykius.

3 straipsnis

Programos tikslai

1. Bendrasis Programos tikslas – Sąjungos investicijomis į mokslinius tyrimus ir inovacijas užtikrinti poveikį mokslui, technologijoms, ekonomikai ir visuomenei, kad būtų stiprinamos Sąjungos mokslinės bei technologinės bazės ir skatinamas jos konkurencingumas visose valstybėse narėse, be kita ko, jos pramonės sektoriuje, įgyvendinami strateginiai Sąjungos prioritetai, prisidedama įgyvendinant ES tikslus ir įvairių sričių politiką ir padedama spręsti pasaulinius uždavinius, be kita ko, susijusius su darnaus vystymosi tikslais laikantis Darbotvarkės iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimo principų, ir stiprinama Europos mokslinių tyrimų erdvė. Todėl Programa daugiausia dėmesio skiriant tiems tikslams ir veiklai, kurių valstybės narės negali deramai pasiekti veikdamos pavieniui, o tik bendradarbiaudamos, bus kuo labiau padidinta Sąjungos pridėtinė vertė.
2. Konkretūs Programos tikslai:
 - a) plėtoti, propaguoti ir skatinti mokslinę kompetenciją, padėti kurti ir skleisti kokybiškas naujas fundamentines ir taikomąsias žinias, įgūdžius, technologijas ir sprendimus, tyrėjų mokymą bei judumą, pritraukti talentingų darbuotojų visais lygmenimis ir prisidėti prie visapusiško Sąjungos talentingų darbuotojų grupės dalyvavimo pagal šią Programą remiamuose veiksmuose;
 - b) kurti žinias, didinti mokslinių tyrimų ir inovacijų poveikį įvairių sričių Sąjungos politikos formavimui, rėnimui ir įgyvendinimui ir, siekiant spręsti pasaulinius uždavinius, be kita ko, susijusius su klimato kaita ir darnaus vystymosi tikslais, remti prieigą prie novatoriškų sprendimų ir jų įsisavinimą Europos pramonės sektoriuje, visų pirma MVĮ, ir visuomenėje;
 - c) skatinti visų rūšių inovacijas, sudaryti palankesnes sąlygas technologinei plėtrai, parodomajai veiklai ir žinių bei technologijų perdavimui, stiprinti novatoriškų sprendimų diegimą ir naudojimą;

- d) optimizuoti Programos rezultatus siekiant stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvės poveikį ir didinti jos patrauklumą, puoselėti kompetencija pagrįstą subjektų iš visų valstybių narių, įskaitant mažai rezultatų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje pasiekiančias valstybes nares, dalyvavimą programoje „Europos horizontas“ ir sudaryti palankesnes sąlygas užmegzti bendradarbiavimo ryšius Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje.

4 straipsnis

Programos struktūra

1. Programos struktūrą sudaro šios dalys, kuriomis prisidedama prie 3 straipsnyje nustatyto bendrojo ir konkrečių tikslų:
 - 1) I veiklos sritis „Pažangus mokslas“, kurią sudaro šie elementai:
 - a) Europos mokslinių tyrimų taryba (EMTT);
 - b) programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmi“;
 - c) mokslinių tyrimų infrastruktūros objektai;
 - 2) II veiklos sritis „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“, kurią sudaro šie elementai, atsižvelgiant į tai, kad socialiniai ir humanitariniai mokslai visose veiksmų grupėse turi užimti svarbią vietą:
 - a) veiksmų grupė „Sveikata“;
 - b) veiksmų grupė „Kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė“;
 - ba) veiksmų grupė „Civilinė visuomenės sauga“;
 - c) veiksmų grupė „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“;
 - d) veiksmų grupė „Klimatas, energetika ir judumas“;

- f) veiksmų grupė „Maistas, bioekonomika, gamtos ištekliai, žemės ūkis ir aplinka“;
 - g) nebranduoliniai tiesioginiai Jungtinio tyrimų centro (JRC) veiksmai;
- 3) III veiklos sritis „Novatoriška Europa“, kurią sudaro šie elementai:
- a) Europos inovacijų taryba (EIC);
 - b) Europos inovacijų ekosistemos;
 - c) Reglamentu (EB) Nr. 294/2008 įsteigtas Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT);
- 4) dalis „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“, kurią sudaro šie elementai:
- a) dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos skleidimas;
 - b) Europos MTI sistemos reformavimas ir gerinimas.

2. Bendros veiklos kryptys nustatytos I priede.

5 straipsnis

Gynybos srities moksliniai tyrimai ir plėtra

1. Pagal 1 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytą specialiąją programą vykdoma veikla, nustatyta Reglamente, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas, dėmesys sutelkiamas vien į gynybos srities mokslinius tyrimus ir plėtrą siekiant šių tikslų ir bendrų veiklos krypčių:
 - veikla, kuria siekiama skatinti Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės konkurencingumą, veiksmingumą ir inovacinius pajėgumus.
2. Šis reglamentas, išskyrus šį straipsnį, 1 straipsnį ir 9 straipsnio 1 dalį, netaikomas 1 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytai specialiajai programai.

6 straipsnis³³

Strateginis planavimas ir įgyvendinimas bei ES finansavimo formos

1. Programa įgyvendinama taikant tiesioginio valdymo principą, laikantis Finansinio reglamento, arba kartu su Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytomis finansavimo įstaigomis, taikant netiesioginio valdymo principą.
2. Pagal Programą vykdomiems netiesioginiams veiksams gali būti teikiamas bet kokios Finansiniame reglamente nustatytos formos finansavimas, visų pirma dotacijos, kurios yra pagrindinė pagal Programą teikiamos paramos forma. Finansavimas taip pat gali būti teikiamas pasitelkiant apdovanojimus, viešuosius pirkimus ir finansines priemones, naudojant derinimo operacijas ir paramą nuosavam kapitalui pagal EIC programą „Accelerator“.
3. Šiame reglamente nustatytos dalyvavimo ir sklaidos taisyklės taikomos netiesioginiams veiksams.
4. Pagrindinės veiksmų rūšys, naudotinos pagal Programą, yra nustatytos ir apibrėžtos 2 straipsnyje. Visiems Programos tikslams lanksčiai naudojamos 2 dalyje nurodytos finansavimo formos, o dėl jų naudojimo nusprendžiama atsižvelgiant į konkrečių tikslų poreikius ir ypatybes.
5. Pagal Programą remiami ir JRC vykdomi tiesioginiai veiksmai. Kai šiais veiksmais prisidedama prie iniciatyvų, parengtų pagal SESV 185 arba 187 straipsnį, šis įnašas nėra laikomas toms iniciatyvoms skirtu finansinio įnašo dalimi.
6. Specialiosios programos ir EIT ŽIBA įgyvendinimas remiamas skaidriu ir strateginiu mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos planavimu, kaip nustatyta specialioje programoje, visų pirma veiklos srityje „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“, taip pat apima atitinkamą kitų veiklos sričių veiklą ir dalyvių skaičiaus didinimo ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimo dalį.

³³ Komisijos deklaracija turėtų būti paskelbta OL C serijoje, kai bus priimtas galutinis reglamento tekstas.

Komisija užtikrina, kad šiame procese nuo pat pradžių dalyvautų valstybės narės ir vykėtų išsamūs mainai su Europos Parlamentu, kuriuos papildytų konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais ir plačiąja visuomene.

Strateginiu planavimu užtikrinamas derėjimas su kitomis atitinkamomis Sąjungos programomis ir suderinamumas su ES prioritetais bei įsipareigojimais, didinamas papildomumas bei sinergija su nacionalinėmis ir regioninėmis finansavimo programomis ir prioritetais, taip stiprinant Europos mokslinių tyrimų erdvę. Sritys, kuriose būtų galima kurti misijas ir institucionalizuotąsias Europos partnerystes, nustatomos Va priede.

- 6a. Kai tikslinga, siekiant mažiems bendradarbiaujantiems konsorciумams suteikti galimybę sparčiau gauti finansavimą, pagal kai kuriuos kvietimus teikti pasiūlymus, skirtus atrinkti mokslinių tyrimų ir (arba) inovacijų veiksmu pagal Bendrosios programos dalis „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ ir Europos inovacijų tarybos programa „Pathfinder“, gali būti pasiūlyta mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmams taikyti skubią procedūrą (angl. FTRI).

Kvietimas teikti pasiūlymus pagal FTRI procedūrą pasižymi visomis šiomis ypatybėmis:

- pasiūlymai teikiami pagal metodą „iš apačios į viršų“;
- trumpesnis laikas iki dotacijos suteikimo, neviršijantis 6 mėnesių;
- parama teikiama tik mažiems bendradarbiaujantiems konsorciумams, sudarytiems iš ne daugiau kaip 6 skirtingų ir nepriklausomų reikalavimus atitinkančių teisės subjektų;
- didžiausia finansinė parama vienam konsorciумui neviršija 2,5 mln. EUR.

Darbo programoje nurodomi kvietimai teikti pasiūlymus, kuriems taikoma FTRI procedūra.

7. Veikla pagal programą „Europos horizontas“ visų pirma vykdoma pagal atvirus ir konkurencingus kvietimus teikti pasiūlymus, be kita ko, įgyvendinant misijas ir Europos partnerystes.

6a straipsnis

Programos principai

1. Vykdam 1 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir EIT priskiriamą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, dėmesys sutelkiamas tik į pritaikymą civiliniams tikslams. Biudžeto perskirstymai tarp sumos, skirtos 1 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai bei ETI, ir sumos, skirtos 1 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytai specialiajai programai, neleidžiami ir turi būti vengiama bereikalingo dubliavimosi tarp šių dviejų programų.
2. Programa „Europos horizontas“ užtikrinamas daugiadalykiškumo metodas ir, kai tikslinga, numatomas socialinių ir humanitarinių mokslų integravimas į visas pagal Programą parengtas veiklos sritis ir veiksmų grupes, įskaitant konkrečius kvietimus teikti pasiūlymus dėl su socialiniais ir humanitariniais mokslais susijusių temų.
3. Bendradarbiavimu grindžiamomis Programos dalimis užtikrinama žemesnio technologinės parengties lygio ir aukštesnio technologinės parengties lygio pusiausvyra, apimant visą vertės grandinę.
- 3a. Programa užtikrinamas veiksmingas bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis bei iniciatyvomis skatinimas ir integravimas, remiantis abipuse nauda, ES interesais, tarptautiniais įsipareigojimais ir, kai tinkama, abipusiškumo principu.
4. Programa padedama dalyvių skaičių didinančioms šalims užtikrinti, kad daugiau dalyvių dalyvautų programoje „Europos horizontas“, ir skatinti plačią geografinę aprėptį bendradarbiavimu grindžiamuose projektuose, be kita ko, skleidžiant mokslinę kompetenciją, skatinant naujus bendradarbiavimo ryšius, didinat protų apykaitą ir įgyvendinant 20 straipsnio 3 dalį bei 45 straipsnio 4 dalį. Šias pastangas atspindi proporcingos valstybių narių priemonės, be kita ko, skirtos patraukliams tyrėjų atlyginimams nustatyti, remiant Sąjungos, nacionaliniams ir regioniniams fondams. Ypač daug dėmesio skiriama geografinėi pusiausvyrai, atsižvelgiant į padėtį atitinkamų mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, vertinimo komisijose ir tokiuose organuose, kaip valdybos ir ekspertų grupės, nepažeidžiant pažangumo kriterijų.

5. Programa užtikrinama, kad būtų veiksmingai skatinama laikytis lygių galimybių visiems principo, įgyvendinamas lyčių aspekto integravimas ir lyčių aspekto įtraukimas į mokslinių tyrimų ir inovacijų turinį, ir siekiama šalinti lyčių pusiausvyros nesilaikymo priežastis. Ypač daug dėmesio skiriama tam, kad, kiek įmanoma, būtų užtikrinta lyčių pusiausvyra vertinimo komisijose ir kituose tokiuose atitinkamuose patariamuosiuose organuose, kaip antai valdybos ir ekspertų grupės.
- 5a. Programa „Europos horizontas“ įgyvendinama užtikrinant jos sinergiją su kitomis Sąjungos finansavimo programomis, kartu siekiant užtikrinti kuo didesnę administracinį supaprastinimą. IV priede pateikiamas nebaigtinis sinergijos su kitomis Sąjungos finansavimo programomis pavyzdžių sąrašas.
- 5b. Programa padedama didinti viešąsias ir privačiąsias investicijas į MTI valstybėse narėse ir taip padedama pasiekti bendrą bent 3 % Sąjungos bendrojo vidaus produkto (BVP) investicijų į mokslinius tyrimus ir plėtrą lygį.
6. Komisija, įgyvendindama Programą, nuolat siekia administracinio supaprastinimo ir naštos pareiškėjams ir naudos gavėjams sumažinimo.
7. Atsižvelgiant į bendrąją Sąjungos tikslą – integruoti klimato srities veiksmus į ES sektorių politiką ir ES fondus, kai tikslinga, ne mažiau kaip 35 % išlaidų, skirtų pagal šią Programą vykdomiems veiksams, skiriami su klimato kaita susijusiems tikslams. Klimato aspektas turi būti tinkamai integruotas į mokslinių tyrimų ir inovacijų turinį.
8. Programa skatinamas bendras kūrimas ir bendras projektavimas įtraukiant piliečius ir pilietinę visuomenę.
9. Programa užtikrinamas viešojo finansavimo skaidrumas ir atskaitomybė mokslinių tyrimų ir inovacijų projektuose, taip apsaugant viešąjį interesą.
10. Komisija ar atitinkama finansavimo įstaiga užtikrina, kad visiems potencialiems dalyviams kvietimo teikti pasiūlymus paskelbimo metu būtų pateikta pakankamai gairių ir informacijos, visų pirma apie taikomą tipinį susitarimą dėl dotacijos.

7 straipsnis

Misijos

1. Misijos programuojamos veiklos srityje „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“, tačiau joms gali būti naudingi ir pagal kitas Programos dalis vykdomi veiksmai, taip pat papildomi veiksmai, vykdomi pagal kitas Sąjungos finansavimo programas. Misijos suteikia galimybę priimti konkuruojančius sprendimus, kurie sukuria visos Europos pridėtinę vertę ir užtikrina poveikį.
2. Misijos apibrėžiamos ir įgyvendinamos pagal reglamentą ir specialiąją programą, užtikrinant aktyvų ir ankstyvą valstybių narių dalyvavimą ir išsamų keitimąsi nuomonėmis su Europos Parlamentu. Misijos, jų tikslai, biudžetas, uždaviniai, taikymo sritis, rodikliai ir tarpinės reikšmės nustatomi atitinkamai strateginiuose MTI planuose arba darbo programose. Pagal misijas teikiami pasiūlymai vertinami laikantis 26 straipsnio.
- 2a. Per pirmus trejus Programos įgyvendinimo metus ne daugiau kaip 10 % metinio II veiklos srities biudžeto yra programuojama rengiant konkrečius kvietimus teikti pasiūlymus dėl misijų įgyvendinimo. Per likusį Programos įgyvendinimo laikotarpį ir tik tuo atveju, kai misijos atrankos ir valdymo procesas įvertinamas teigiamai, ši procentinė dalis gali būti padidinta. Komisija praneša apie kiekvienos darbo programos bendrą misijoms skirtą biudžeto dalį.
3. Misijos:
 - a) kurios remiasi DVT kaip jų rengimo ir įgyvendinimo šaltiniais, turi aiškų mokslinių tyrimų ir inovacijų turinį, kuria ES pridėtinę vertę ir padeda įgyvendinti Sąjungos prioritetus, įsipareigojimus ir programos „Europos horizontas“ tikslus, nustatytus 3 straipsnyje;
 - aa) apima bendras europinės svarbos sritis, yra įtraukios, skatina platų ir aktyvų įvairių viešojo ir privačiojo sektorių suinteresuotųjų subjektų, įskaitant piliečius ir galutinius naudotojus, dalyvavimą, taip pat užtikrina MTI rezultatus, kurie būtų naudingi visoms valstybėms narėms;

- b) yra drąsios ir įkvepiančios, todėl yra labai svarbios mokslui, technologijoms, visuomenei, ekonomikai, aplinkai arba politikai ir visoms šioms sritims daro didelį poveikį;
- c) rodo aiškią kryptį bei tikslus ir yra tikslinės, išmatuojamos, įgyvendintinos per nustatytą laiką ir turi aiškias biudžeto ribas;
- d) yra atrenkamos skaidriai ir orientuotos į plataus užmojo, pažangumu grindžiamus ir poveikį darančius, bet realistiškus tikslus ir mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų veiklą;
- da) turi būtinus sutelktus išteklius, būtiną jų apimtį bei mastą ir pritraukia papildomų viešųjų ir privačiųjų lėšų, reikalingų misijos rezultatams pasiekti;
- e) skatina tarpdalykinę (įskaitant socialinius ir humanitarinius mokslus) veiklą ir apima įvairių technologinės parengties lygių, įskaitant žemesnius technologinės parengties lygius, veiklą;
- f) gali būti įgyvendinamos taikant daugialypius principu „iš apačios į viršų“ pagrįstus požiūrius ir sprendimus, atsižvelgiant į žmogaus bei visuomenės poreikius ir jiems teikiamą naudą ir pripažįstant įvairių indėlių svarbą šių misijų įgyvendinimui;
- fa) skaidriai naudojasi sinergija su kitomis Sąjungos programomis, taip pat su nacionalinėmis ir, kai aktualu, regioninėmis inovacijų ekosistemomis.

4. Komisija stebi ir vertina kiekvieną misiją pagal šio reglamento 45 bei 47 straipsnius ir V priedą, įskaitant pažangą įgyvendinant trumpalaikes, vidutinės trukmės ir ilgalaikes užduotis; tai apima misijų įgyvendinimą, stebėseną ir laipsnišką veiklos nutraukimą. Pirmą pagal programą „Europos horizontas“ nustatytų misijų vertinimas atliekamas ne vėliau kaip 2023 m. ir prieš priimant bet kokią sprendimą dėl naujų misijų sukūrimo, vykdomų misijų tęsimo, užbaigimo arba jų krypties pakeitimo. Šio vertinimo rezultatai skelbiami viešai ir apima jų atrankos proceso ir jų valdymo, biudžeto, tikslingumo ir iki tol pasiektos pažangos analizę, bet tik tuo neapsiriboja.

7a straipsnis

Europos inovacijų taryba

1. Komisija įsteigia Europos inovacijų tarybą (EIC) kaip centralizuotai valdomą vieno langelio principu veikiančią įstaigą, kurios tikslas įgyvendinti su EIC susijusius veiksmus pagal III veiklos sritį „Novatoriška Europa“. EIC daugiausia dėmesio skiria proveržio ir ardomosioms inovacijoms, ypač susikoncentruodama į rinkas kuriančias inovacijas, ir kartu remia visų rūšių inovacijas, įskaitant inkrementines inovacijas. EIC veikia vadovaudamasi šiais principais: aišrios ES pridėtinės vertės, autonomijos, gebėjimo prisiimti riziką, veiksmingumo, efektyvumo, skaidrumo ir atskaitomybės principais.
2. EIC atvira visų rūšių novatoriams – nuo atskirų asmenų iki universitetų, mokslinių tyrimų organizacijų ir įmonių (MVI, įskaitant startuolius, o išskirtiniais atvejais ir mažas vidutinės kapitalizacijos įmones), taip pat nuo atskirų naudos gavėjų iki daugiadalykių konsorcių. Bent 70 % EIC biudžeto skiriama MVI, įskaitant startuolius.
3. EIC valdybos ir EIC valdymo funkcijos apibrėžiamos Sprendime (ES)... [Specialioji programa] ir jos prieduose.

8 straipsnis

Europos partnerystės

1. Kai kurios programos „Europos horizontas“ dalys gali būti įgyvendinamos kuriant Europos partnerystes. Sąjunga gali dalyvauti Europos partnerystėse bet kuriuo iš šių būdų:
 - a) dalyvauti partnerystėse, pagrįstose Komisijos ir 2 straipsnio 3 punkte nurodytų partnerių sudarytais susitarimo memorandumais ir (arba) sutartimis įformintais susitarimais, kuriuose nurodomi partnerystės tikslai, susiję visų dalyvaujančių šalių įsipareigojimai dėl partnerių finansinių ir (arba) nepiniginių įnašų, pagrindiniai veiklos rezultatų bei poveikio rodikliai, gautini produktai ir ataskaitų teikimo sąlygos. Juose taip pat nurodoma papildoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, kurią vykdo partneriai arba kuri vykdoma pagal Programą (bendrai programuojamos Europos partnerystės);

- b) dalyvauti mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programoje, kurioje nurodomi tikslai, pagrindiniai veiklos rezultatų bei poveikio rodikliai ir gautini produktai ir kuri grindžiama partnerių įsipareigojimu teikti finansinius ir (arba) nepiniginius įnašus ir kiekvieno jų vykdomos atitinkamos veiklos integravimu pagal Programos bendro finansavimo veiksmą, ir teikti tai programai finansinį įnašą (bendrai finansuojamos Europos partnerystės);

finansiniai įnašai pagal programas, bendrai finansuojamas ERPF, ESF+, EJŖŽF ir EŽŪFKP lėšomis, gali būti laikomi dalyvaujančios valstybės narės įnašu programos „Europos horizontas“ įgyvendinimo tikslu su sąlyga, kad laikomasi [naujojo Bendrųjų nuostatų reglamento] 106 straipsnio ir kitų konkrečioms fondams skirtų reglamentų taikytinų nuostatų;

- c) dalyvauti mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programose, kurias pagal SESV 185 straipsnį vykdo kelios valstybės narės arba pagal SESV 187 straipsnį įsteigtos įstaigos, kaip antai bendrosios įmonės, arba EIT žinių ir inovacijų bendrijos pagal EIT reglamentą, ir teikti toms programoms finansinius įnašus (institucionalizuotosios Europos partnerystės). Tokios partnerystės įgyvendinamos tik jei įgyvendinant kitas programos „Europos horizontas“ dalis, įskaitant kitų rūšių Europos partnerystes, nebūtų pasiekti tikslai arba nebūtų padarytas reikalingas numatomas poveikis ir jei tai pateisinama atsižvelgiant į ilgalaikę perspektyvą ir didelį integravimo laipsnį. Partnerystės, įsteigtos pagal SESV 185 straipsnį arba SESV 187 straipsnį, vykdo centralizuotą visų finansinių įnašų valdymą, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. Centrinio finansų valdymo atveju vienos dalyvaujančios valstybės projekto lygmens įnašai bus daromi remiantis finansavimu, kurio prašoma pagal toje dalyvaujančioje valstybėje įsisteigusių subjektų pasiūlymus, nebent visos dalyvaujančios valstybės susitartų kitaip.

Tokių partnerystių taisyklėse, *inter alia*, nurodomi tikslai, pagrindiniai veiklos rezultatų bei poveikio rodikliai ir gautini produktai, taip pat susiję partnerių įsipareigojimai dėl finansinių ir (arba) nepiniginių įnašų.

finansiniai įnašai pagal programas, bendrai finansuojamas ERPF, ESF+, EJŖŽF ir EŽŪFKP lėšomis, gali būti laikomi dalyvaujančios valstybės narės įnašu programos „Europos horizontas“ įgyvendinimo tikslu su sąlyga, kad laikomasi [naujojo Bendrųjų nuostatų reglamento] 106 straipsnio ir kitų konkrečioms fondams skirtų reglamentų taikytinų nuostatų;

2. Europos partnerystės:

- a) kuriamos Europos arba pasauliniams uždaviniams spręsti tik tais atvejais, kai jos programos „Europos horizontas“ tikslus įgyvendins veiksmingiau, nei tai padarytų viena Sąjunga, ir palyginus su kitomis Bendrosios programos paramos formomis. Toms dalims skiriama atitinkama programos „Europos horizontas“ biudžeto dalis. II veiklos srityje didžioji biudžeto dalis skiriama veiksmams, vykdomiems ne pagal Europos partnerystes;
- b) atitinka Sąjungos pridėtinės vertės, skaidrumo, atvirumo, poveikio Europoje ir Europai, pakankamai stipraus masto sverto poveikio, ilgalaikių visų dalyvaujančių šalių įsipareigojimų, įgyvendinimo lankstumo, suderinamumo su Sąjungos, vietos, regioninėmis, nacionalinėmis ir, kai aktualu, tarptautinėmis iniciatyvomis ar kitomis partnerystėmis ir misijomis ir jų tarpusavio veiksmų koordinavimo bei papildomumo principus;
- c) grindžiamos aiškiu gyvavimo ciklo principu, yra ribotos trukmės ir apima sąlygas dėl finansavimo pagal Programą laipsniško nutraukimo.

2a. Europos partnerystės pagal šio reglamento 8 straipsnio 1 dalies a ir b punktus nurodomos strateginiuose MTI planuose prieš jas įgyvendinant darbo programose.

III priede pateikiamos jų atrankos, įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir laipsniško veiklos nutraukimo nuostatos ir kriterijai.

8a straipsnis

Misijų ir partnerysčių sričių peržiūra

Ne vėliau kaip 2023 m. Komisija atlieka Va priedo peržiūrą kaip Programos bendros stebėsenos dalį, įskaitant misijas ir institucionalizuotąsias Europos partnerystes pagal SESV 185 arba 187 straipsnį, ir pateikia Tarybai bei Europos Parlamentui pagrindinių išvadų ataskaitą.

9 straipsnis

Biudžetas

1. 2021–2027 m. laikotarpiu Bendrosios programos įgyvendinimo finansinį paketą sudaro 1 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir Europos inovacijos ir technologijos institutui (EIT) skirta 85 543 000 000 EUR suma einamosiomis kainomis ir 1 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytai specialiajai programai skirta 7 935 000 000 EUR suma einamosiomis kainomis.
2. 1 dalyje nurodyta suma, skirta 1 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir EIT, preliminariai³⁴ paskirstoma taip:
 - a) I veiklos sričiai „Pažangus mokslas“ 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama 23 297 000 000 EUR, iš kurių:
 - 1) 14 861 000 000 EUR – Europos mokslinių tyrimų tarybai;
 - 2) 6 288 000 000 EUR – programai „Marie Skłodowskos-Curie veiksmi“;
 - 3) 2 149 000 000 EUR – mokslinių tyrimų infrastruktūrai;

³⁴ Konkrečioms Programos dalims skirtos orientacinės sumos yra suapvalintos. Tai nedaro poveikio suvestinėms sumoms, kurios nurodytos 2 dalies a, b, c ir d punktuose ir kurios tiksliai pridedamos prie bendro Programos biudžeto, dėl kurio liepos mėn. susitarė Europos Vadovų Taryba.

- b) II veiklos sričiai „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama 47 179 000 000 EUR, iš kurių:
- 1) 6 893 000 000 EUR – veiksmų grupei „Sveikata“;
 - 2) 1 253 500 000 EUR – veiksmų grupei „Kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė“;³⁵
 - 2a) 1 253 500 000 EUR – veiksmų grupei „Civilinė visuomenės sauga“;³⁶
 - 3) 13 429 000 000 EUR – veiksmų grupei „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“;
 - 4) 13 429 000 000 EUR – veiksmų grupei „Klimatas, energetika ir judumas“;
 - 5) 8 952 000 000 EUR – veiksmų grupei „Maistas, bioekonomika, gamtos ištekliai, žemės ūkis ir aplinka“;
 - 6) 1 970 000 000 EUR – nebranduoliniams tiesioginiams Jungtinio tyrimų centro (JRC) veiksmams;

³⁵ 2 ir 2a veiksmų grupei skirta bendra suma yra 2 507 000 000 EUR suma.

³⁶ 2 ir 2a veiksmų grupei skirta bendra suma yra 2 507 000 000 EUR suma.

- c) III veiklos sričiai „Inovacinė Europa“ 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama 11 886 000 000 EUR, iš kurių:
 - 1) 8 752 000 000 EUR – Europos inovacijų tarybai;
 - 1a) 448 000 000 EUR – Europos inovacijų ekosistemoms;
 - 2) 2 686 000 000 EUR – Europos inovacijos ir technologijos institutui (EIT);
- d) Programos daliai „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“ 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama 3 181 000 000 EUR, iš kurių:
 - 1) 2 823 000 000 EUR – dalyvių skaičiaus didinimui ir kompetencijos sklaidai;
 - 2) 358 000 000 EUR – Europos MTI sistemos reformavimui ir gerinimui.

3. Siekdama reaguoti į nenumatytas situacijas ar naujus pokyčius ir poreikius, Komisija gali, laikydamasi metinės biudžeto sudarymo procedūros, nukrypti nuo 2 dalyje nurodytų sumų ne daugiau kaip 10 %. Taip nukrypti neleidžiama nuo šio straipsnio 2 dalies b punkto 6 papunktyje nurodytos sumos ir šio straipsnio 2 dalyje Programos daliai „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“ nustatytos bendros sumos.

4. Iš 1 dalyje nurodytos sumos, 1 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir EIT, taip pat gali būti dengiamos pasirengimo, stebėsenos, kontrolės, audito, vertinimo ir kitos veiklos išlaidos, būtinos Programai valdyti ir įgyvendinti, įskaitant visas administracines išlaidas, taip pat Programos tikslų įgyvendinimui vertinti. Administracinės išlaidos, susijusios su netiesioginiais veiksmais, turi neviršyti 5 % visos Programai skirtos sumos. Be to, iš jos gali būti dengiamos išlaidos, susijusios su tyrimais, ekspertų posėdžiais, informavimo ir komunikacijos veiksmais, susijusiais su Programos tikslais, taip pat išlaidos, susijusios su informacinių technologijų tinklais, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama informacijos tvarkymui ir mainams, įskaitant institucines informacinių technologijų priemones ir kitą techninę bei administracinę paramą, kurios reikia Programai valdyti.
5. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2027 m. siekiant padengti 4 dalyje nurodytas išlaidas, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus.
6. Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiksmų, truncančių daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis.
7. Nedarant poveikio Finansiniam reglamentui, veiksmų, susijusių su projektais, įtrauktais į pirmą darbo programą, išlaidos gali būti tinkamos finansuoti nuo 2021 m. sausio 1 d.
8. Pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybėms narėms skirti ištekliai, kuriuos galima perskirti pagal Reglamento (ES) XX [Bendrųjų nuostatų reglamento] 21 straipsnį, valstybių narių prašymu gali būti perskirti Programai. Komisija tuos išteklius naudoja tiesiogiai pagal Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies a punktą arba netiesiogiai pagal to straipsnio c punktą. Tie ištekliai panaudojami atitinkamos valstybės narės naudai.

9. Jeigu Komisija nėra pagal tiesioginį ar netiesioginį valdymą prisiėmusi teisinio įsipareigojimo dėl išteklių, perskirtų pagal 8 dalį, atitinkami nepaskirti ištekliai gali būti perskirti atgal vienai ar daugiau atitinkamų veiksmų programų. Atitinkamą prašymą iš dalies pakeisti atitinkamą veiksmų programą pagal Reglamento (ES) XX [...Bendrųjų nuostatų reglamento] 19 straipsnio 1 dalį valstybė narė pateikia ne vėliau kaip likus keturiems mėnesiams iki Reglamento (ES) 2018/1046 114 straipsnio 2 dalyje nustatyto termino.

9a straipsnis

Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės ištekliai

1. Reglamento [ERI] 1 straipsnio 2 dalyje nurodytos priemonės pagal šią Programą įgyvendinamos panaudojant to reglamento [ERI] [2 straipsnio 2 dalies a punkto iv papunktyje] nurodytas sumas, laikantis jo [3] straipsnio [3, 4, 7 ir 9 dalių].
2. Tos sumos sudaro išorės asignuotąsias pajamas, kaip nustatyta Reglamento [ERI] 3 straipsnio 1 dalyje³⁷. Šios papildomos sumos skiriamos tik moksliniams tyrimams ir inovacijoms skirtiems veiksams, kuriais reaguojama į COVID-19 krizės padarinius, visų pirma į jos ekonominį, socialinį ir visuomeninį poveikį.

³⁷ Dok. 8555/20. Komisijos pasiūlymas (COM (2020) 459), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas dėl programos „Europos horizontas“.

10 straipsnis

Atvirasis mokslas

1. Programa skatinamas atvirasis mokslas kaip mokslinio proceso, grindžiamo bendradarbiavimu ir žinių sklaida, koncepcija, visų pirma atsižvelgiant į šiuos elementus:
 - atvirąją prieigą prie mokslinių publikacijų, parengtų vykdant pagal Programą finansuojamus mokslinius tyrimus;
 - atvirąją prieigą prie mokslinių tyrimų duomenų, įskaitant tuos duomenis, kurie sudaro tų mokslinių publikacijų pagrindą.

Šie elementai užtikrinami pagal šio reglamento 35 straipsnio 3 dalį. Atviroji prieiga prie mokslinių tyrimų duomenų taip pat užtikrinama laikantis principo „atvira, kiek įmanoma, ir uždara, kiek būtina“.

- 1a. Abipusiškumo atvirajame moksle principas propaguojamas ir skatinamas visuose asociacijos ir bendradarbiavimo susitarimuose su trečiosiomis valstybėmis, įskaitant susitarimus, pasirašytus finansavimo įstaigų, kurioms patikėtas netiesioginis Programos valdymas.
2. Užtikrinamas atsakingas mokslinių tyrimų duomenų tvarkymas laikantis surandamumo, prieinamumo, sąveikumo ir galimybės naudoti pakartotinai (angl. FAIR) principų. Dėmesys taip pat skiriamas ilgalaikiam duomenų saugojimui.
3. Propaguojami ir skatinami kiti atvirojo mokslo metodai, be kita ko, MVĮ labui.

11 straipsnis

Alternatyvus ir derinamasis finansavimas

Veiksmams, kuriems suteiktas pažangumo ženklas, arba veiksmams, kurie atitinka visas šias palyginamas sąlygas:

- a) jie buvo įvertinti paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus pagal šią programą;

- b) jie atitinka minimaliuosius to kvietimo teikti pasiūlymus kokybės reikalavimus;
- c) jie negali būti finansuojami pagal tą kvietimą teikti pasiūlymus dėl biudžeto apribojimų,

o pagal Programą atrinktiems bendrai finansuojamiems veiksams gali būti skiriama parama iš Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“ arba Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, laikantis Reglamento (ES) Nr. .../... [Bendrųjų nuostatų reglamento] [67] straipsnio 5 dalies ir Reglamento (ES) Nr. .../... [Reglamento dėl BŽŪP strateginių planų] [73] straipsnio 4 dalies.

12 straipsnis

Programos asocijuotosios trečiosios valstybės

1. Prie Programos gali prisijungti šios trečiosios valstybės:
 - a) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, EEE susitarime nustatytais sąlygomis;
 - b) stojančiosios valstybės, šalys kandidatės ir potencialios kandidatės pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytais konkrečiomis sąlygomis;

- c) šalys, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika, pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytomis konkrečiomis sąlygomis;
- d) trečiosios valstybės ir teritorijos, kurios atitinka visus šiuos kriterijus:
 - i. turi gerų mokslo, technologijų ir inovacijų srities pajėgumų;
 - ii. yra įsipareigojusios sukurti taisyklėmis grindžiamą atviros rinkos ekonomiką, kurioje, be kita ko, būtų sąžiningai ir teisingai taikomos intelektinės nuosavybės teisės ir kurią remtų demokratinės institucijos;
 - iii. aktyviai propaguoja politiką, kuria siekiama didinti piliečių ekonominę ir socialinę gerovę.

Kiekvienos iš d punkte nurodytų trečiųjų valstybių prisijungimui prie Programos taikomos konkrečiame susitarime dėl trečiosios valstybės dalyvavimo Sąjungos programoje nustatytos sąlygos, jeigu susitarimu:

- užtikrinama teisinga Sąjungos programose dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir naudos pusiausvyra;
- nustatytos dalyvavimo programose sąlygos, be kita ko, apskaičiuoti finansiniai įnašai atskiroms programoms ir jų administracinės išlaidos. Pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalį šie įnašai sudaro asignuotąsias pajamas;
- trečiajai valstybei nesuteikiama teisė priimti sprendimų, susijusių su Programa;
- garantuojamos Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti savo finansinius interesus.

2. Nustatant kiekvienos trečiosios valstybės prisijungimo prie Programos mastą, atsižvelgiama į tikslą skatinti Sąjungos ekonomikos augimą diegiant inovacijas. Todėl dėl tam tikrų Programos dalių asociacijos susitarimas su konkrečia valstybe, išskyrus EEE nares, stojančiąsias valstybes, šalis kandidates ir potencialias kandidates, gali būti nesudaromas.
3. Kiek įmanoma, asociacijos susitarime numatomas atsakomasis Sąjungoje įsisteigusių teisės subjektų dalyvavimas lygiavertėse asocijuotųjų šalių programose laikantis jose nustatytų sąlygų.
4. Finansinio įnašo dydžio nustatymo sąlygomis užtikrinama galimybė automatiškai ištaisyti reikšmingą disbalansą, palyginti su suma, kurią dalyvaudami Programoje gauna asocijuotojoje šalyje įsisteigę subjektai, atsižvelgiant į Programos valdymo, vykdymo ir veikimo išlaidas.]

III ANTRAŠTINĖ DALIS

DALYVAVIMO IR SKLAIDOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

13 straipsnis

Finansavimo įstaigos ir tiesioginiai JRC veiksmai

1. Finansavimo įstaigos gali nukrypti nuo šioje antraštinėje dalyje nustatytų taisyklių, išskyrus 14, 15 ir 16 straipsnius, tinkamai pagrįstais atvejais ir tik jei tai numatyta pagrindiniame akte, kuriuo įsteigiama finansavimo įstaiga arba kuriuo jai pavedamos biudžeto vykdymo užduotys, arba – jei jos yra Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkto ii, iii arba v papunkčiuose nurodytos finansavimo įstaigos – jei tai numatyta susitarime dėl įnašo ir yra būtina dėl konkrečių jų veiklos poreikių arba veiksmo pobūdžio.
2. Šioje antraštinėje dalyje nustatytos taisyklės netaikomos JRC vykdomiems tiesioginiams veiksams.

14 straipsnis

Finansavimo reikalavimus atitinkantys veiksmai ir etiniai principai

1. Nedarant poveikio šio straipsnio 2 daliai, finansavimo reikalavimus atitinka tik tie veiksmai, kuriais siekiama 3 straipsnyje nurodytų tikslų.

Nefinansuojamos šios mokslinių tyrimų sritys:

- a) veikla, skirta žmonių klonavimui reprodukcijos tikslais;

- b) veikla, kuria siekiama keisti žmogaus genetinį paveldą, kai tokie pakeitimai galėtų tapti paveldimi³⁸;
 - c) veikla, kuria siekiama kurti žmogaus embrionus tik mokslinių tyrimų arba kamieninių ląstelių gavimo tikslais, be kita ko, perkeltant somatinių ląstelių branduolius.
2. Žmogaus kamieninių ląstelių – tiek suaugusių žmonių, tiek embrionų – moksliniai tyrimai gali būti finansuojami atsižvelgiant į mokslinio pasiūlymo turinį ir į susijusių valstybių narių teisinę sistemą. Mokslinių tyrimų veikla, kuri draudžiama visose valstybėse narėse, nefinansuojama nei Europos Sąjungoje, nei už jos teritorijos ribų. Jokia veikla nefinansuojama valstybėje narėje, kurioje tokia veikla yra uždrausta.

15 straipsnis

Etika³⁹

1. Visi pagal Programą vykdomi veiksmai turi atitikti etikos principus ir atitinkamus nacionalinės, Sąjungos ir tarptautinės teisės aktus, įskaitant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją ir Europos žmogaus teisių konvenciją bei jos papildomus protokolus.

Ypač daug dėmesio turi būti skiriama proporcingumo principui, teisei į privatų gyvenimą, teisei į asmens duomenų apsaugą, teisei į asmens fizinę ir psichinę neliečiamybę, teisei į nediskriminavimą, būtinybei užtikrinti aplinkos apsaugą bei aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį.

³⁸ Moksliniai tyrimai, susiję su lytinių liaukų vėžio gydymu, gali būti finansuojami.

³⁹ Vadovaudamasi galutiniu teisės aktu Komisija paskelbs pareiškimą dėl žmogaus embrioninių kamieninių ląstelių mokslinių tyrimų, kaip ir programos „Horizontas 2020“ atveju (Pareiškimas 2013/C 373/02).

2. Veiksme dalyvaujantys subjektai pateikia:
 - a) etikos aspektų įsivertinimą, kuriame nurodomi ir išsamiai aprašomi visi numatomi etikos klausimai, susiję su finansuotinos veiklos tikslu, įgyvendinimu ir tikėtiniu poveikiu, įskaitant 1 dalies reikalavimų laikymosi patvirtinimą, ir aprašą, kaip tai bus užtikrinama;
 - b) patvirtinimą, kad veikla atitiks Visos Europos mokslo akademijų federacijos paskelbtą Europos elgesio kodeksą mokslinių tyrimų etikos klausimais ir kad nebus vykdoma jokia nefinansuotina veikla;
 - c) jei veikla vykdoma už Sąjungos teritorijos ribų – patvirtinimą, kad tokią pačią veiklą būtų leidžiama vykdyti valstybėje narėje, ir
 - d) jei veikloje naudojamos žmogaus embriono kamieninės ląstelės, atitinkamai – išsami informacija apie licencijų suteikimo ir kontrolės priemones, kurias taiko atitinkamų valstybių narių kompetentingos institucijos, taip pat išsami informacija apie etiškumo patvirtinimus, kurie turi būti gauti prieš pradėdant vykdyti atitinkamą veiklą.
3. Pasiūlymai turi būti sistemingai tikrinami siekiant nustatyti veiksmus, dėl kurių kyla sudėtingų ar rimtų etikos klausimų, ir pateikti juos etikos aspektams įvertinti. Etikos aspektus vertina Komisija, išskyrus atvejus, kai ši užduotis pavedama finansavimo įstaigai. Jei veiksmai susiję su žmogaus embriono kamieninių ląstelių arba žmogaus embrionų naudojimu, privaloma atlikti etikos aspektų vertinimą. Etikos aspektų tikrinimai ir vertinimai atliekami padedant etikos ekspertams. Komisija ir finansavimo įstaigos užtikrina etikos procedūrų skaidrumą, nedarydamos poveikio procedūros turinio konfidencialumui.
4. Veiksme dalyvaujantys subjektai, prieš pradėdami vykdyti atitinkamą veiklą, turi gauti visus atitinkamų nacionalinių ir vietos etikos komitetų ar kitų įstaigų, pavyzdžiui, duomenų apsaugos institucijų, patvirtinimus ar kitus privalomus dokumentus. Tie dokumentai saugomi byloje ir paprašius pateikiami Komisijai ar finansavimo įstaigai.

5. Jei tikslinga, Komisija ar finansavimo įstaiga atlieka su etika susijusias patikras. Jei etikos klausimai rimti ar sudėtingi, šias patikras atlieka Komisija, išskyrus atvejus, kai ši užduotis pavedama finansavimo įstaigai.

Su etika susijusios patikros atliekamos padedant etikos ekspertams.

6. 1–4 dalyse nurodytų etikos reikalavimų neatitinkantys ir todėl etikos požiūriu nepriimtini veiksmai atmetami arba nutraukiami, kai tik nustatomas etinis nepriimtinum.

16 straipsnis

Saugumas

1. Pagal Programą vykdomi veiksmai turi atitikti taikytinas saugumo taisykles, visų pirma įslaptintos informacijos apsaugos nuo neteisėto atskleidimo taisykles, taip pat atitinkamą nacionalinę ir Sąjungos teisę. Jei moksliniai tyrimai, kuriems naudojama ir (arba) kuriuos atliekant sukuriamą įslaptinta informacija, vykdomi už Sąjungos teritorijos ribų, būtina, kad būtų laikomasi minėtų reikalavimų, o Sąjunga papildomai sudarytų saugumo susitarimą su trečiąja valstybe, kurioje atliekami tie moksliniai tyrimai.
2. Kai tikslinga, pasiūlymuose pateikiamas saugumo įsivertinimas, kuriame nurodomi visi saugumo klausimai ir išsamiai aprašoma, kaip jie bus sprendžiami, kad būtų laikomasi atitinkamos nacionalinės ir Sąjungos teisės.
3. Kai tikslinga, Komisija arba finansavimo įstaiga atlieka pasiūlymų, kurie kelia saugumo klausimų, saugumo patikrą.
4. Kai tikslinga, veiksmai turi atitikti Sprendimą (ES, Euratomas) 2015/444 ir jo įgyvendinimo taisykles.

5. Veiksme dalyvaujantys subjektai užtikrina veiksmui naudojamos ir (arba) jį vykdant sukuriamos įslaptintos informacijos apsaugą nuo neteisėto atskleidimo. Prieš pradėdami vykdyti atitinkamą veiklą, jie pateikia atitinkamų nacionalinių saugumo institucijų atlikto asmens ir (arba) objekto patikimumo patikrinimo įrodymus.
6. Jei su įslaptinta informacija turi dirbti išorės ekspertai, prieš juos skiriant reikalaujama atlikti atitinkamą jų patikimumo patikrinimą.
7. Kai tikslinga, Komisija ar finansavimo įstaiga gali atlikti saugumo patikras.

Saugumo taisyklių pagal šį straipsnį neatitinkantys veiksmai gali būti bet kuriuo metu atmesti arba nutraukti.

II SKYRIUS

Dotacijos

17 straipsnis

Dotacijos

Dotacijos pagal Programą skiriamos ir valdomos pagal Finansinio reglamento VIII antraštinę dalį, nebent šiame skyriuje būtų nurodyta kitaip.

18 straipsnis

Dalyvavimo reikalavimus atitinkantys subjektai

1. Pagal Programą vykdomuose veiksmuose gali dalyvauti visi teisės subjektai, nepriklausomai nuo jų įsisteigimo vietos, įskaitant teisės subjektus iš neasocijuotųjų trečiųjų valstybių, arba tarptautinės organizacijos su sąlyga, kad tenkinamos šiame reglamente ir darbo programoje arba kvietime teikti pasiūlymus nustatytos sąlygos.
2. Subjektai turi priklausyti konsorciui, kurį sudaro bent trys nepriklausomi teisės subjektai, kurių kiekvienas įsisteigęs vis kitoje valstybėje narėje ar asocijuotojoje šalyje ir bent vienas iš jų – valstybėje narėje, nebent:
 - a) tinkamai pagrįstais atvejais darbo programoje numatyta kitaip;
3. Europos mokslinių tyrimų tarybos (EMTT) mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų veiksmus, Europos inovacijų tarybos (EIC) veiksmus, mokymo ir judumo veiksmus arba programos bendro finansavimo veiksmus gali įgyvendinti vienas ar daugiau teisės subjektų, iš kurių vienas turi būti įsisteigęs valstybėje narėje arba asocijuotojoje šalyje remiantis pagal 12 straipsnį sudarytu susitarimu.
4. Koordinavimo ir paramos veiksmus gali įgyvendinti vienas ar daugiau teisės subjektų, kurie gali būti įsisteigę valstybėje narėje, asocijuotojoje šalyje arba išskirtiniais atvejais – kitoje trečiojoje valstybėje.

5. Jei veiksmas susijęs su Sąjungos strateginiu turtu, interesais, autonomija ar saugumu, darbo programoje gali būti numatyta, kad jame gali dalyvauti tik valstybėse narėse įsisteigę teisės subjektai arba nurodytose asocijuotosiose šalyse ar kitose trečiosiose valstybėse, ne tik valstybėse narėse įsisteigę teisės subjektai. Visi asocijuotosiose šalyse, kurios yra EEE narės, įsisteigusių teisės subjektų dalyvavimo apribojimai turi atitikti EEE susitarime nustatytas sąlygas. Dėl tinkamai pagrįstų ir išskirtinių priežasčių, siekiant užtikrinti Sąjungos ir jos valstybių narių strateginių interesų apsaugą, pagal darbo programą atskiruose kvietimuose taip pat gali būti draudžiama dalyvauti Sąjungoje arba asocijuotosiose šalyse įsisteigusiems teisės subjektams, kuriuos tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja neasocijuotosios trečiosios valstybės arba neasocijuotųjų trečiųjų valstybių teisės subjektai, arba jų dalyvavimui gali būti taikomos darbo programoje nustatytos sąlygos.
6. Kai tikslinga ir tinkamai pagrįstais atvejais, atsižvelgiant į konkrečius politikos reikalavimus ar veiksmo pobūdį ir tikslus, darbo programoje, be 2, 3, 4 ir 5 dalyse nustatytų reikalavimų, gali būti nustatyti papildomi tinkamumo kriterijai, įskaitant teisės subjektų skaičių, teisės subjektų rūšį ir įsisteigimo vietą.
7. Jei veiksmui naudojamos 9 straipsnio 8 dalyje nurodytos sumos, jame gali dalyvauti tik vienas teisės subjektas, įsisteigęs įgaliojimus perduodančios valdymo institucijos jurisdikcijos teritorijoje, išskyrus atvejus, kai su valdymo institucija sutariama kitaip ir kai tai numatyta darbo programoje.
8. Jei tai nurodyta darbo programoje, veiksmuose gali dalyvauti JRC.
9. JRC, tarptautinės Europos mokslinių tyrimų organizacijos ir pagal Sąjungos teisę sukurti teisės subjektai laikomi įsisteigusiais kitoje valstybėje narėje nei tos, kuriose įsisteigę kiti veiksmė dalyvaujantys teisės subjektai.

10. Europos mokslinių tyrimų tarybos (EMTT) mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų veiksmų, mokymo bei judumo veiksmų atveju ir kai tai numatyta darbo programoje, tarptautinės organizacijos, kurių būstinės yra valstybėje narėje arba asocijuotojoje šalyje, laikomos įsisteigusiomis toje valstybėje narėje ar asocijuotojoje šalyje.

Kitų Programos dalių atveju tarptautinės organizacijos, išskyrus tarptautines Europos mokslinių tyrimų organizacijas, laikomos įsisteigusiomis neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje.

19 straipsnis

Finansavimo reikalavimus atitinkantys subjektai

1. Subjektai atitinka finansavimo reikalavimus, jei jie yra įsisteigę valstybėje narėje arba asocijuotojoje šalyje.

Jei veiksmui naudojamos 9 straipsnio 8 dalyje nurodytos sumos, finansavimo šiomis sumomis reikalavimus atitinka tik įgaliojimus perduodančios valdymo institucijos jurisdikcijos teritorijoje įsisteigę subjektai.

2. Neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje įsisteigę subjektai iš esmės turėtų padengti savo dalyvavimo išlaidas. Tačiau mažas ir vidutinės pajamas gaunančiose šalyse ir išimties tvarka kitose neasocijuotosiose trečiosiose valstybėse įsisteigę subjektai galėtų atitikti veiksmo finansavimo reikalavimus, jei:
 - a) ta trečioji valstybė yra nurodyta Komisijos priimtoje darbo programoje arba
 - b) Komisija ar finansavimo įstaiga mano, kad jų dalyvavimas yra labai svarbus įgyvendinant veiksmą;
3. Veiksme dalyvaujantys susiję subjektai atitinka finansavimo reikalavimus, jei jie yra įsisteigę valstybėje narėje, asocijuotojoje šalyje arba Komisijos priimtoje darbo programoje nurodytoje trečiojoje valstybėje.

20 straipsnis

Kvietimai teikti pasiūlymus

1. Kvietimų teikti pasiūlymus dėl visų veiksmų turinys pateikiamas darbo programoje.
3. Jei to reikia kvietimų tikslams pasiekti, išimtiniais atvejais gali būti skelbiami riboti kvietimai teikti pasiūlymus tik dėl papildomos veiklos plėtojimo arba dėl papildomų partnerių įtraukimo į vykdomus veiksmus. Be to, darbo programoje gali būti numatyta galimybė mažai rezultatų MTI srityje pasiekiančių valstybių narių teisės subjektams prisijungti prie jau atrinktų bendradarbiavimu grindžiamų MTI veiksmų su sąlyga, kad tam pritars atitinkamas konsorciumas ir kad tokių valstybių narių teisės subjektai jame dar nedalyvauja.
4. Kvietimo teikti pasiūlymus skelbti nereikia koordinavimo ir paramos veiksams ar programos bendro finansavimo veiksams:
 - a) kuriuos turi vykdyti JRC arba darbo programoje nurodyti teisės subjektai ir
 - b) kurie nepatenka į kvietimų teikti pasiūlymus taikymo sritį pagal Finansinio reglamento 195 straipsnio e punktą.
5. Darbo programoje nurodomi kvietimai, pagal kuriuos pateiktiems pasiūlymams bus suteikti pažangumo ženklai. Pareiškėjui iš anksto leidus, su paraiška ir jos vertinimu susijusia informacija gali būti dalijamasi su suinteresuotomis finansavimo įstaigoms su sąlyga, kad sudaromi konfidencialumo susitarimai.

21 straipsnis

Bendri kvietimai

Komisija ar finansavimo įstaiga gali paskelbti bendrą kvietimą teikti pasiūlymus su:

- a) trečiosiomis valstybėmis, be kita ko, jų mokslo ir technologijų organizacijomis ar agentūromis;
- b) tarptautinėmis organizacijomis;
- c) ne pelno teisės subjektais.

Skelbiant bendrą kvietimą, pareiškėjai turi atitikti reikalavimus pagal šio reglamento 18 straipsnį ir nustatomos bendros pasiūlymų atrankos ir vertinimo procedūros. Procedūrose dalyvauja proporcingai sudaryta kiekvienos šalies paskirtų ekspertų grupė.

22 straipsnis

Ikiprekybiniai viešieji pirkimai ir novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai

1. Veiksmuose gali būti numatyti arba jų pirminis tikslas gali būti ikiprekybiniai viešieji pirkimai arba novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai, vykdomi naudos gavėjų, kurie yra direktyvose 2014/24/ES⁴⁰, 2014/25/ES⁴¹ ir 2009/81/EB⁴² apibrėžtos perkančiosios organizacijos arba perkantieji subjektai.

⁴⁰ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB. (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

⁴¹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

⁴² 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo ir iš dalies keičianti direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB (OL L 216, 2009 8 20, p. 76).

2. Viešųjų pirkimų procedūromis:

- a) laikomasi skaidrumo, nediskriminavimo, vienodo požiūrio, patikimo finansų valdymo ir proporcingumo principų bei konkurencijos taisyklių;
- b) jei tai ikiprekybiniai viešieji pirkimai, kai tikslinga ir nedarant poveikio a punkte išvardytiems principams, gali būti taikoma supaprastinta ir (arba) pagreitinta procedūra ir gali būti numatomos konkrečios sąlygos, pavyzdžiui, nustatoma, kad perkama veikla gali būti vykdoma tik valstybių narių ir asocijuotųjų šalių teritorijoje;
- c) gali būti leidžiama pagal tą pačią procedūrą skirti kelias sutartis (pasirinkti kelis tiekėjus) ir
- d) numatoma, kad sutartys bus skiriamos ekonomiškai naudingiausia (-iems) pasiūlymui (-ams), kartu užtikrinant, kad nebūtų interesų konflikto.

3. Rangovui, kuris ikiprekybiniuose viešuosiuose pirkimuose sukuria rezultatą, priklauso bent jau su jais susijusios intelektinės nuosavybės teisės. Perkančiosios organizacijos naudojami bent jau nemokamos prieigos prie rezultatų savo reikmėms teisėmis ir teise suteikti arba reikalauti, kad dalyvaujantys rangovai trečiosioms šalims suteiktų neišimtinės licencijas naudotis rezultatais perkančiosios organizacijos reikmėms sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis be teisės teikti sublicencijas. Jei rangovas per sutartyje nustatytą laikotarpį po ikiprekybinių viešųjų pirkimų nepanaudoja rezultatų komerciniais tikslais, perkančiosios organizacijos, pasikonsultavusios su rangovu dėl nepanaudojimo priežasčių, gali reikalauti, kad jis perduotų joms visas rezultatų nuosavybės teises.

23 straipsnis⁴³

Sudėtinis finansavimas

Veismui, kuriam skirtas įnašas iš kitos Sąjungos programos lėšų, taip pat gali būti skirtas įnašas iš Programos lėšų, jei tais įnašais dengiamos ne tos pačios išlaidos. Kiekvienam atitinkamam įnašui taikomos atitinkamoje Sąjungos programoje, iš kurios lėšų jis teikiamas veiksmui, nustatytos taisyklės. Sudėtinio finansavimo suma negali viršyti visų veiksmo tinkamų finansuoti išlaidų, o iš skirtingų Sąjungos programų lėšų skiriama parama gali būti apskaičiuojama proporcingai, laikantis dokumentų, kuriais nustatomos paramos sąlygos.

24 straipsnis

Pareiškėjų finansinis pajėgumas

1. Be Finansinio reglamento 198 straipsnio 5 dalyje paminėtų išimčių, tikrinamas tik koordinatoriaus finansinis pajėgumas ir tik tuo atveju, jei veiksmui prašoma skirti Sąjungos finansavimo suma yra lygi 500 000 EUR arba didesnė.
2. Tačiau, jei esama priežasčių abejoti finansiniu pajėgumu arba jei esama didesnės rizikos, kylančios dėl dalyvavimo keliuose vykdomuose veiksmuose, finansuojamuose iš Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programų lėšų, Komisija arba finansavimo įstaiga patikrina ir kitų pareiškėjų arba koordinatorių finansinį pajėgumą, net jei nepasiekiamas 1 dalyje nurodyta riba.
3. Jei finansinį pajėgumą struktūriškai garantuoja kitas teisės subjektas, patikrinamas jo finansinis pajėgumas.
4. Jei finansinis pajėgumas menkas, Komisija ar finansavimo įstaiga gali nustatyti, kad pareiškėjas gali dalyvauti veiksmu su sąlyga, kad pateiks susijusio subjekto pareiškimą dėl solidariosios atsakomybės.

⁴³ [Atsižvelgiant į derybų dėl atitinkamų teisės aktų rezultatus.]

5. Įnašas į 33 straipsnyje nustatytą Savidraudos mechanizmą laikomas pakankama garantija pagal Finansinio reglamento 152 straipsnį. Iš naudos gavėjų negali būti priimama jokia papildoma garantija ar užstatas ar reikalaujama juos pateikti.

25 straipsnis

Skyrimo kriterijai ir atranka

1. Pasiūlymas vertinamas remiantis šiais skyrimo kriterijais:
 - a) pažangumo;
 - b) poveikio;
 - c) įgyvendinimo kokybės ir efektyvumo.
2. EMTT mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų veiksmų pasiūlymams taikomas tik 1 dalies a punkte nurodytas kriterijus.
3. Darbo programoje nustatomos išsamesnės 1 dalyje nustatytų skyrimo kriterijų taikymo taisyklės, įskaitant lyginamuosius svorius, ribas ir, kai aktualu, *ex aequo* pasiūlymų nagrinėjimo taisyklės, atsižvelgiant į kvietimų teikti pasiūlymus tikslus. *Ex aequo* pasiūlymų nagrinėjimo sąlygos gali apimti šiuos kriterijus, tik jais neapsiribojant: MVI, lytį, geografinę įvairovę.
- 3a. Komisija ir kitos finansavimo įstaigos atsižvelgia į galimybę taikyti dviejų etapų paraiškų teikimo procedūrą ir, kai tikslinga, anoniminiai pasiūlymai gali būti įvertinti per pirmąjį vertinimo etapą, remiantis vienu ar keliais 1 dalyje nurodytais skyrimo kriterijais.

26 straipsnis

Vertinimas

1. Pasiūlymus vertina vertinimo komitetas, sudarytas iš nepriklausomų išorės ekspertų.

EIC veiklos, misijų ir tinkamai pagrįstais atvejais, išdėstytais Komisijos priimtoje darbo programoje, vertinimo komiteto dalį, o koordinavimo ir paramos veiksmų atveju – jo dalį arba jį visą gali sudaryti Sąjungos institucijų ar įstaigų atstovai, kaip nurodyta Finansinio reglamento 150 straipsnyje.

Vertinimo procesą gali stebėti nepriklausomi stebėtojai.

2. Kai taikytina, vertinimo komitetas taikytinas ribas atitinkančius pasiūlymus išdėsto eilės tvarka pagal:

- a) vertinimo balus;
- b) tai, kiek jie padeda siekti konkrečių politikos tikslų, be kita ko, kiek jie padeda sudaryti nuoseklų projektų rinkinį, t. y. pagal EIC programą „Pathfinder“ vykdomai veiklai, misijoms ir kitais tinkamai pagrįstais atvejais, išsamiai išdėstytais Komisijos priimtoje darbo programoje.

EIC veiklos, misijų ir kitais tinkamai pagrįstais atvejais, išdėstytais Komisijos priimtoje darbo programoje, vertinimo komitetas taip pat gali pasiūlyti pasiūlymų pakeitimų, jei to reikia su projektų rinkiniu susijusio metodo nuoseklumui užtikrinti. Šie pakeitimai turi atitikti dalyvavimo sąlygas ir vienodo požiūrio principą. Programos komitetas informuojamas apie tokius atvejus.

- 2a. Vertinimo procesas parengiamas taip, kad būtų išvengta interesų konflikto ir šališkumo. Turi būti užtikrintas vertinimo kriterijų ir pasiūlymų vertinimų balais metodo skaidrumas.

3. Pagal Finansinio reglamento 200 straipsnio 7 dalį pareiškėjai turi gauti grįžtamąją informaciją visais vertinimo etapais ir, kai taikytina, informaciją apie paraiškos atmetimo priežastis.
4. Mažai rezultatų MTI srityje pasiekiančių valstybių narių teisės subjektai, kurie sėkmingai dalyvavo komponente „Dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos skleidimas“, pateikę prašymą gauna šio dalyvavimo rezultatus, kurie gali būti pridedami prie pasiūlymų, susijusių su jų koordinuojamų bendradarbiavimu grindžiamų programos dalių.

27 straipsnis

Vertinimo persvarstymo tvarka, klausimai ir skundai

1. Pareiškėjas gali prašyti persvarstyti vertinimą, jei mano, kad jo pasiūlymui nebuvo tinkamai taikoma taikytina vertinimo procedūra⁴⁴.
2. Persvarstomi tik procedūriniai vertinimo aspektai, o ne pasiūlymo privalumų vertinimas.
- 2a. Prašymas dėl persvarstymo turi būti susijęs su konkrečiu pasiūlymu ir pateiktas per 30 dienų po vertinimo rezultatų paskelbimo.

Vertinimo persvarstymo komitetas pateikia nuomonę apie procedūrinius aspektus; jam pirmininkauja ir į jo sudėtį įeina Komisijos arba atitinkamos finansavimo įstaigos darbuotojai, kurie nedalyvavo pasiūlymų vertinime. Komitetas gali rekomenduoti:

- a) kad pasiūlymą iš naujo pirmiausia įvertintų ankstesniame vertinime nedalyvavę vertintojai;
- b) patvirtinti pirminį vertinimą.

⁴⁴ Ši procedūra bus paaiškinta dokumente, kuris skelbiamas prieš pradedant vertinimo procesą.

3. Dėl vertinimo persvarstymo neturi būti vilkinamas pasiūlymų, kuriems netaikoma persvarstymo procedūra, atrankos procesas.
- 3a. Komisija užtikrina, kad būtų nustatyta tvarka, pagal kurią dalyviai galėtų tiesiogiai pateikti klausimus ir skundus, susijusius su jų dalyvavimu programoje „Europos horizontas“. Informacija apie tai, kaip užregistruoti klausimus ar skundus, skelbiama internete.

28 straipsnis

Laikas iki dotacijos suteikimo

1. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 194 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos nustatomi šie laikotarpiai:
 - a) visi pareiškėjai apie jų paraiškų vertinimo rezultatus informuojami ne vėliau kaip per penkis mėnesius nuo galutinės išsamių pasiūlymų pateikimo dienos;
 - b) susitarimai dėl dotacijos su pareiškėjais pasirašomi ne vėliau kaip per aštuonis mėnesius nuo galutinės išsamių pasiūlymų pateikimo dienos.
2. Darbo programoje gali būti nustatyti trumpesni laikotarpiai.
3. Be Finansinio reglamento 194 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nustatytų išimčių, 1 dalyje nurodyti laikotarpiai gali būti ilgesni, jei tai susiję su EMTT veiksmams, misijomis ir tais atvejais, kai veiksmams pateikiami etikos ar saugumo aspektams įvertinti.

29 straipsnis

Dotacijos įgyvendinimas

1. Jei naudos gavėjas nevykdo su techniniu veiksmo įgyvendinimu susijusių pareigų, kiti naudos gavėjai turi vykdyti tas pareigas be papildomo Sąjungos finansavimo, išskyrus atvejus, kai jie aiškiai atleidžiami nuo tos pareigos. Kiekvienas naudos gavėjas, laikydamasis su Savidraudos mechanizmu susijusių nuostatų, finansiškai atsako tik už savo skolą.

2. Susitarime dėl dotacijos gali būti nustatytos tarpinės reikšmės ir susijusios išankstinio finansavimo dalys. Jei tarpinės reikšmės nepasiekiamos, veiksmas gali būti sustabdytas, iš dalies pakeistas arba, tinkamai pagrįstais atvejais, nutrauktas.
3. Veiksmas taip pat gali būti nutrauktas, jei numatomi jo rezultatai yra nebeaktualūs Sąjungai dėl mokslinių ar technologinių priežasčių, o EIC programos „Accelerator“ atveju – ir dėl ekonominių priežasčių, EIC ir misijų atveju – dėl jų nebeaktualumo, atsižvelgiant į likusią veiksmų rinkinio dalį. Komisija, prieš priimdama sprendimą nutraukti veiksmą, pagal Finansinio reglamento 133 straipsnį taiko procedūrą, kurioje dalyvauja veiksmo koordinatorius ir, jei tinkama, išorės ekspertai.

29a straipsnis

Tipinis susitarimas dėl dotacijos

1. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, parengia Komisijos ar atitinkamos finansavimo įstaigos ir naudos gavėjų tipinius susitarimus dėl dotacijos pagal šį reglamentą. Jeigu reikia padaryti svarbių tipinio susitarimo dėl dotacijos pakeitimų, *inter alia*, atsižvelgiant į tolesnį supaprastinimą naudos gavėjams, Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atitinkamai jį patikslina.
2. Susitarimu dėl dotacijos nustatomos naudos gavėjų ir Komisijos arba atitinkamos finansavimo įstaigos teisės ir pareigos pagal šį reglamentą. Susitarimu taip pat nustatomos teisės subjektų, kurie tampa naudos gavėjais įgyvendinant veiksmą, teisės ir pareigos, taip pat konsorciumo koordinatoriaus vaidmuo ir užduotys.

30 straipsnis

Finansavimo normos

1. Visai vykdant veiksmą finansuojamai veiklai taikoma viena finansavimo norma. Didžiausia norma kiekvienam veiksmui nustatoma darbo programoje.

2. Pagal Programą gali būti kompensuojama iki 100 % visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų, išskyrus:
 - a) inovacijų veiksmus – jų atveju kompensuojama iki 70 % visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus ne pelno teisės subjektus, kurių atveju pagal Programą gali būti kompensuojama iki 100 % visų tinkamų finansuoti išlaidų;
 - b) programos bendro finansavimo veiksmus – jų atveju kompensuojama bent 30 %, o nustatytais ir tinkamai pagrįstais atvejais – iki 70 % visų tinkamų finansuoti išlaidų.
3. Šiame straipsnyje nustatytos finansavimo normos taikomos ir veiksmams, kurie ar kurių dalis finansuojami taikant fiksuotąją normą, vieneto įkainius ar fiksuotąsias sumas.

31 straipsnis

Netiesioginės išlaidos

1. Netiesioginės tinkamos finansuoti išlaidos nustatomos pritaikius 25 % fiksuotąją normą visoms tiesioginėms tinkamoms finansuoti išlaidoms, išskyrus tiesiogines tinkamas finansuoti subrangos išlaidas, finansinę paramą trečiosioms šalims ir visus vieneto įkainius ar fiksuotąsias sumas, į kurias įeina netiesioginės išlaidos.

Kai tikslinga, į vieneto įkainius ar fiksuotąsias sumas įeinančios netiesioginės išlaidos apskaičiuojamos taikant 1 dalyje nustatytą fiksuotąją normą, išskyrus prekių bei paslaugų, už kurias išrašomos vidaus sąskaitos faktūros, vieneto įkainius, kurie apskaičiuojami remiantis faktinėmis išlaidomis pagal įprastus naudos gavėjų išlaidų apskaitos metodus.
2. Tačiau, jei tai numatyta darbo programoje, netiesioginės išlaidos gali būti deklaruojamos kaip fiksuotoji suma arba vieneto įkainis.

32 straipsnis

Tinkamos finansuoti išlaidos

1. Be Finansinio reglamento 186 straipsnyje nustatytų kriterijų, tinkamos finansuoti yra naudos gavėjų, kuriems mokamas su projektais susietas atlyginimas, personalo išlaidos, jei jos neviršija atlyginimo, kuris būtų mokamas asmeniui už darbą nacionalinių programų lėšomis finansuojamuose MTI projektuose, įskaitant socialinio draudimo įmokas ir kitas išlaidas, susijusias su veiksmą atlikti paskirtų darbuotojų atlyginimu, numatytas nacionalinėje teisėje ar darbo sutartyje.

Su projektais susietas atlyginimas yra su asmens dalyvavimu projektuose susijęs atlyginimas, nuolat mokamas pagal įprastą naudos gavėjo darbo užmokesčio mokėjimo praktiką.

2. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 190 straipsnio 1 dalies, tinkamos finansuoti yra su ištekliais, kuriuos nepiniginiais įnašais suteikia trečiosios šalys, susijusios išlaidos, jei jos neviršija trečiosios šalies tiesioginių tinkamų finansuoti išlaidų sumos.
3. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 192 straipsnio, naudojantis rezultatais gautos pajamos nelaikomos veiksmo įplaukomis.
- 3a. Naudos gavėjai gali naudoti savo įprastus apskaitos metodus išlaidoms, patirtoms vykdant veiksmą, nustatyti ir deklaruoti pagal visas susitarime dėl dotacijos nustatytas sąlygas, kaip numatyta šiame reglamente ir Finansinio reglamento 186 straipsnyje.
4. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 203 straipsnio 4 dalies, finansinių ataskaitų sertifikatą privaloma pateikti išmokant likutį, jei suma, kurią prašoma padengti kaip faktinės išlaidas ir vieneto įkainius, apskaičiuotus pagal įprastus išlaidų apskaitos metodus, yra lygi 325 000 EUR arba didesnė.

Finansinių ataskaitų sertifikatus gali išduoti patvirtintas išorės auditorius, o viešųjų įstaigų atveju – kompetentingas ir nepriklausomas valstybės pareigūnas, kaip numatyta Finansinio reglamento 203 straipsnio 4 dalyje.

- 4a. Kai tikslinga, programos „Marie Skłodowskos-Curie veiksmi“ mokymų ir judumo dotacijų atveju ES įnašas skiriamas tinkamai atsižvelgiant į visas papildomas naudos gavėjo išlaidas, susijusias su motinyste arba vaiko priežiūros atostogomis, laikinojo nedarbingumo atostogomis, specialiomis atostogomis ar tyrėją samdančios priimančiosios organizacijos arba tyrėjo šeimos statuso pasikeitimu per susitarimo dėl dotacijos galiojimo laikotarpį.
- 4b. Išlaidos, susijusios su atvirąja prieiga, įskaitant duomenų valdymo planus, yra tinkamos kompensuoti, kaip numatyta susitarime dėl dotacijos.

33 straipsnis

Savidraudos mechanizmas

1. Sukuriamas Savidraudos mechanizmas (toliau – mechanizmas), kuriuo pakeičiamas pagal Reglamento (EB) Nr. 1290/2013 38 straipsnį įsteigtas fondas. Mechanizmo lėšomis dengiama rizika, susijusi su naudos gavėjų mokėtinų sumų negrąžinimu:
 - a) Komisijai pagal Sprendimą Nr. 1982/2006/EB;
 - b) Komisijai ir Sąjungos įstaigoms pagal programą „Horizontas 2020“;
 - c) Komisijai ir finansavimo įstaigoms pagal Programą.

Pirmos pastraipos c punkte nurodytoms finansavimo įstaigoms kylanti rizika gali būti dengiama taikant netiesioginio rizikos padengimo sistemą, nustatytą taikytiname susitarime, atsižvelgiant į finansavimo įstaigos pobūdį.
2. Mechanizmą valdo Sąjunga, atstovaujama Komisijos, kuri veikia kaip vykdomoji įgaliotinė. Komisija nustato konkrečias mechanizmo veikimo taisykles.

3. Naudos gavėjai teikia įnašą, kuris sudaro 5 % veiksmui skirtos Sąjungos finansavimo sumos. Remdamasi skaidriais periodinio vertinimo rezultatais, Komisija gali padidinti šį įnašą iki 8 % arba nustatyti mažesnę nei 5 % įnašą. Naudos gavėjų įnašas į mechanizmą išskaičiuojamas iš pradinio išankstinio finansavimo sumos ir sumokamas mechanizmui naudos gavėjų vardu, ir jokių būdu negali viršyti pradinio išankstinio finansavimo sumos.
4. Naudos gavėjų įnašas grąžinamas išmokant likutį.
5. Visa taikant mechanizmą gauta finansinė grąža pridedama prie mechanizmo lėšų. Jei grąža nepakankama, mechanizmas netaikomas, o Komisija ar finansavimo įstaiga tiesiogiai susigrąžina sumas, kurias turi sumokėti naudos gavėjai ar trečiosios šalys.
6. Susigrąžintos sumos laikomos mechanizmo asignuotosiomis pajamomis, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalyje. Įgyvendinus visas dotacijas, kurių rizika tiesiogiai ar netiesiogiai dengiama mechanizmo lėšomis, Komisija susigrąžina visas likusias sumas ir įtraukia jas į Sąjungos biudžetą, laikydamosi teisėkūros institucijos sprendimų.
7. Galimybė naudotis mechanizmu gali būti suteikta ir bet kurioje kitoje tiesiogiai valdomoje Sąjungos programoje dalyvaujantiems naudos gavėjams. Komisija patvirtina kitose programose dalyvaujančių naudos gavėjų naudojimosi mechanizmu sąlygas.

34 straipsnis

Nuosavybė ir apsauga

1. Naudos gavėjams priklauso jų sukurti rezultatai. Jie užtikrina, kad jų darbuotojų ar bet kurių kitų šalių turimomis su rezultatais susijusiomis teisėmis būtų galima naudotis taip, kad tai derėtų su susitarimo dėl dotacijos sąlygose nustatytais naudos gavėjų pareigomis.

Rezultatai yra dviejų ar daugiau naudos gavėjų bendra nuosavybė, jei:

- a) jie šiuos rezultatus sukūrė bendromis jėgomis ir
- b) neįmanoma:
 - i) nustatyti kiekvieno naudos gavėjo atitinkamo indėlio arba
 - ii) atskirti rezultatų, kai teikiama paraiška dėl jų apsaugos, ta apsauga užtikrinama arba palaikoma.

Bendraturčiai raštu susitaria dėl savo bendros nuosavybės paskirstymo ir naudojimosi ja sąlygų. Nebent konsorciumo susitarime arba bendros nuosavybės susitarime susitarta kitaip, kiekvienas bendraturtis gali trečiosioms šalims suteikti neišimtinės licencijas naudotis keliems savininkams priklausančiais rezultatais (be teisės teikti sublicencijas), jei kitiems bendraturčiams apie tai iš anksto pranešama ir jiems suteikiama tinkama ir pagrįsta kompensacija. Bendraturčiai gali raštu susitarti taikyti kitokį nei bendros nuosavybės principą.

2. Sąjungos finansavimą gavę naudos gavėjai užtikrina tinkamą savo sukurtų rezultatų apsaugą, jei ji yra įmanoma ir pagrįsta, atsižvelgdami į visus aktualius aspektus, be kita ko, naudojimo komerciniais tikslais perspektyvas ir visus kitus teisėtus interesus. Priimdami sprendimą dėl apsaugos, naudos gavėjai atsižvelgia ir į teisėtus kitų veiksmė dalyvaujančių naudos gavėjų interesus.

35 straipsnis

Naudojimasis ir sklaida

1. Kiekvienas Sąjungos finansavimą gavęs dalyvis deda visas pastangas, kad panaudotų savo turimus rezultatus arba kad tuos rezultatus panaudotų kitas teisės subjektas. Naudotis rezultatais gali patys naudos gavėjai arba jais gali būti naudojamosi netiesiogiai, visų pirma pagal 36 straipsnį perdavus rezultatų nuosavybės teises arba suteikus licenciją jais naudotis.

Darbo programoje gali būti numatyta papildomų naudojimosi pareigų.

Jei, nepaisant visų naudos gavėjo pastangų naudotis savo sukurtais rezultatais pačiam arba užtikrinti, kad jais būtų naudojamosi netiesiogiai, jais nėra pasinaudojama per susitarime dėl dotacijos nustatytą laikotarpį, naudos gavėjas, naudodamasis atitinkama susitarime dėl dotacijos nustatyta interneto platforma, bando surasti tais rezultatais norinčių naudotis suinteresuotųjų šalių. Pagrįstu naudos gavėjo prašymu jis gali būti atleistas nuo šios pareigos.

2. Naudos gavėjai iškart, kai įmanoma, paskelbia savo rezultatus viešai prieinamu formatu, atsižvelgdami į apribojimus, susijusius su intelektinės nuosavybės apsauga, saugumo taisyklėmis ar teisėtais interesais.

Darbo programoje gali būti numatyta papildomų sklaidos pareigų, kartu apsaugant ES ekonominius ir mokslinius interesus.

3. Naudos gavėjai užtikrina, kad atviroji prieiga prie mokslinių publikacijų būtų teikiama laikantis susitarime dėl dotacijos nustatytų sąlygų. Visų pirma naudos gavėjai užtikrina, kad jie arba autoriai išlaikytų pakankamai intelektinės nuosavybės teisių, kad galėtų laikytis jiems taikomų su atvirąja prieiga susijusių reikalavimų.

Susitarime dėl dotacijos nustatytose sąlygose paprastai reikalaujama teikti atvirąją prieigą prie mokslinių tyrimų duomenų, užtikrinant galimybę taikyti išimtis, laikantis principo „atvira, kiek įmanoma, ir uždara, kiek būtina“, atsižvelgiant į teisėtus naudos gavėjų interesus, įskaitant naudojimą komerciniais tikslais, ir kitus apribojimus, pavyzdžiui, duomenų apsaugos taisyklės, privatumą, konfidencialumą, komercines paslaptis, Sąjungos konkurencinius interesus, saugumo taisyklės ar intelektinės nuosavybės teises.

Darbo programoje gali būti numatyta papildomų paskatų ar pareigų taikyti atvirojo mokslo praktiką.

4. Visus mokslinių tyrimų duomenis, gautus vykdant programos „Europos horizontas“ veiksmą, naudos gavėjai tvarko laikydamiesi surandamumo, prieinamumo, sąveikumo ir pakartotinio naudojimo principų ir susitarime dėl dotacijos nustatytų sąlygų, jie taip pat parengia duomenų tvarkymo planą.

Darbo programoje pagrįstais atvejais gali būti numatyta papildomų pareigų naudotis Europos atvirojo mokslo debesija (EAMD) mokslinių tyrimų duomenims saugoti ir prieigai prie jų teikti.

5. Savo sukurtus rezultatus ketinantys skleisti naudos gavėjai apie tai iš anksto praneša kitiems veiksmė dalyvaujantiems naudos gavėjams. Bet kuris kitas naudos gavėjas gali su tuo nesutikti, jei jis gali įrodyti, kad numatoma sklaida labai pakenktų teisėtiems jo interesams, susijusiems su jo sukurtais rezultatais ar pirmine informacija. Tokiais atvejais sklaida negali būti vykdoma, nebent būtų imtasi atitinkamų veiksmų šiems teisėtiems interesams apsaugoti.

6. Jei darbo programoje nenustatyta kitaip, pasiūlymuose pateikiamas naudojimosi rezultatais ir jų sklaidos planas. Jei numatomas naudojimasis rezultatais apima produkto ar proceso projektavimą, kūrimą, gamybą ir pateikimą rinkai ar paslaugos kūrimą ir teikimą, plane pateikiama tokio naudojimosi strategija. Jei plane numatyta, kad rezultatais visų pirma bus naudojamosi neasocijuotosiose trečiosiose valstybėse, teisės subjektai turi paaiškinti, kaip tas naudojimasis vis tiek atitiks Sąjungos interesus.

Naudos gavėjai atnauja planą veiksmo vykdymo laikotarpiu ir po jo, laikydamiesi susitarimo dėl dotacijos.

7. Komisijos ar finansavimo įstaigos vykdomos stebėsenos ir sklaidos tikslais naudos gavėjai pateikia visą prašomą informaciją, susijusią su naudojimosi jų sukurtais rezultatais ir jų sklaida, laikantis susitarime dėl dotacijos nustatytų sąlygų. Tokia informacija skelbiama viešai, atsižvelgiant į teisėtus naudos gavėjų interesus.

36 straipsnis

Nuosavybės teisių perdavimas ir licencijų suteikimas

1. Naudos gavėjai gali perduoti savo sukurtų rezultatų nuosavybės teises. Jie užtikrina, kad jų pareigos galiotų ir naujam savininkui ir kad šis privalėtų perduoti šias pareigas paskesniems savininkams.
2. Jei dėl konkrečiai nurodytų trečiųjų šalių, įskaitant susijusius subjektus, raštu nesutarta kitaip ir jei tai yra įmanoma pagal taikytiną teisę, rezultatų nuosavybės teises ketinantys perduoti naudos gavėjai apie tai iš anksto praneša visiems kitiems naudos gavėjams, kurie dar turi prieigos prie rezultatų teises. Pranešime turi būti pateikta pakankamai informacijos apie naująjį savininką, kad tas naudos gavėjas galėtų įvertinti poveikį savo prieigos teisėms.

Jei dėl konkrečiai nurodytų trečiųjų šalių, įskaitant susijusius subjektus, raštu nesutarta kitaip, naudos gavėjas gali nesutikti, kad nuosavybės teisės būtų perduotos, jei jis gali įrodyti, kad perdavimas pakenktų jo prieigos teisėms. Tokiu atveju nuosavybės teisės negali būti perduodamos tol, kol atitinkami naudos gavėjai nepasiekia susitarimo. Susitarime dėl dotacijos šiuo atžvilgiu nustatomi laiko apribojimai.

3. Naudos gavėjai gali suteikti licencijas ar kitaip suteikti teisę naudotis jų sukurtais rezultatais, įskaitant naudojimąsi išimtinėmis sąlygomis, jei tai nedaro neigiamo poveikio jų pareigų vykdymui. Išimtinės naudojimosi rezultatais licencijos gali būti suteikiamos, jeigu visi kiti atitinkami naudos gavėjai sutinka atsisakyti savo prieigos prie rezultatų teisių.
4. Pagrįstais atvejais susitarime dėl dotacijos nustatoma Komisijos arba finansavimo įstaigos teisė nesutikti, kad rezultatų nuosavybės teisės būtų perduotos arba kad būtų suteiktos su rezultatais susijusios išimtinės licencijos, jei:
 - a) rezultatus kuriantys naudos gavėjai gavo Sąjungos finansavimą;
 - b) perduoti nuosavybės teises ar suteikti licencijas ketinama teisės subjektui, įsisteigusiam neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje, ir
 - c) nuosavybės teisių perdavimas ar licencijų suteikimas neatitinka Sąjungos interesų.

Jei taikoma teisė nesutikti, naudos gavėjas turi apie tai iš anksto pranešti. Gali būti raštu atsisakyta teisės nesutikti, kad nuosavybės teisės būtų perduotos ar licencijos suteiktos konkrečiai nurodytiems teisės subjektams, jei taikomos Sąjungos interesų apsaugos priemonės.

37 straipsnis

Prieigos teisės

1. Taikomi šie prieigos teisių principai:

- a) prašymas leisti naudotis prieigos teisėmis arba prieigos teisių atsisakymai pateikiami raštu;
- b) nebent su teisių suteikėju susitarta kitaip, prieigos teisės neapima teisės teikti sublicencijas;
- c) prieš prisijungdami prie susitarimo dėl dotacijos, naudos gavėjai informuoja vieni kitus apie visus prieigos prie jų turimos pirminės informacijos teikimo apribojimus;
- d) jei kuris nors naudos gavėjas nebedalyvauja veiksmė, tai nedaro poveikio jo pareigai suteikti prieigą;
- e) jei kuris nors naudos gavėjas nevykdo savo pareigų, naudos gavėjai gali susitarti atimti iš jo prieigos teises.

2. Naudos gavėjai suteikia prieigą prie:

- a) savo sukurtų rezultatų (nemokamai) bet kuriam kitam veiksmė dalyvaujančiam naudos gavėjui, kuriam to reikia, kad galėtų vykdyti savo užduotis;
- b) savo pirminės informacijos bet kuriam kitam veiksmė dalyvaujančiam naudos gavėjui, kuriam to reikia, kad galėtų vykdyti savo užduotis, atsižvelgiant į 1 dalies c punkte nurodytus apribojimus; ta prieiga teikiama nemokamai, nebent prieš prisijungdami prie susitarimo dėl dotacijos naudos gavėjai susitaria kitaip;
- c) savo sukurtų rezultatų ir, atsižvelgiant į 1 dalies c punkte nurodytus apribojimus, savo pirminės informacijos bet kuriam kitam veiksmė dalyvaujančiam naudos gavėjui, kuriam to reikia, kad galėtų naudotis savo paties sukurtais rezultatais; ta prieiga teikiama sutartomis sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis.

3. Nebent naudos gavėjai susitaria kitaip, jie taip pat suteikia prieigą prie savo sukurtų rezultatų ir, atsižvelgiant į 1 dalies c punkte nurodytus apribojimus, prie savo pirminės informacijos teisės subjektui, kuris:
- a) yra įsisteigęs valstybėje narėje ar asocijuotojoje šalyje;
 - b) yra tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojamas kito naudos gavėjo arba yra tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojamas to paties subjekto, kuris kontroliuoja tą naudos gavėją, arba tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja tą naudos gavėją, ir
 - c) turi turėti tą prieigą, kad galėtų naudotis to naudos gavėjo sukurtais rezultatais, laikantis naudos gavėjo naudojimosi rezultatais pareigų.

Prieiga teikiama sutartomis sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis.

4. Prašymas suteikti prieigą naudojimosi rezultatais tikslais gali būti pateiktas per vienus metus nuo veiksmo pabaigos, nebent naudos gavėjai susitaria dėl kitokio termino.
5. Sąjungos finansavimą gavę naudos gavėjai nemokamai suteikia prieigą prie savo sukurtų rezultatų Sąjungos institucijoms, įstaigoms, organams ar agentūroms, kad jie galėtų kurti, įgyvendinti ir stebėti įvairių sričių Sąjungos politiką ar programas. Prieiga galima naudotis tik nekomerciniais ir nekonkurenciniais tikslais.

Tokios prieigos teisės netaikomos naudos gavėjų pirminei informacijai.

Sąjungos finansavimą gavę naudos gavėjai, vykdantys veiksmų grupės „Civilinė visuomenės sauga“ veiksmus, taip pat nemokamai suteikia prieigą prie savo sukurtų rezultatų valstybių narių nacionalinėms valdžios institucijoms, kad jos galėtų kurti, įgyvendinti ir stebėti tos srities politiką ar programas. Prieiga galima naudotis tik nekomerciniais ir nekonkurenciniais tikslais, o ji suteikiama pagal dvišalį susitarimą, kuriame apibrėžiamos konkrečios sąlygos, kuriomis siekiama užtikrinti, kad tomis teisėmis būtų naudojamas tik numatytu tikslu ir kad būtų taikomi tinkami konfidencialumo įsipareigojimai. Prašymą teikianti valstybė narė, Sąjungos institucija, įstaiga, organas ar agentūra apie tokius prašymus praneša visoms valstybėms narėms.

6. Kai tikslinga, darbo programoje gali būti numatyta papildomų prieigos teisių.

38 straipsnis

Konkrečios nuostatos

EMTT veiksmams, mokymo ir judumo veiksmams, ikiprekybinių viešųjų pirkimų veiksmams, novatoriškų sprendimų viešųjų pirkimų veiksmams, programos bendro finansavimo veiksmams ir koordinavimo bei paramos veiksmams gali būti taikomos konkrečios nuosavybės, naudojimosi ir sklaidos, nuosavybės teisių perdavimo ir licencijų suteikimo, taip pat prieigos teisių taisyklės.

Šios konkrečios taisyklės nustatomos susitarime dėl dotacijos ir jomis nekeičiami su atvirąja prieiga susiję principai ir pareigos.

39 straipsnis

Apdovanojimai

1. Apdovanojimai pagal Programą skiriami ir valdomi pagal Finansinio reglamento IX antraštinę dalį, nebent šiame skyriuje būtų nurodyta kitaip.
2. Konkurse gali dalyvauti visi teisės subjektai, nepriklausomai nuo jų įsisteigimo vietos, nebent darbo programoje arba konkursų taisyklėse būtų nustatyta kitaip.
3. Kai tikslinga, Komisija ar finansavimo įstaiga apdovanojimus gali teikti kartu su:
 - a) kitomis Sąjungos įstaigomis;
 - b) trečiosiomis valstybėmis, be kita ko, jų mokslo ir technologijų organizacijomis ar agentūromis;
 - c) tarptautinėmis organizacijomis; arba
 - d) ne pelno teisės subjektais.
4. Darbo programoje ar konkurso taisyklėse nustatomos pareigos, susijusios su komunikacija ir, kai tikslinga, naudojimosi rezultatais ir jų sklaida, nuosavybe ir prieigos teisėmis, įskaitant licencijų suteikimo nuostatas.

IV SKYRIUS

Viešieji pirkimai

40 straipsnis

Viešieji pirkimai

1. Viešieji pirkimai pagal Programą rengiami ir valdomi pagal Finansinio reglamento VII antraštinę dalį, nebent šiame skyriuje būtų nurodyta kitaip.
2. Viešieji pirkimai gali būti ir ikiprekybiniai viešieji pirkimai arba novatoriškų sprendimų viešieji pirkimai, vykdomi Komisijos ar finansavimo įstaigos savo reikmėms arba kartu su valstybių narių ir asocijuotųjų šalių perkančiosiomis organizacijomis. Tokiu atveju taikomos 22 straipsnyje nustatytos taisyklės.

V SKYRIUS

Derinimo operacijos ir mišrus finansavimas

41 straipsnis

Derinimo operacijos

Pagal šią Programą nustatytos derinimo operacijos vykdomos laikantis programos „InvestEU“ ir Finansinio reglamento X antraštinės dalies.

42 straipsnis

Programos „Europos horizontas“ ir EIC mišrus finansavimas

1. Programos „Europos horizontas“ arba EIC mišraus finansavimo komponentams, kuriuos sudaro dotacijos ir grąžintini avansai, taikomi 30–33 straipsniai.
2. EIC mišrus finansavimas teikiamas pagal 43 straipsnį. EIC mišraus finansavimo lėšomis veiksmas gali būti remiamas tol, kol jis gali būti finansuojamas atliekant derinimo operaciją arba finansavimo ir investavimo operaciją, kuriai visai taikoma ES garantija pagal programą „InvestEU“. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 209 straipsnio, 2 dalyje, visų pirma jos a ir d punktuose, nustatytos sąlygos netaikomos EIC mišraus finansavimo skyrimo metu.
3. Programos „Europos horizontas“ mišrus finansavimas gali būti skiriamas programos bendro finansavimo veiksmui, kurį vykdant bendroje valstybių narių ir asocijuotųjų šalių programoje numatoma naudoti finansines priemones atrinktiems veiksams remti. Tokių veiksmų vertinimas ir atranka atliekami pagal 11, 19, 20, 24, 25 ir 26 straipsnius. Programos „Europos horizontas“ mišraus finansavimo teikimo sąlygos turi atitikti 29 straipsnį, pagal analogiją – 43 straipsnio 9 dalį ir papildomas bei pagrįstas darbo programoje apibrėžtas sąlygas.
4. Grąžintos sumos, be kita ko, grąžinti avansai ir pajamos, susiję su programos „Europos horizontas“ ir EIC mišriu finansavimu, pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 3 dalies f punktą ir 21 straipsnio 4 dalį laikomi vidaus asignuotosiomis pajamomis.

5. Programos „Europos horizontas“ ir EIC mišrus finansavimas teikiamas taip, kad būtų skatinamas Sąjungos konkurencingumas ir neiškraipoma konkurencija vidaus rinkoje.

42a straipsnis

Programa „Pathfinder“

1. Pagal programą „Pathfinder“ dotacijos teikiamos konsorciūmų arba pavienių naudos gavėjų įgyvendinamiems didelės rizikos pažangiesiems projektams, kuriais siekiama kurti radikalias inovacijas ir naujas rinkos galimybes. Pagal programą „Pathfinder“ remiami ankstyviausi mokslinių, technologinių ir giliųjų technologijų tyrimų ir plėtros etapai, įskaitant koncepcijos ir prototipų pagrindimą siekiant patvirtinti technologijas.

Programa „Pathfinder“ daugiausia įgyvendinama rengiant atvirą kvietimą teikti principu „iš apačios į viršų“ grindžiamus pasiūlymus, kartą per metus nustatant reguliarius galutinius terminus, ir ja numatoma konkurencingų uždavinių, padedančių suformuluoti pagrindinius strateginius tikslus, skatinančius giliosiomis technologijomis grindžiamas radikalias idėjas.

2. Programos „Pathfinder“ perėjimo veikla visų rūšių tyrėjams ir novatoriams padedama plėtoti komercinio vystymo Sąjungoje būdus, pavyzdžiui, vykdyti parodomąją veiklą ir galimybių studijas, kad būtų galima įvertinti galimus verslo variantus, ir remti atžalinių įmonių ir startuolių steigimą.
- a) sprendimai dėl kvietimų teikti pasiūlymus skelbimo ir turinio priimami atsižvelgiant į darbo programoje nustatytus su atitinkamu veiksmų rinkiniu susijusius tikslus ir biudžetą;
- b) kiekvienam pasiūlymui, jau atrinktam pagal EIC programą „Pathfinder“ paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus, gali būti teikiamos papildomos 50 000 EUR neviršijančios fiksuoto dydžio dotacijos, kad būtų vykdoma papildoma veikla, įskaitant skubius koordinavimo ir paramos veiksmus, susijusius su veiksmų rinkinį įgyvendinančios naudos gavėjų bendruomenės stiprinimu, pavyzdžiui, galimų atžalinių įmonių ir potencialių rinkas kuriančių inovacijų vertinimu ar verslo plano parengimu. Pagal specialiąją programą įsteigtas Programos komitetas informuojamas apie tokius atvejus.

3. EIC programai „Pathfinder“ taikomi 25 straipsnyje apibrėžti skyrimo kriterijai.

43 straipsnis

Programa „Accelerator“

1. EIC programos „Accelerator“ tikslas – iš esmės remti rinkas kuriančias inovacijas. Pagal ją remiami tik pavieniai naudos gavėjai ir daugiausia teikiamas mišrus finansavimas. Tam tikromis sąlygomis pagal ją taip pat gali būti teikiama parama tik dotacijų forma ir tik nuosavam kapitalui skirta parama.

Pagal EIC programą „Accelerator“ siūloma dviejų rūšių parama:

- mišraus finansavimo parama MVI, įskaitant startuolius, o išimtiniais atvejais ir mažas vidutinės kapitalizacijos įmones, plėtojančias proveržio ir ardomasias bankams nepatrauklias inovacijas;
- parama tik dotacijų forma, skirta MVI, įskaitant startuolius, plėtojantiems bet kurios rūšies inovacijas, pradedant inkrementinėmis inovacijomis ir baigiant proveržio bei ardomosiomis inovacijomis, ir siekiantiems plėsti veiklą.

Taip pat gali būti teikiama tik nuosavam kapitalui skirta parama bankams nepatrauklioms MVI, įskaitant startuolius, kurie jau yra gavę paramą tik dotacijų forma.

Pagal EIC programą „Accelerator“ parama tik dotacijų forma skiriama, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) projekte pateikiama informacija apie pareiškėjo pajėgumus ir ketinimą plėsti veiklą;
- b) naudos gavėjas gali būti tik startuolis arba MVI;
- c) pagal EIC programą „Accelerator“ parama tik dotacijų forma naudos gavėjui gali būti suteikta tik vieną kartą programos „Europos horizontas“ įgyvendinimo laikotarpiu ir negali viršyti 2,5 mln. EUR.

- 1a. Naudos pagal EIC programą „Accelerator“ gavėjas yra valstybėje narėje ar asocijuotojoje šalyje įsisteigęs teisės subjektas, kuris yra startuolis, MVĮ arba išimtiniais atvejais maža vidutinės kapitalizacijos įmonė, ketinanti plėsti veiklą. Pasiūlymą gali teikti naudos gavėjas arba, gavus išankstinį naudos gavėjo sutikimą, vienas ar daugiau fizinių asmenų arba teisės subjektų, ketinančių įsteigti arba remti tą naudos gavėją. Pastaruoju atveju finansavimo sutartis bus pasirašyta tik su naudos gavėju.
2. Vienu sprendimu dėl sutarties skyrimo numatomas ir suteikiamas visų formų Sąjungos įnašo, teikiamo iš EIC mišraus finansavimo lėšų, finansavimas.
3. Pasiūlymus pagal kiekvieno jų privalumus vertina nepriklausomi išorės ekspertai, o jų atranka vykdoma nuolat skelbiant atvirus kvietimus teikti pasiūlymus, kuriems nustatomi galutiniai terminai; tai atliekama laikantis 24–26 straipsnių ir atsižvelgiant į 4 dalį.
4. Taikomi šie skyrimo kriterijai:
 - a) pažangumo;
 - b) poveikio;
 - c) su veiksmu susijusios rizikos lygis, dėl kurio būtų užkirstas kelias investicijoms, įgyvendinimo kokybė bei veiksmingumas ir poreikis gauti Sąjungos paramą.
5. Atitinkamiems pareiškėjams sutikus Komisija arba programą „Europos horizontas“ įgyvendinančios finansavimo įstaigos (įskaitant EIT ŽIB) gali tiesiogiai pateikti pirmuosius du kriterijus jau atitinkantį pasiūlymą dėl inovacijų ir diegimo rinkoje veiksmo įvertinimui pagal paskutinį skyrimo kriterijų, jei tenkinamos visos šios sąlygos:
 - a) pasiūlymas yra susijęs su bet kuriuo kitu pagal programą „Horizontas 2020“ finansuojamu veiksmu, su šia Programa arba, jei pasiūlymas priklauso programos „Europos horizontas“ pirmos darbo programos bandomajam projektui – su nacionalinėmis ir (arba) regioninėmis programomis, pradedant nuo tokios sistemos poreikio nustatymo. Išsamios nuostatos nustatomos specialiojoje programoje;

- b) remiamasi ankstesne projekto peržiūra, atlikta ne anksčiau kaip prieš 2 metus, kurios metu vertintas pasiūlymo pažangumas ir poveikis, ir atsižvelgiama į darbo programoje išsamiau nustatytas sąlygas ir procedūras.
6. Pažangumo ženklas gali būti suteikiamas, jei tenkinamos visos šios sąlygos:
- a) naudos gavėjas yra startuolis, MVĮ arba maža vidutinės kapitalizacijos įmonė;
 - b) pasiūlymas atitinka reikalavimus ir buvo pripažintas tinkamu pagal 4 dalyje nurodytiems pirmiems dviem skyrimo kriterijams taikomas ribas;
 - c) veikla atitinka reikalavimus, nes yra susijusi su inovacijų veiksmu.
7. Palankiai įvertintam pasiūlymui nepriklausomi išorės ekspertai pasiūlo skirti atitinkamą paramą pagal EIC programą „Accelerator“, atsižvelgdami į patiriamą riziką ir į išteklius bei laiką, reikalingus norint pateikti inovaciją rinkai ir ją joje diegti.
- Komisija gali atmesti nepriklausomų išorės ekspertų atrinktą pasiūlymą dėl pagrįstų priežasčių, įskaitant su Sąjungos politikos tikslais susijusių reikalavimų nesilaikymą. Programos komitetas informuojamas apie tokių atmetimų priežastis.
8. Paramos pagal EIC programą „Accelerator“ komponentas, kurį sudaro dotacija ar grąžintinas avansas, negali viršyti 70 % visų atrinkto inovacijų veiksmo tinkamų finansuoti išlaidų.
9. Su nuosavu kapitalu ir grąžintina parama susijusių paramos pagal EIC programą „Accelerator“ komponentų įgyvendinimo sąlygos išsamiai nustatomos Sprendime [specialiojoje programoje].
10. Sutartyje dėl atrinkto veiksmo nustatomos konkrečios išmatuojamos tarpinės reikšmės ir atitinkamos paramos pagal EIC programą „Accelerator“ išankstinio finansavimo sumos ir mokėjimai dalimis.

EIC mišraus finansavimo atveju su inovacijų veiksmu susijusi veikla gali būti pradėta ir pirmoji dotacijos išankstinio finansavimo suma arba grąžintinas avansas sumokėti prieš pradėdant įgyvendinti kitus skirtą EIC mišraus finansavimo komponentus. Tų komponentų įgyvendinimas priklauso nuo to, ar pasiektos sutartyje nustatytos konkrečios tarpinės reikšmės.

11. Jei išmatuojamos tarpinės reikšmės nepasiekiamos, remiantis sutartimi veiksmas sustabdomas, iš dalies pakeičiamas arba tinkamai pagrįstais atvejais nutraukiamas. Jis gali būti nutrauktas ir tuo atveju, jei neįmanoma užtikrinti numatyto diegimo rinkoje, visų pirma Sąjungoje.

Išimtiniais atvejais ir remdamasi EIC valdybos rekomendacijomis, Komisija gali nuspręsti padidinti paramą pagal EIC programą „Accelerator“ atsižvelgdama į nepriklausomų išorės ekspertų atliktos projekto peržiūros rezultatus. Programos komitetas informuojamas apie tokius atvejus.

VI skyrius

Ekspertai

44 straipsnis

Nepriklausomų išorės ekspertų skyrimas

1. Siekiant sudaryti kandidatų duomenų bazę, nepriklausomi išorės ekspertai nustatomi ir atrenkami skelbiant kvietimus teikti paraiškas, skirtus fiziniams asmenims arba atitinkamoms organizacijoms, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų agentūroms, mokslo tiriamosioms institucijoms, universitetams, standartizacijos organizacijoms, pilietinės visuomenės organizacijoms ar įmonėms.

Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 237 straipsnio 3 dalies, Komisija ar atitinkama finansavimo įstaiga gali išimtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais skaidriai atrinkti bet kurį tinkamą įgūdžių turintį ekspertą, neįtrauktą į duomenų bazę, su sąlyga, kad paskelbus kvietimą pareikšti susidomėjimą tinkamų išorės ekspertų nenustatyta.

Tokie ekspertai deklaruoja savo nepriklausomumą ir gebėjimą padėti siekti programos „Europos horizontas“ tikslų.

2. Pagal Finansinio reglamento 237 straipsnio 2 ir 3 dalis atlygis nepriklausomiems išorės ekspertams mokamas pagal standartines sąlygas. Pagrįstais ir išimtiniais atvejais, remiantis atitinkamais rinkos standartais gali būti mokamas standartinėse sąlygose numatytą dydį viršijantis atlygis, visų pirma tam tikriems aukšto lygio ekspertams.
3. Be informacijos, skelbiamos pagal Finansinio reglamento 38 straipsnio 2 ir 3 dalis, Komisijos arba finansavimo įstaigos interneto svetainėje bent kartą per metus skelbiami individualiai paskirtų nepriklausomų išorės ekspertų, vertinančių paraiškas dėl dotacijų, vardai ir pavardės ir jų kompetencijos sritys. Ši informacija renkama, tvarkoma ir skelbiama laikantis ES duomenų apsaugos taisyklių.
- 3a. Komisija ar atitinkama finansavimo įstaiga imasi tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias interesų konfliktams, susijusiems su nepriklausomų išorės ekspertų dalyvavimu, pagal Finansinio reglamento 61 straipsnį ir 150 straipsnio 5 dalį.

Komisija ar atitinkama finansavimo įstaiga užtikrina, kad ekspertas, kuriam kilo interesų konfliktas, susijęs su klausimu, kuriuo jis prašomas pateikti nuomonę, nevertintų to konkretaus klausimo, dėl jo nekonsultuotų ar nepadėtų jį sprendžiant.
4. Skirdama nepriklausomus išorės ekspertus Komisija arba atitinkama finansavimo įstaiga imasi atitinkamų priemonių užtikrinti, kad ekspertų ir vertinimo grupių sudėtis būtų subalansuota įgūdžių, patirties, žinių, be kita ko, specializacijos, visų pirma socialinių ir humanitarinių mokslų srityje, geografinės įvairovės ir lyčių požiūriu, atsižvelgiant į padėtį veiksmo srityje.
5. Kai tikslinga, siekiant užtikrinti vertinimo kokybę, kiekvieną pasiūlymą turi įvertinti atitinkamas skaičius nepriklausomų ekspertų.
6. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikiama informacija apie visų nepriklausomų ir išorės ekspertų atlygio dydį. Atlygis įtraukiamas į Programos išlaidas.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

SU PROGRAMA SUSIJUSI STEBĖSENA, KOMUNIKACIJA, VERTINIMAS IR KONTROLĖ

45 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Komisija nuolat atlieka programos „Europos horizontas“, jos specialiosios programos ir EIT veiklos valdymo ir įgyvendinimo stebėseną. Siekiant padidinti skaidrumą, šie duomenys taip pat skelbiami viešai prieinamu būdu Komisijos tinklalapyje, atsižvelgiant į naujausią jų redakciją.

Visų pirma, duomenys apie projektus, finansuojamus iš EMTT, Europos partnerysčių, misijų, EIC ir EIT lėšų, įtraukiami į tą pačią duomenų bazę.

Tai apima:

- i) per nustatytą laiką pasiektinus rodiklius, kuriais grindžiama metinė ataskaita dėl Programos įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje nustatytų tikslų, kaip išdėstyta V priede atsižvelgiant į poveikio trajektorijas;
- ii) informaciją apie socialinių ir humanitarinių mokslų integravimo lygį, žemesniojo ir aukštesniojo technologinio pasirengimo lygių santykį bendradarbiavimu grindžiamų mokslinių tyrimų srityje, dalyvių skaičių didinančių šalių dalyvavimo pažangą, bendruose projektuose dalyvaujančių konsorcių geografinę sudėtį, tyrėjų atlyginimų raidą, dviejų etapų pasiūlymų teikimo ir vertinimo procedūros taikymą, priemones, kuriomis siekiama palengvinti Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų bendradarbiavimo ryšius, vertinimo persvarstymo tvarkos taikymą ir skundų skaičių bei rūšis, klimato kaitos aspekto integravimo lygį ir susijusias išlaidas, MVĮ dalyvavimą, privačiojo sektoriaus dalyvavimą, dalyvavimą finansuojamuose veiksmuose, vertinimo grupėse, valdybose ir patariamose grupėse pagal lytį, pažangumo ženklus, Europos partnerystes ir bendro finansavimo normą, papildomą ir sudėtinę finansavimą iš kitų Sąjungos fondų, mokslinių tyrimų infrastruktūros objektus, laiką iki dotacijos suteikimo, tarptautinio bendradarbiavimo lygį, piliečių dalyvavimą ir pilietinės visuomenės dalyvavimą;

- iii) projektų lygmeniu suskirstytų išlaidų dydį, kad būtų galima atlikti konkrečią analizę, įskaitant išlaidas pagal intervencines sritis;
 - iv) paraiškų perteklių, visų pirma pasiūlymų skaičių apskritai ir su kiekvienu kvietimu teikti pasiūlymus susijusių pasiūlymų skaičių, jų vidutinį balą, kokybės ribas viršijančių ir jų nesiekiančių pasiūlymų dalį.
2. Komisijai pagal 50 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl V priedo pakeitimų siekiant papildyti arba iš dalies pakeisti poveikio trajektorijų rodiklius, kai tai laikoma reikalinga, ir nustatyti pradines ir siektinas reikšmes.
3. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad Programos veiklos įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami ekonomiškai, efektyviai ir laiku, nedidinant naudos gavėjų administracinės naštos. Tuo tikslu Sąjungos lėšų gavėjams, be kita ko, veiksmuose dalyvaujančių tyrėjų lygmeniu, kad būtų galima atsekti jų karjerą ir judumą, ir, kai tinkama, valstybėms narėms nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai⁴⁵.
- 3a. Kiekybinius duomenis kiek įmanoma papildo Komisijos ir Sąjungos arba nacionalinių finansavimo įstaigų atlikta kokybinė analizė.
4. Priemonės, kuriomis siekiama palengvinti Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų bendradarbiavimo ryšius, stebimos ir peržiūrimos vykdant darbo programas.

⁴⁵ Nuostatos dėl Europos partnerysčių stebėsenos išdėstytos reglamento III priede.

46 straipsnis

Informavimas, komunikacija, viešinimas, naudojimasis rezultatais ir jų sklaida

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo tų lėšų kilmę ir užtikrina Sąjungos finansavimo matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus), teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su Programa ir jos veiksmais bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Be to, ji laiku teikia išsamią informaciją valstybėms narėms ir naudos gavėjams. Suinteresuotiems subjektams teikiamos faktiniais duomenimis pagrįstos derinimo paslaugos, sukurtos remiantis analitiniais duomenimis ir tinklų panašumais, siekiant suformuoti konsorciumus bendriems projektams įgyvendinti, ypač daug dėmesio skiriant tam, kad būtų nustatytos tinklaveikos galimybės mažai rezultatų MTI srityje pasiekiančių valstybių narių teisės subjektams. Remiantis tokios analizės rezultatais, gali būti organizuojami tiksliniai derinimo renginiai atsižvelgiant į konkrečius kvietimus teikti pasiūlymus. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinio informavimo apie Sąjungos politinius prioritetus, kiek tie prioritetai yra susiję su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.
3. Komisija taip pat parengia naudojimosi rezultatais ir jų sklaidos strategiją, kurios tikslas – didinti Programos mokslinių tyrimų ir inovacijų rezultatų bei žinių prieinamumą ir sklaidą, kad būtų paspartintas jų panaudojimas siekiant juos pritaikyti rinkoje ir padidinti Programos poveikį. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinio informavimo apie Sąjungos politinius prioritetus, taip pat prie informavimo, komunikacijos, viešinimo, naudojimosi rezultatais ir jų sklaidos veiklos, tiek, kiek tai yra susiję su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.

47 straipsnis

Programos vertinimas

1. Programos vertinimai atliekami laiku, kad jų rezultatais būtų galima remtis sprendimų dėl Programos, ją pakeisiančios programos ir kitų su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susijusių iniciatyvų priėmimo procese.
2. Tarpinis Programos vertinimas atliekamas padedant nepriklausomiems ekspertams, atrinktiems remiantis skaidriu procesu, kai turima pakankamai informacijos apie Programos įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo Programos įgyvendinimo pradžios. Šis vertinimas apima rinkinio analizę ir ilgalaikio ankstesnių bendrųjų programų poveikio vertinimą ir atitinkamai sudaro pagrindą programos įgyvendinimo koregavimui ir (arba) programos persvarstymui. Jį atliekant įvertinamas Programos veiksmingumas, efektyvumas, aktualumas, darna ir Sąjungos pridėtinė vertė.
3. Baigiant įgyvendinti Programą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po 1 straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį Programos vertinimą. Atliekant šį vertinimą įvertinamas ir ilgalaikis ankstesnių bendrųjų programų poveikis.
4. Vertinimų išvadas ir savo pastabas Komisija paskelbia bei išplatina ir jas pristato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

48 straipsnis

Auditai

1. Programos kontrolės sistema užtikrinama tinkama pasitikėjimo ir kontrolės pusiausvyra, atsižvelgiant į administracines ir kitas kontrolės išlaidas, patiriamas visais, ypač naudos gavėjų, lygmenimis. Visu Programos laikotarpiu taikomos aiškos, nuoseklios ir darnios audito taisyklės.

2. Programos audito strategija grindžiama visos Programos išlaidų reprezentatyviosios imties finansiniu auditu. Reprezentatyvioji imtis papildoma intimi, sudaryta remiantis su išlaidomis susijusios rizikos vertinimu. Iš skirtingų Sąjungos programų lėšų bendrai finansuojamų veiksmų auditas atliekamas tik kartą ir apima visas susijusias programas bei kiekvienai jų taikytinas taisykles.
3. Be to, Komisija ar finansavimo įstaiga gali remtis naudos gavėjų lygmens bendromis sistemų peržiūromis. Tos bendros peržiūros tam tikrų rūšių naudos gavėjams nėra privalomos ir jas sudaro sistemų bei procesų auditas ir sandorių auditas, kurį atlieka kompetentingas nepriklausomas auditorius, turintis reikiamą kvalifikaciją atlikti teisės aktuose nustatytus apskaitos dokumentų auditus pagal Direktyvą 2006/43/EB⁴⁶. Komisija ar finansavimo įstaiga gali jomis naudotis, kad nustatytų bendrą patikimo išlaidų finansinio valdymo patikimumo lygį ir persvarstytų *ex post* auditų mastą ir finansinių ataskaitų sertifikatus.
4. Pagal Finansinio reglamento 127 straipsnį Komisija ar finansavimo įstaiga gali remtis Sąjungos įnašų naudojimo auditais, atliktais kitų nepriklausomų ir kompetentingų asmenų ar subjektų, įskaitant asmenis ar subjektus, kurie nėra įgalioti Sąjungos institucijų ar įstaigų.
5. Auditai gali būti atliekami ne vėliau kaip per dvejus metus po likučio išmokėjimo.
- 5a. Komisija skelbia audito gaires, kuriomis siekiama užtikrinti patikimą ir vienodą audito procedūrų ir taisyklių taikymą ir aiškinimą per visą Programos laikotarpį.

⁴⁶ 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 84/253/EEB (OL L 157, 2006 6 9, p. 87).

49 straipsnis

Sjungos finansinių interesų apsauga

1. Jei programos veikloje pagal tarptautinį susitarimą priimto sprendimo arba kitos teisinės priemonės pagrindu dalyvauja trečioji valstybė, ji suteikia būtinas teises ir prieigą, reikalingas atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją. OLAF atveju tokios teisės apima teisę atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, kaip numatyta Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013.

50 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 45 straipsnio 2 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami iki 2028 m. gruodžio 31 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 45 straipsnio 2 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 45 straipsnio 2 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

51 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (ES) Nr. 1291/2013 ir Reglamentas (ES) Nr. 1290/2013 panaikinami nuo 2021 m. sausio 1 d.

52 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šiuo reglamentu nedaroma poveikio pagal Reglamentą (ES) Nr. 1290/2013 pradėtų veiksmų tęsimui ar jų pakeitimui, ir tas reglamentas toliau taikomas tiems veiksams tol, kol jie užbaigiami. Pagal Reglamentą (ES) Nr. 1290/2013 ir pagal atitinkamus finansavimo įstaigų pagrindinius aktus priimti darbo planai ir juose numatyti veiksmai taip pat yra toliau reglamentuojami Reglamento (ES) Nr. 1290/2013 ir tų pagrindinių aktų tol, kol jie įgyvendinami.
2. Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti dengiamos techninės ir administracinės paramos išlaidos, būtinos siekiant užtikrinti perėjimą nuo priemonių, priimtų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1291/2013, prie programos.

53 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas

Pirmininkas

I PRIEDAS

BENDROS VEIKLOS KRYPTYS

3 straipsnyje nustatyto bendrojo ir konkrečių tikslų įgyvendinant visą Programą siekiama vykdamt veiksmus, susijusius su šiame priede ir specialiosios programos I priede apibūdintomis intervencinėmis sritimis ir bendromis veiklos kryptimis.

1) I veiklos sritis „Pažangus mokslas“

Vykdamt toliau nurodytą veiklą, šioje veiklos srityje, laikantis 4 straipsnio, skatinama mokslinė kompetencija, į Europą pritraukiama talentingiausių darbuotojų, teikiama tinkama parama pradedantiesiems tyrėjams ir padedama kurti bei skleisti mokslinę kompetenciją, kokybiškas žinias, metodikas ir įgūdžius, technologijas ir pasaulinių uždavinių socialinėje, aplinkos ir ekonomikos srityse sprendimus. Šia veikla taip pat prisidedama prie kitų 3 straipsnyje apibūdintų konkrečių Programos tikslų.

- a) Europos mokslinių tyrimų taryba: patrauklaus ir lankstaus finansavimo teikimas siekiant suteikti galimybių talentingiems ir kūrybingiems individualiems tyrėjams, daug dėmesio skiriant pradedantiesiems tyrėjams, ir jų grupėms vykdyti perspektyviausius mažai tirtų sričių mokslinius tyrimus, neatsižvelgiant į jų pilietybę bei kilmės šalį ir konkuruojant visoje Sąjungoje vien tik pagal pažangumo kriterijų.

Intervencinės sritys: mažai tirtų sričių mokslas

- b) Programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“: naujų žinių ir įgūdžių teikimas tyrėjams, sudarant jiems sąlygas judėti tarp valstybių, sektorių ir dalykų bei įgyti patirties, stiprinant mokymo ir karjeros raidos sistemas, taip pat formuojant ir tobulinant įdarbinimo sistemas institucijų ir nacionaliniu lygmenimis, atsižvelgiant į Europos mokslininkų chartiją ir mokslininkų įdarbinimo elgesio kodeksą; pagal programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ vykdoma veikla padeda kloti pagrindus pažangiausių Europos mokslinių tyrimų aplinkai visoje Europoje, prisidedant prie darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo bei investicijų skatinimo ir dabartinių bei būsimų visuomenės uždavinių sprendimo.

Intervencinės sritys: kompetencijos puoselėjimas užtikrinant tyrėjų judumą tarp šalių, sektorių ir dalykų; naujų įgūdžių skatinimas itin kokybiškai rengiant tyrėjus; žmogiškųjų išteklių stiprinimas ir įgūdžių ugdymas visoje Europos mokslinių tyrimų erdvėje; sinergijos gerinimas ir palankesnių sąlygų jai sudarymas; visuomenės informavimo skatinimas.

- c) Mokslinių tyrimų infrastruktūros objektai: Europos aprūpinimas pasaulinio lygio tvariais mokslinių tyrimų infrastruktūros objektais, kurie būtų atviri ir prieinami geriausiems tyrėjams Europoje ir už jos ribų. Skatinimas naudoti esamus mokslinių tyrimų infrastruktūros objektus, be kita ko, finansuojamus iš ESI fondų. Vykdam šią veiklą ir susijusios Sąjungos politikos bei tarptautinio bendradarbiavimo veiklą, bus didinamas mokslinių tyrimų infrastruktūros potencialas remti mokslinę pažangą bei inovacijas ir sudaryti sąlygas atvirajam ir pažangiam mokslui, laikantis FAIR principų.

Intervencinės sritys: Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros objektų aplinkos konsolidavimas ir plėtojimas; mokslinių tyrimų infrastruktūros objektų atvėrimas, integravimas ir susiejimas; mokslinių tyrimų infrastruktūros objektų potencialas inovacijų srityje ir veikla inovacijų bei mokymo srityse; Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros politikos ir tarptautinio bendradarbiavimo stiprinimas.

2) II veiklos sritis „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“

Vykdam toliau nurodytą veiklą, šioje veiklos srityje, laikantis 4 straipsnio, padedama kurti ir geriau skleisti kokybiškas naujas žinias, technologijas ir tvarius sprendimus, didinamas Europos pramonės konkurencingumas, didinamas mokslinių tyrimų ir inovacijų poveikis įvairių sričių Sąjungos politikos formavimui, rėmimui ir įgyvendinimui ir, siekiant spręsti pasaulinius uždavinius, pramonė, visų pirma MVĮ bei startuoliai, ir visuomenė skatinami pritaikyti novatoriškus sprendimus. Šia veikla taip pat prisidedama prie kitų 3 straipsnyje apibūdintų konkrečių Programos tikslų.

Socialiniai ir humanitariniai mokslai visapusiškai integruojami į visas veiksmų grupes, įskaitant konkrečią ir tikslinę veiklą.

Siekiant užtikrinti kuo lankstesnį poveikį ir kuo didesnę sinergiją, mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla suskirstyta į šešias veiksmų grupes, kurias tarpusavyje sieja visos Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros objektai ir kurios atskirai ir kartu padės skatinti tarpdalykinį, tarpsektorinį, įvairias politikos sritis apimančią, tarpvalstybinį ir tarptautinį bendradarbiavimą. Į šią veiklos pagal programą „Europos horizontas“ sritį bus įtraukta įvairių technologinio pasirengimo lygių, įskaitant žemesnius technologinio pasirengimo lygius, veikla.

Kiekviena veiksmų grupė padeda siekti kelių DVT; ir daugelio šių tikslų padeda siekti daugiau nei viena veiksmų grupė.

Įgyvendinama su toliau nurodytomis veiksmų grupėmis susijusi MTI veikla:

- a) veiksmų grupė „Sveikata“: visų amžiaus grupių piliečių sveikatos ir gerovės gerinimas ir apsauga kuriant naujas žinias, plėtojant novatoriškus sprendimus ir užtikrinant, kad, kai aktualu, būtų integruojamas lyčių aspektas, siekiant užtikrinti ligų prevenciją, diagnozavimą, stebėseną, ligonių priežiūrą bei gydymą ir sveikatos technologijų kūrimą; pavojų sveikatai mažinimas, gyventojų apsauga ir sveikatinimas bei gerovės skatinimas, taip pat ir darbo vietoje; visuomenės sveikatos sistemų ekonominio efektyvumo, nešališkumo ir tvarumo didinimas; su skurdu susijusių ligų prevencija ir gydymas; pagalba ir sąlygų sudarymas pacientams dalyvauti sveikatos priežiūros procese ir patiems ja rūpintis.

Intervencinės sritys: sveikata visą gyvenimą; aplinkos ir socialiniai sveikatą lemiantys veiksniai; neužkrečiamosios ir retosios ligos; infekcinės ligos, įskaitant su skurdu susijusias ligas ir apleistas ligas; sveikatos priežiūrai ir slaugai skirtos priemonės, technologijos ir skaitmeniniai sprendimai, įskaitant individualizuotąją mediciną; sveikatos priežiūros sistemos;

- b) Veiksmų grupė „Kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė“: demokratinių vertybių, įskaitant teisinės valstybės principą ir pagrindines teises, stiprinimas, mūsų kultūros paveldo apsauga, kultūros ir kūrybos sektorių potencialo ištyrimas ir įtraukčiai bei ekonomikos augimui palankių socialinių bei ekonominių pokyčių skatinimas, įskaitant migracijos valdymą ir migrantų integraciją.

Intervencinės sritys: demokratija ir valdymas; kultūra, kultūros paveldas ir kūrybiškumas; socialiniai ir ekonominiai pokyčiai.

- c) Veiksmų grupė „Civilinė visuomenės sauga“: reagavimas į iššūkius, kylančius dėl nuolatinės grėsmės saugumui, įskaitant kibernetinius nusikaltimus, taip pat į gaivalines ir žmogaus sukeltas nelaimes.

Intervencinės sritys: nelaimėms atsparios visuomenės; apsauga ir saugumas; kibernetinis saugumas.

- d) Veiksmų grupė „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“: pajėgumų didinimas ir Europos suverenumo užtikrinimas bazinių skaitmeninimo ir gamybos didelio poveikio technologijų ir kosminių technologijų srityje, visoje vertės grandinėje, siekiant sukurti konkurencingą, skaitmeninę, mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir žiedinę pramonę; tvaraus žaliavų tiekimo užtikrinimas; pažangiųjų medžiagų kūrimas ir sąlygų daryti pažangą ir diegti su tuo susijusias inovacijas sprendžiant pasaulinius visuomenės uždavinius sudarymas.

Intervencinės sritys: gamybos technologijos; bazinės skaitmeninės technologijos, įskaitant kvantines technologijas; naujos didelio poveikio technologijos; pažangiosios medžiagos; dirbtinis intelektas ir robotika; naujos kartos internetas; pažangusis skaičiavimas ir didieji duomenys; žiedinė pramonė; mažo anglies dioksido kiekio ir švarios pramonės šakos; kosmosas, įskaitant Žemės stebėjimą.

- e) Veiksmų grupė „Klimatas, energetika ir judumas“: kova su klimato kaita stengiantis aiškiau suvokti jos priežastis, raidą, riziką, poveikį ir su ja susijusias galimybes ir užtikrinant, kad energetikos ir transporto sektoriai mažiau kenktų klimatui ir aplinkai, būtų veiksmingesni, konkurencingesni, pažangesni, saugesni ir atsparesni, atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumo skatinimas, Sąjungos atsparumo išorės sukrėtimams didinimas ir socialinės elgsenos pritaikymas atsižvelgiant į DVT.

Intervencinės sritys: klimato mokslas ir sprendimai; energijos tiekimas; energetikos sistemos ir tinklai; pastatai ir pramonės objektai, susiję su energetikos pertvarka; bendruomenės ir miestai; pramonės konkurencingumas transporto sektoriuje; netaršus, saugus ir prieinamas transportas ir judumas; pažangus judumas; energijos kaupimas.

- f) Veiksmų grupė „Maistas, bioekonomika, gamtos ištekliai, žemės ūkis ir aplinka“: aplinkos apsauga, gamtos ir biologinių žemės, vidaus vandenų ir jūros išteklių atkūrimas, tvarus valdymas ir tausas naudojimas siekiant sustabdyti biologinės įvairovės nykimą, užtikrinti aprūpinimą maistu ir mitybos saugumą visiems ir perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų, efektyvaus išteklių naudojimo ir žiedinės ekonomikos bei darnios bioekonomikos.

Intervencinės sritys: aplinkos stebėjimas; biologinė įvairovė ir gamtos ištekliai; žemės ūkis, miškininkystė ir kaimo vietovės; jūros, vandenynai ir vidaus vandenys; maisto sistemos; biologinių inovacijų sistemos ES bioekonomikoje; žiedinės sistemos;

- g) nebranduoliniai tiesioginiai Jungtinio tyrimų centro veiksmai: kokybiškų mokslinių duomenų rinkimas siekiant užtikrinti veiksmingą ir prieinamą tinkamą viešąją politiką. Rengiant naujas tinkamai suformuluotas ES iniciatyvas ir pasiūlymus dėl teisės aktų, būtina remtis skaidriais, išsamiais ir subalansuotais įrodymais, o įgyvendinant politiką reikalingi faktiniai duomenys, kad politiką būtų galima vertinti ir stebėti. JRC teiks Sąjungos politikai nepriklausomus mokslinius duomenis ir techninę paramą visais politikos ciklo etapais. Savo mokslinius tyrimus JRC daugiausia orientuos į ES politikos prioritetus.

Intervencinės sritys: sveikata; kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė; civilinė visuomenės sauga; skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas; klimatas, energetika ir judumas; maistas, bioekonomika, gamtos ištekliai, žemės ūkis ir aplinka; parama Sąjungos vidaus rinkos veikimui ir ekonomikos valdymui; parama valstybėms narėms, skirta teisės aktų įgyvendinimui ir pažangiosios specializacijos strategijų rengimui; politikai formuoti reikalingos analizės priemonės ir metodai; žinių valdymas; žinių ir technologijų perdavimas; parama mokslo naudojimo politikai platformoms.

3) III veiklos sritis „Novatoriška Europa“

Vykdamą toliau nurodytą veiklą, šioje veiklos srityje, laikantis 4 straipsnio, skatinamos visų rūšių inovacijos, įskaitant netechnologines inovacijas, visų pirma mažosiose ir vidutinėse įmonėse, įskaitant startuolius, sudarant palankesnes sąlygas technologinei plėtrai, parodomajai veiklai ir žinių perdavimui, ir padedama aktyviau diegti novatoriškus sprendimus. Šia veikla prisidedama ir prie kitų 3 straipsnyje apibūdintų konkrečių Programos tikslų. EIC pirmiausia bus įgyvendins dvi priemonės: programą „Pathfinder“, įgyvendinamą daugiausia vykdant bendradarbiavimu grindžiamus mokslinius tyrimus, ir programą „Accelerator“.

- a) Europos inovacijų taryba: daugiausia proveržio ir ardomosioms inovacijoms skirta veikla, ypač daug dėmesio skiriant rinkas kuriančioms inovacijoms ir kartu remiant visų rūšių inovacijas, įskaitant inkrementines inovacijas.

Intervencinės sritys: pažangių mokslinių tyrimų programa „Pathfinder“, pagal kurią remiamos ateities ir atsirandančios proveržio, rinkas kuriančios ir (arba) giliosios technologijos; programa „Accelerator“, kuria panaikinamas finansavimo, susijusio su perėjimu nuo mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos paskutinių etapų prie įsisavinimo rinkoje, trūkumas siekiant padėti veiksmingai diegti proveržio inovacijas, rinkas kuriančias inovacijas ir plėsti įmonių veiklą tais atvejais, kai rinkoje nėra teikiamas perspektyvus finansavimas; papildoma EIC veikla, pavyzdžiui, apdovanojimai bei stipendijos, ir įmonėms skirtos pridėtinės vertės paslaugos.

- b) Europos inovacijų ekosistemos

Intervencinės sritys: veiklą visų pirma sudarys ryšių su nacionaliniais ir regioniniais inovacijų diegimo subjektais užmezgimas, kai aktualu, bendradarbiaujant su EIT, ir parama, kuria valstybėms narėms, regionams ir asocijuotosioms šalims padedama įgyvendinti bendras tarpvalstybines inovacijų programas, pradedant keitimusi praktika ir žiniomis apie inovacijų reglamentavimą ir inovacijų veiklai reikalingų socialinių emocinių įgūdžių ugdymu ir baigiant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmams, įskaitant atvirąsias arba vartotojams skirtas inovacijas, siekiant didinti Europos inovacijų sistemos veiksmingumą. Tai turėtų būti įgyvendinama užtikrinant sinergiją, *inter alia*, su Europos regioninės plėtros fondo parama inovacijų ekosistemoms ir su pažangiosios specializacijos klausimais susijusioms tarpregioninėms partnerystėms.

c) Europos inovacijos ir technologijos institutas

Intervencinės sritys: visos Europos tvarios inovacijų ekosistemos; inovacijų ir verslumo įgūdžiai mokymosi visą gyvenimą perspektyvoje, įskaitant visos Europos aukštojo mokslo institucijų pajėgumų stiprinimą; nauji rinkos sprendimai pasauliniams uždaviniams spręsti; veiklos, vykdomos pagal programą „Europos horizontas“, sinergija ir pridėtinė vertė.

4) Programos dalis „Dalyvių skaičiaus didinimas ir Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas“

Vykdamas toliau nurodytą veiklą, šioje srityje siekiama konkrečių 3 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytų tikslų. Šia veikla taip pat prisidedama prie kitų 3 straipsnyje apibūdintų konkrečių Programos tikslų. Pagal šią dalį, kuria stiprinama visa Programa, bus remiama veikla, padedanti pritraukti talentingų darbuotojų, didinti protų apykaitą ir užkirsti kelią protų nutekėjimui, kurti labiau žiniomis ir lyčių lygybe pagrįstą novatorišką Europą, lenkiančią kitus pasaulio konkurentus, stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir tokiu būdu optimizuoti visos Europos šalių pranašumus bei potencialą ir sukurti tinkamai veikiančią Europos mokslinių tyrimų erdvę (EMTE), kurioje būtų užtikrintas laisvas subalansuotas žinių ir aukštos kvalifikacijos darbo jėgos judėjimas, kurioje MTI rezultatai būtų plačiai skleidžiami informuotiems piliečiams, kurie juos suprastų ir jais pasitikėtų, o tie rezultatai duotų naudos visai visuomenei, ir kurioje ES politika, visų pirma MTI politika, būtų grindžiama kokybiškais moksliniais duomenimis.

Pagal šią dalį taip pat remiama veikla, kuria siekiama gerinti mažai rezultatų MTI srityje pasiekiančių valstybių narių teisės subjektų teikiamų pasiūlymų kokybę, pavyzdžiui, atliekant profesionalius patikrinimus ir teikiant konsultacijas iki pasiūlymo pateikimo, ir intensyvinti nacionalinių informacijos centrų veiklą siekiant remti tarptautinę tinklaveiką, taip pat veiklą, kuria siekiama remti teisės subjektus mažai rezultatų MTI srityje pasiekiančiose valstybėse narėse, prisijungiančius prie jau atrinktų bendrų projektų, kuriuose tokių valstybių narių teisės subjektai nedalyvauja.

Intervencinės sritys: dalyvių skaičiaus didinimas ir kompetencijos skleidimas, be kita ko, pasitelkiant tokias iniciatyvas kaip susiejimas, porinės veiklos vykdymas, „EMTE pirmininkai“, Europos bendradarbiavimas mokslo ir technologijos srityje (COST), kompetencijos iniciatyvos ir vykdamas veiklą, kuria skatinama protų apykaita; Europos MTI sistemos reformavimas ir gerinimas, be kita ko, pavyzdžiui, remiant nacionalinės mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos reformą, užtikrinant karjerai patrauklią aplinką ir remiant lyčių aspektą bei piliečių mokslą.

Ia PRIEDAS

EUROPOS INOVACIJOS IR TECHNOLOGIJOS INSTITUTAS (EIT)

Įgyvendinant EIT veiklos programą taikomos šios nuostatos:

3.1. Loginis pagrindas

Aukšto lygio grupės (P. Lamy pirmininkaujama aukšto lygio grupė) ataskaitoje dėl ES mokslinių tyrimų ir inovacijų poveikio didinimo aiškiai nurodoma, kad kelias į priekį yra „rengimas ateičiai ir investicijos į žmones, kurie gali pakeisti padėtį“. Visų pirma Europos aukštojo mokslo institucijos raginamos skatinti verslumą, šalinti drausminius apribojimus ir instituciškai įtvirtinti stiprų tarpdalykinį akademinės bendruomenės ir pramonės bendradarbiavimą. Remiantis naujausių tyrimų rezultatais, prieiga prie talentingų žmonių yra pats svarbiausias veiksnys, lemiantis Europos startuolių steigėjų vietos pasirinkimą. Verslumo ugdymui, mokymo galimybėms ir kūrybinių įgūdžių ugdymui tenka svarbus vaidmuo rengiant būsimus novatorius ir plėtojant esamų novatorių galimybes plėsti savo verslą ir pasiekti didesnę sėkmę. Prieiga prie verslo talentų kartu su galimybėmis naudotis profesinėmis paslaugomis, kapitalu ir rinkomis ES lygmeniu ir pagrindinių inovacijų diegimo subjektų sutelkimas kartu siekiant bendro tikslo yra pagrindinės inovacijų ekosistemos puoselėjimo sudedamosios dalys. Reikia koordinuoti pastangas visoje ES, siekiant sukurti tarpusavyje susietų ES mastu veikiančių verslininkų grupių ir ekosistemų kritinę masę.

EIT yra šiuo metu didžiausia integruota Europos inovacijų ekosistema, kurioje susibūrę partneriai iš verslo, mokslinių tyrimų, švietimo ir kitų sričių. EIT ir toliau remia savo žinių ir inovacijų bendrijas (ŽIB), kurios yra didelės apimties Europos partnerystės, sprendžiančios konkrečius pasaulinius uždavinius, ir stiprina jas supančias inovacijų ekosistemas. EIT šio tikslo sieks skatindamas aukščiausio lygio švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų integravimą, taip kurdamas inovacijoms palankią aplinką, ir skatindamas bei remdamas naują verslininkų kartą bei skatindamas novatoriškų bendrovių steigimą, užtikrindamas glaudžią sinergiją ir veiklos papildomumą su EIC.

Visoje Europoje vis dar reikia dėti pastangas, kad būtų kuriamos ekosistemos, kuriose galėtų lengvai bendrauti tyrėjai, novatoriai, pramonės sektoriaus ir vyriausybių atstovai. Iš tiesų, inovacijų ekosistemos vis dar neveikia optimaliai dėl tam tikrų toliau išvardytų priežasčių:

- inovacijų srities subjektų tarpusavio sąveikai vis dar trukdo tarp jų kylančios organizacinės, reglamentavimo ir kultūrinės kliūtys;
- pastangų stiprinti inovacijų ekosistemas poveikį padidins koordinavimas ir aiškiai sutelktas dėmesys į konkrečius tikslus bei poveikį.

Siekiant spręsti būsimus visuomenės uždavinius, pasinaudoti naujų technologijų teikiamomis galimybėmis ir prisidėti prie aplinkai palankaus ir tvaraus ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo, konkurencingumo ir Europos piliečių gerovės, reikia toliau stiprinti Europos gebėjimus diegti inovacijas stiprinant esamą bendradarbiavimą ir inovacijoms palankią aplinką ir skatinant kurti naują bendradarbiavimą ir inovacijoms palankią aplinką, stiprinant akademinės bendruomenės ir mokslinių tyrimų sektoriaus inovacinius pajėgumus, remiant naujos kartos verslininkus, skatinant novatoriškų įmonių kūrimą ir plėtrą, taip pat užtikrinant, kad ES finansuojama mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, visų pirma EIT finansavimas, būtų labiau matomi ir pripažįstami plačiojoje visuomenėje.

Dėl inovacijų diegimo uždavinių pobūdžio ir masto reikia užtikrinti subjektų ir išteklių sąsajas ir sutelkimą Europos mastu, skatinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą. Būtina panaikinti atskyrą tarp dalykų bei vertybių grandinę ir skatinti kurti palankią aplinką veiksmingam keitimuisi žiniomis ir ekspertine patirtimi bei verslo talentų ugdymui ir pritraukimui. EIT strategine inovacijų darbotvarke užtikrinamas suderinamumas su programos „Europos horizontas“ uždaviniais ir EIC veiklos papildomumas.

3.2. Intervencinės sritys

3.2.1. Visos Europos tvarios inovacijų ekosistemos

Pagal EIT reglamentą ir EIT strateginę inovacijų darbotvarkę EIT atliks tvirtesnį vaidmenį stiprinant uždavinių sprendimu grindžiamas tvarias inovacijų ekosistemas visoje Europoje. Visų pirma EIT toliau veiks pirmiausia per savo žinių ir inovacijų bendrijas (ŽIB), plačios apimties Europos partnerystes, skirtas konkrečioms visuomenės uždaviniais spręsti. Jis ir toliau stiprins aplink esančias inovacijų ekosistemas, atverdamas jas ir skatindamas mokslinių tyrimų, inovacijų ir švietimo integravimą. Be to, EIT stiprins inovacijų ekosistemas visoje Europoje, plėsdamas savo regioninę inovacijų sistemą (EIT RIS). EIT dirbs su inovacijų ekosistemomis, turinčiomis didelį inovacijų potencialą, pagrįstą strategija, teminiu suderinimu ir numatytu poveikiu, užtikrindamas glaudžią sinergiją su pažangiosios specializacijos strategijomis ir platformomis.

- Esamų ŽIB veiksmingumo ir atvirumo naujiems partneriams stiprinimas sudarant sąlygas ilgainiui pereiti prie savarankiškumo ir poreikio steigti naujas ŽIB pasauliniams uždaviniais spręsti nagrinėjimas. Konkrečios teminės sritys bus apibrėžtos Strateginėje inovacijų darbotvarkėje, atsižvelgiant į strateginį planavimą.
- Strateginėje inovacijų darbotvarkėje apibrėžtų šalių regionų skatinimas siekti pažangumo, kai tikslinga, glaudžiai bendradarbiaujant su struktūriniais fondais ir kitomis atitinkamomis ES finansavimo programomis.

3.2.2. Inovacijų ir verslumo įgūdžiai mokymosi visą gyvenimą perspektyvoje, įskaitant visos Europos aukštojo mokslo institucijų pajėgumų stiprinimą.

EIT švietimo veikla bus sustiprinta, kad būtų skatinamos inovacijos ir verslumas pasitelkiant kryptingą švietimą ir mokymą. Didesnis dėmesys žmogiškojo kapitalo plėtojimui bus grindžiamas esamų EIT ŽIB švietimo programų plėtra siekiant ir toliau teikti studentams ir specialistams aukštos kokybės mokymo programas, pagrįstas inovacijomis, kūrybiškumu ir verslumu, visų pirma atsižvelgiant į ES pramonės ir įgūdžių strategiją. Tai gali apimti tyrėjus ir novatorius, remiamus pagal kitas programas „Europos horizontas“ dalis, visų pirma programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmi“. EIT taip pat remis visos Europos aukštojo mokslo institucijų modernizavimą ir jų integravimą į inovacijų ekosistemas, motyvuodamas ir didindamas jų verslumo potencialą bei gebėjimus ir skatindamas jas geriau numatyti naujų įgūdžių poreikius.

- Novatoriškų mokymo programų, kuriose atsižvelgiama į būsimus visuomenės ir pramonės poreikius, ir kompleksinių programų rengimas; šios programos bus siūlomos studentams, verslininkams ir specialistams visoje Europoje bei už jos ribų, o jose specializuotos bei konkrečių sektorių žinios bus suderintos su į inovacijas orientuotais ir verslumo įgūdžiais, pvz., aukštųjų technologijų įgūdžiais, susijusiais su skaitmeninėmis ir tvariomis bazinėmis didelio poveikio technologijomis.
- EIT ženklo stiprinimas ir plėtojimas siekiant gerinti įvairių aukštojo mokslo institucijų, mokslinių tyrimų centrų ir įmonių partnerystėmis grindžiamų EIT švietimo programų matomumą ir pripažinimą, kartu gerinant jų bendrą kokybę siūlant patirtinio mokymosi programas ir tikslingą verslumo ugdymą bei tarptautinį, tarpžinybinį ir tarpsektorinį judumą.
- Aukštojo mokslo sektoriaus inovacijų ir verslumo gebėjimų plėtojimas, panaudojant ir skatinant EIT bendrijos ekspertinę patirtį susieti švietimą, mokslinius tyrimus ir verslą.
- EIT absolventų bendruomenės vaidmens, kaip sektino pavyzdžio naujiems studentams ir stiprios priemonės, skirtos informuoti apie EIT įtaką, stiprinimas.

3.2.3. Nauji rinkos sprendimai pasauliniams uždaviniams spręsti

EIT, užtikrindamas lyčių aspekto integravimą, sudarys palankesnes sąlygas verslininkams, novatoriams, tyrėjams, pedagogams, studentams ir kitiems inovacijų diegimo subjektams, juos įgalins ir apdovanos, kad jie dirbtų kartu tarpdalykinėse grupėse – kurtų idėjas ir jas paverstų tiek inkrementinėmis, tiek ardomosiomis inovacijomis. Veiklai bus būdingas atvirų inovacijų ir tarpvalstybinis požiūris, daugiausia dėmesio skiriant tam, kad būtų įtraukta atitinkama žinių trikampio veikla, kuri gali lemti jų sėkmę (pvz., projektų vykdytojai gali pagerinti galimybes susisiekti su konkrečios kvalifikacijos absolventais, svarbiais naudotojais, novatoriškų idėjų turinčiais startuoliais, atitinkamo papildomo turto turinčiomis užsienio įmonėmis ir pan.).

- Parama naujų produktų, paslaugų ir rinkos galimybių kūrimui užtikrinant žinių trikampio dalyvių bendradarbiavimą siekiant surasti pasaulinių uždavinių sprendimo būdų.
- Visapusiškas visos inovacijų vertės grandinės – nuo studento iki verslininko, nuo idėjos iki produkto, nuo laboratorijos iki kliento – integravimas. Tai apima paramą startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms.
- Aukšto lygio paslaugų teikimas ir parama novatoriškoms įmonėms, įskaitant techninę pagalbą prekių ar paslaugų koregavimui, esminę mentorystę, pagalbą išsaugant tikslinius klientus ir didinant kapitalą, siekiant greitai pasiekti rinką ir pagreitinoti savo augimo procesą.

3.2.4. Sinergija su programa „Europos horizontas“ ir pridėtinė vertė

EIT dės daugiau pastangų, siekdamas pasinaudoti esamų ŽIB tarpusavio sinergija ir papildomumu bei sinergija ir papildomumu su kitais subjektais ir iniciatyvomis ES bei pasaulio lygmenimis ir plėsti turimą bendradarbiaujančių organizacijų tinklą tiek strateginiu, tiek veiklos lygmenimis vengiant veiklos dubliavimo.

- Glaudus bendradarbiavimas su EIC ir programa „InvestEU“ siekiant supaprastinti paramą (t. y. finansavimą ir paslaugas), teikiamą novatoriškoms įmonėms tiek startuolių, tiek veiklos plėtimo etapuose, visų pirma per ŽIB.

EIT veiklos planavimas ir įgyvendinimas siekiant kuo labiau padidinti sinergiją ir papildomumą su kitomis Programos dalimis.

- Bendradarbiavimas su ES valstybėmis narėmis tiek nacionaliniu, tiek regionų lygmenimis, pradedant struktūrinį dialogą ir koordinuojant pastangas, kad būtų užtikrinta sinergija su nacionalinėmis ir regioninėmis iniciatyvomis, įskaitant pažangiosios specializacijos strategijas, be kita ko, galimai įgyvendinant veiklos sritį „Europos inovacijų ekosistemos“, siekiant nustatyti geriausios praktikos ir mokymosi pavyzdžius, jais dalytis ir juos skleisti.
- Dalijimasis novatoriškos praktikos ir mokymosi pavyzdžiais bei jų sklaida visoje Europoje ir už jos ribų siekiant prisidėti prie Europos inovacijų politikos, derinant veiklą su kitomis programos „Europos horizontas“ dalimis.
- Indėlis į diskusijas dėl inovacijų politikos ir prisidėjimas prie ES politikos prioritetų nustatymo ir įgyvendinimo, nuolat bendradarbiaujant su visomis atitinkamomis Europos Komisijos tarnybomis, kitomis ES programomis bei jų suinteresuotosiomis šalimis ir toliau nagrinėjant politikos iniciatyvų įgyvendinimo galimybes.
- Sinergijos su kitomis ES programomis, įskaitant tas, kuriomis remiamas žmogiškojo kapitalo plėtojimas ir inovacijos (pvz., COST, „ESF+“, ERPF, „Erasmus +“, „Kūrybiška Europa“ ir „COSME Plus“ / bendroji rinka, programa „InvestEU“), panaudojimas.
- Strateginių aljansų su svarbiausiais inovacijų diegimo subjektais kūrimas ES bei tarptautiniu lygmeniu ir pagalba ŽIB plėtoti bendradarbiavimą ir sąsajas su svarbiausiais trečiųjų valstybių žinių trikampio partneriais, siekiant atverti naujas rinkas, skirtas ŽIB remiamiems sprendimams, ir pritraukti finansavimą bei talentingų darbuotojų iš užsienio. Trečiųjų valstybių dalyvavimas skatinamas laikantis abipusiškumo ir abipusės naudos principų.

III PRIEDAS

PARTNERYSTĖS

Europos partnerystės atrenkamos ir įgyvendinamos, stebimos, vertinamos, jų veikla laipsniškai nutraukiama arba atnaujinama remiantis toliau nurodytais kriterijais.

1) Atranka

Įrodymas, kad įgyvendinant Europos partnerystę būtų veiksmingiau pasiekti susiję Programos tikslai užtikrinant partnerių dalyvavimą ir įsipareigojimų laikymąsi, ypač siekis padaryti akivaizdų poveikį ES ir jos piliečiams, visų pirma siekiant įgyvendinti su pasauliniais uždaviniais ir moksliniais tyrimais bei inovacijomis susijusius tikslus, užtikrinti ES konkurencingumą, tvarumą ir padėti stiprinti Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvę ir, kai aktualu, tarptautinius įsipareigojimus.

Pagal SESV 185 straipsnį kuriamoje institucionalizuotojoje Europos partnerystėje privalo dalyvauti bent 40 % ES valstybių narių;

- b) Europos partnerystės suderinamumas ir sinergija su ES mokslinių tyrimų ir inovacijų aplinka, kiek įmanoma laikantis programos „Europos horizontas“ taisyklių;
- c) Europos partnerystės skaidrumas ir atvirumas, susiję su prioritetų ir tikslų nustatymu tikėtinų rezultatų bei poveikio atžvilgiu ir su partnerių bei suinteresuotųjų šalių iš visos vertės grandinės, iš įvairių sektorių, įvairaus išsilavinimo ir dalykų specialistų, o kai tikslinga ir neklaido Europos konkurencingumui – ir tarptautinių partnerių bei suinteresuotųjų šalių dalyvavimu. Aiškos MVĮ dalyvavimo skatinimo ir rezultatų sklaidos bei naudojimosi jais, visų pirma mažosiose ir vidutinėse įmonėse, be kita ko, per tarpininkavimo organizacijas, sąlygos;

- d) *ex ante* įrodytas Europos partnerystės papildomumas ir kryptingumas, be kita ko, pateikta bendra strateginė Europos partnerystės tikslo vizija. Ši vizija visų pirma apims:
- principus, kuriais siekiama užtikrinti įgyvendinimo lankstumą ir galimybes prisitaikyti prie politikos, visuomenės ir (arba) rinkos poreikių pokyčių arba mokslo pažangos, siekiant padidinti politikos suderinamumą regionų, nacionaliniu ir ES lygmenimis;
 - tikėtino kokybinio ir reikšmingo kiekybinio svorto poveikio įrodymą, įskaitant pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių matavimo metodą;
 - principus, kuriais siekiama užtikrinti įgyvendinimo lankstumą ir galimybes prisitaikyti prie politikos, visuomenės ir (arba) rinkos poreikių pokyčių arba mokslo pažangos, siekiant padidinti politikos suderinamumą regionų, nacionaliniu ir ES lygmenimis;
 - pasitraukimo strategiją ir laipsniško Programos veiklos nutraukimo priemonės;
- e) *ex ante* įrodytas ilgalaikis partnerių įsipareigojimas, įskaitant minimalią viešųjų ir (arba) privačiųjų investicijų dalį.

Pagal SESV 185 arba 187 straipsnį sukurtų institucionalizuotųjų Europos partnerysčių atveju finansiniai ir (arba) nepiniginiai partnerių, išskyrus Sąjungą, įnašai sudarys ne mažiau kaip 50 % ir gali siekti iki 75 % bendrų tos Europos partnerystės biudžetinių įsipareigojimų. Kiekvienoje tokioje institucionalizuotojoje Europos partnerystėje dalyvaujančių partnerių, išskyrus Sąjungą, įnašai bus teikiami kaip finansiniai įnašai. Partnerių, išskyrus Sąjungą ir dalyvaujančias valstybes, finansiniais įnašais turėtų būti siekiama visų pirma padengti administracines išlaidas ir su veiklos koordinavimu, parama ir kita nekonkurencine veikla susijusias išlaidas.

2) Įgyvendinimas:

- a) sisteminis požiūris, kuriuo užtikrinamas aktyvus ir ankstyvas valstybių narių dalyvavimas ir numatomas Europos partnerystės poveikis lanksčiai įgyvendinant bendrus didelės Europos pridėtinės vertės veiksmus, apimančius ne tik bendrus kvietimus teikti pasiūlymus dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos, bet ir veiksmus, be kita ko, susijusius su rezultatų pritaikymu rinkoje, reglamentavimo sistemoje ar politikoje;
- b) tinkamos priemonės, kuriomis įgyvendinant iniciatyvą užtikrinamas nuolatinis atvirumas ir skaidrumas, visų pirma prioritetų nustatymo ir dalyvavimo kvietimuose teikti pasiūlymus atžvilgiu, informavimas apie valdymo veikimą, Sąjungos matomumas, komunikacijos ir informavimo priemonės, naudojimas rezultatais ir jų sklaida, įskaitant visą vertės grandinę apimančią aiškią strategiją, susijusią su atvirąja prieiga ir (arba) naudotojais; tinkamos MVI informavimo ir jų dalyvavimo skatinimo priemonės;
- c) su kitų atitinkamų mokslinių tyrimų ir inovacijų iniciatyvų vykdytojais vykdoma koordinavimo ir (arba) bendra veikla, kuria užtikrinamas optimalus jungčių lygis ir veiksminga sinergija, *inter alia*, siekiant įveikti galimas įgyvendinimo kliūtis nacionaliniu lygmeniu ir padidinti išlaidų efektyvumą;
- d) kiekvieno partnerio pagal nacionalines nuostatas prisiimti visą iniciatyvos įgyvendinimo trukmę apimantys įsipareigojimai dėl finansinių ir (arba) nepiniginių įnašų;
- e) institucionalizuotosios Europos partnerystė atveju – prieigos prie rezultatų ir kitos su veiksmu susijusios informacijos teikimas Komisijai, kad ji galėtų rengti, įgyvendinti ir stebėti įvairių sričių Sąjungos politiką ar programas.

3) Stebėseną:

- a) 45 straipsnyje nustatytus reikalavimus atitinkanti stebėsenos sistema, kurios tikslas – stebėti pažangą, daromą įgyvendinant konkrečius politikos tikslus ir siekiant rezultatų bei pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių, ir kuri suteikia galimybę bėgant laikui vertinti laimėjimus, poveikį ir galimą poreikį taikyti taisomąsias priemones;

- b) periodiškai teikiamos specialios ataskaitos dėl kiekybinio ir kokybinio svėro poveikio, be kita ko, dėl įsipareigotų ir faktiškai suteiktų finansinių ir nepiniginių įnašų, matomumo ir užimamos vietos tarptautinėje arenoje, poveikio privačiojo sektoriaus investicijų rizikai, susijusiai su moksliniais tyrimais ir inovacijomis;
 - c) išsami informacija apie vertinimo procesą ir visų kvietimų teikti pasiūlymus, susijusius su partnerystėmis, rezultatus, kuri turi būti pateikta laiku ir prieinama bendroje e. duomenų bazėje.
- 4) Vertinimas, laipsniškas veiklos nutraukimas ir atnaujinimas:
- a) Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis padaryto poveikio, palyginti su apibrėžtomis siektinomis reikšmėmis ir pagrindiniais veiklos rezultatų rodikliais, vertinimas, kuriuo prisidedama prie 47 straipsnyje nurodyto Programos vertinimo, be kita ko, vertinimas, koks politikos intervencijos būdas būtų veiksmingiausias vykdant veiksmus ateityje; pozicijos dėl galimo Europos partnerystės atnaujinimo, atsižvelgiant į bendrą Europos partnerysčių aplinką ir jos politikos prioritetus;
 - b) neatnaujinus veiklos, tinkamos priemonės, kuriomis užtikrinamas laipsniškas Bendrosios programos finansavimo nutraukimas laikantis su *ex ante* teisiškai įsipareigojusiaisia partneriais sutartų sąlygų ir terminų, nedarant poveikio galimam tolesniam tarptautiniam finansavimui pagal nacionalines ar kitas Sąjungos programas ir nedarant poveikio privačiosioms investicijoms ir vykdomiems projektams.

IV PRIEDAS

SINERGIJA SU KITOMIS PROGRAMOMIS

Kad būtų užtikrintas kuo didesnis mokslinių tyrimų ir inovacijų poveikis visuomenei, aplinkai bei ekonomikai apskritai ir padedama siekti Sąjungos tikslų, turi būti užtikrintas Sąjungos finansavimo programų nuoseklumas ir sinergija.

Sinergija grindžiama programų koncepcijų bei tikslų tarpusavio papildomumu ir finansavimo taisyklių bei procesų įgyvendinimo lygmeniu suderinamumu.

Programos „Europos horizontas“ lėšos naudojamos tik mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklai finansuoti. Strateginio planavimo procese užtikrinamas įvairių Sąjungos finansavimo programų prioritetų suderinimas ir užtikrinamos nuoseklios finansavimo galimybės įvairiais mokslinių tyrimų ir inovacijų ciklo etapais. Sinergija su kitomis Sąjungos finansavimo programomis ir politika naudojama, be kita ko, įgyvendinant misijas ir partnerystes.

Įgyvendinant Bendrąją programą gautų mokslinių tyrimų rezultatų ir sukurtų novatoriškų sprendimų diegimas palengvinamas teikiant paramą pagal kitas Sąjungos finansavimo programas, visų pirma įgyvendinant naudojimosi rezultatais ir jų sklaidos strategijas, pasitelkiant žinių perdavimą, papildomo ir sudėtinio finansavimo šaltinius ir papildomas politikos priemones.

Mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla finansuojama taikant suderintas taisykles, parengtas siekiant užtikrinti ES pridėtinę vertę, kad būtų išvengta dubliavimosi su įvairiomis Sąjungos programomis ir būtų siekiama kuo didesnio veiksmingumo ir administracinio supaprastinimo.

Toliau išdėstytose pastraipose išsamiau nustatoma, kaip ši sinergija taikoma Bendrosios programos ir įvairių Sąjungos programų sąveikai.

1. Sinergija su Europos žemės ūkio garantijų fondu (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondu kaimo plėtrai (EŽŪFKP) (bendra žemės ūkio politika – BŽŪP) užtikrinama, kad:

- a) būtų nustatyti, pavyzdžiui, įgyvendinant Europos žemės ūkio našumo ir tvarumo inovacijų partnerystę⁴⁷, ES žemės ūkio sektoriaus ir kaimo vietovių mokslinių tyrimų ir inovacijų poreikiai, į kuriuos būtų atsižvelgta Bendrosios programos strateginio planavimo procese ir darbo programose;
- b) įgyvendinant BŽŪP būtų kuo geriau panaudojami mokslinių tyrimų ir inovacijų rezultatai ir skatinama naudoti, įgyvendinti ir diegti novatoriškus sprendimus, be kita ko, sprendimus, sukurtus vykdant pagal bendrąsias mokslinių tyrimų ir inovacijų programas finansuojamus projektus ir įgyvendinant Europos žemės ūkio našumo ir tvarumo inovacijų partnerystę;
- c) EŽŪFKP lėšomis būtų remiamas su Bendrosios programos rezultatais susijusių žinių ir sprendimų pritaikymas ir sklaida, taip kuriant dinamiškesnį ūkininkavimo sektorių ir atveriant kaimo vietovių naujų plėtros galimybių.

2. Sinergija su Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondu (EJRŽF) užtikrinama, kad:

- a) Bendroji programa ir EJRŽF būtų glaudžiai tarpusavyje susiję, nes į ES integruotos jūrų politikos mokslinių tyrimų ir inovacijų poreikius bus atsižvelgiama Bendrosios programos strateginio planavimo procese;
- b) EJRŽF lėšomis būtų remiamas naujų technologijų ir novatoriškų produktų, procesų ir paslaugų, visų pirma sukurtų įgyvendinant Bendrąją programą, įsisavinimas jūrų ir laivybos politikos srityje; EJRŽF lėšomis taip pat būtų skatinamas duomenų rinkimas, tvarkymas ir stebėseną vietoje ir užtikrinama atitinkamų pagal Bendrąją programą remiamų veiksmų rezultatų sklaida, o tai savo ruožtu padėtų įgyvendinti bendrą žuvininkystės politiką, ES jūrų politiką ir tarptautinio vandenynų valdymo veiklą.

⁴⁷ Dok. 7278/12. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Europos žemės ūkio našumo ir tvarumo inovacijų partnerystės (dok. COM(2012) 79 final).

3. Sinergija su Europos regioninės plėtros fondu (ERPF) užtikrinama, kad:

- a) papildomo ir sudėtinio finansavimo ERPF ir Bendrosios programos lėšomis priemonėmis būtų remiama veikla, kuria užtikrinama visų pirma pažangiosios specializacijos strategijų ir mokslinių tyrimų bei inovacijų srities kompetencijos sąsaja, įskaitant bendras tarpregionines ir tarptautines programas ir visos Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros objektus, siekiant stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvę ir padėti įgyvendinti darnaus vystymosi tikslus;
- b) ERPF veikla, be kita ko, būtų orientuojama į regioninių ir vietos mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemų plėtojimą ir stiprinimą bei į pramonės pertvarką, įskaitant paramą mokslinių tyrimų ir inovacinių pajėgumų stiprinimui, rezultatų pritaikymui, naujų technologijų ir novatoriškų bei klimatui nekenkiančių sprendimų, sukurtų įgyvendinant bendrąsias mokslinių tyrimų ir inovacijų programas, įsisavinimui per ERPF.

4. Sinergija su „Europos socialiniu fondu +“ (ESF+) užtikrinama, kad:

- a) ESF+ galėtų padėti, pasitelkiant nacionalines ar regionines programas, integruoti ir išplėtoti Bendrosios programos lėšomis remiamas novatoriškas mokymo programas, kad žmonės įgytų įgūdžių ir kompetencijų, reikalingų atsivėlgiant į kintančius darbo rinkos poreikius;
- b) papildomo finansavimo ESF+ lėšomis priemonės galėtų būti naudojamos remti veiklai, kuria skatinamas žmogiškojo kapitalo plėtojimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, siekiant stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvę;
- c) ESF+ lėšomis būtų integruojamos novatoriškos technologijos ir nauji verslo modeliai bei sprendimai, visų pirma sukurti įgyvendinant bendrąsias programas, siekiant padėti kurti novatoriškas, veiksmingas ir tvarias sveikatos apsaugos sistemas, o Europos piliečiams sudaryti palankesnes sąlygas naudotis geresne ir saugesne sveikatos priežiūra.

5. Sinergija su Europos infrastruktūros tinklų priemone (EITP) užtikrinama, kad:
- a) Bendrosios programos strateginio planavimo procese būtų nustatyti ir nurodyti ES transporto, energetikos ir skaitmeninio sektoriaus mokslinių tyrimų ir inovacijų poreikiai;
 - b) EITP lėšomis būtų remiamas novatoriškų naujų technologijų ir sprendimų, visų pirma sukurtų įgyvendinant bendrąsias mokslinių tyrimų ir inovacijų programas, plataus masto įsisavinimas ir diegimas transporto, energetikos ir skaitmeninės fizinės infrastruktūros objektų srityse;
 - c) būtų sudarytos palankesnės sąlygos keistis Bendrosios programos ir EITP projektų informacija ir duomenimis, pavyzdžiui, akcentuojant įgyvendinant Bendrąją programą sukurtas, rinkai pateikti gerai parengtas technologijas, kurias būtų galima toliau diegti naudojantis EITP.
6. Sinergija su Skaitmeninės Europos programa (SEP) užtikrinama, kad:
- a) atsižvelgiant į tai, kad kelios Bendrojoje programoje ir SEP nustatytos teminės sritys yra panašios, remtinų veiksmų rūšys, numatomi jų rezultatai ir jų vykdymo logika būtų skirtingi ir papildytų vieni kitus;
 - b) Bendrosios programos strateginio planavimo procese būtų nustatyti ir nurodyti su skaitmeniniais aspektais susiję mokslinių tyrimų ir inovacijų poreikiai; tai apima su itin našiomis kompiuterinėmis sistemomis, dirbtiniu intelektu ir kibernetiniu saugumu susijusius mokslinius tyrimus ir inovacijas, kuriais skaitmeninės technologijos derinamos su kitomis didelio poveikio technologijomis ir netechnologinėmis inovacijomis, paramą bendrovių, kuriančių proveržio inovacijas (daugeliu atveju bus derinamos skaitmeninės ir fizinės technologijos), veiklos plėtimui ir paramą skaitmeninės mokslinių tyrimų infrastruktūros objektams;

- c) SEP daugiausia dėmesio būtų skiriama didelio masto skaitmeninių pajėgumų ir infrastruktūros plėtojimui itin našių kompiuterinių sistemų, dirbtinio intelekto, kibernetinio saugumo ir aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių srityse, siekiant užtikrinti, kad, laikantis tam tikros ES sistemos viešojo intereso srityse (kaip antai sveikatos apsaugos, viešojo administravimo, teisingumo ir švietimo) ar srityse, kuriose esama rinkos nepakankamumo (pavyzdžiui, įmonių, visų pirma mažųjų ir vidutinių, skaitmeninimo), būtų visoje Europoje plačiu mastu pritaikyti ir diegiami ypatingos svarbos esami arba išbandyti novatoriški skaitmeniniai sprendimai; SEP būtų daugiausia įgyvendinama kartu su valstybėmis narėmis darant koordinuojamas ir strategines investicijas (visų pirma rengiant bendrus viešuosius pirkimus) į skaitmeninius pajėgumus, kuriais bus dalijamasi visoje Europoje, ir į ES masto veiksmus, kuriais remiamas sąveikumas ir standartizavimas, vykdomi kuriant bendrąją skaitmeninę rinką;
- d) SEP pajėgumais ir infrastruktūros objektais galėtų naudotis mokslinių tyrimų ir inovacijų bendruomenė, be kita ko, tam, kad galėtų vykdyti pagal Bendrąją programą remiamą veiklą, įskaitant bandymų, eksperimentavimo ir parodomąją veiklą, visuose sektoriuose ir dalykuose;
- e) SEP būtų užtikrintas laipsniškas įgyvendinant Bendrąją programą sukurtų naujų skaitmeninių technologijų įsisavinimas ir diegimas;
- f) Bendrosios programos iniciatyvos, kuriomis siekiama parengti įgūdžių ir gebėjimų ugdymo programas, be kita ko, įgyvendinamas Europos inovacijos ir technologijos instituto ŽIB „Digital“ koordinavimo centruose, būtų papildomos Skaitmeninės Europos programos lėšomis remiama aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių srities pajėgumų plėtojimo veikla;
- g) veiktų patikimi abiejų programų strateginio programavimo ir veiklos procedūrų koordinavimo mechanizmai, o į jų valdymo struktūras būtų įtrauktos atitinkamos Komisijos tarnybos, valstybių narių atstovai ir kiti subjektai, susiję su įvairiomis atitinkamų programų dalimis.

7. Sinergija su Bendrosios rinkos programa užtikrinama, kad:

- a) Bendrosios rinkos programa būtų sprendžiamos MVĮ veikiančios rinkos nepakankamumo problemos; taip pat bus skatinamas verslumas, bendrovių steigimas ir augimas; būtų užtikrintas Bendrosios rinkos programos ir novatoriškos bendrovės skirtų būsimos Europos inovacijų tarybos (EIC) veiksmų papildomumas, be kita ko, MVĮ skirtų paramos paslaugų srityje, visų pirma tais atvejais, kai rinkoje nėra teikiamas perspektyvus finansavimas;
- b) Europos įmonių tinklas, be kitų esamų MVĮ rėmimo struktūrų (pavyzdžiui, nacionalinių informacijos centrų, inovacijų agentūrų), galėtų teikti paramos paslaugas vadovaujant Europos inovacijų tarybai.

8. Sinergija su Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) užtikrinama, kad:

Bendrosios programos strateginio planavimo procese būtų nustatyti ir nurodyti mokslinių tyrimų ir inovacijų siekiant įveikti aplinkos, klimato ir energetikos sričių iššūkius, poreikiai. Programa LIFE toliau padės įgyvendinti ES aplinkos, klimato ir atitinkamą energetikos politiką ir teisės aktus, be kita ko, skatins įsisavinti ir taikyti Bendrosios programos mokslinių tyrimų ir inovacijų rezultatus ir padės juos diegti nacionaliniu ir (tarp)regioniniu mastu, kai jie gali padėti išspręsti aplinkos, klimato arba pertvarkos klausimus. Konkrečiai, įgyvendinant programą LIFE, bus toliau skatinama sinergija su Bendrąja programa skiriant papildomų balų vertinamiems pasiūlymams, kuriuose numatoma pritaikyti Bendrosios programos rezultatus. LIFE standartiniais veiksmų projektais bus remiamas ES aplinkos ir klimato politikos įgyvendinimui tinkamų technologijų ar metodikų plėtojimas, bandymai ir parodomoji veikla; vėliau šias technologijas ir metodikas bus galima diegti plačiu mastu, naudojantis finansavimu iš kitų šaltinių, įskaitant Bendrosios programos lėšas. Pagal Bendrąją programą veikianti Europos inovacijų taryba gali teikti paramą naujų proveržio idėjų, kurių gali kilti įgyvendinant programos LIFE projektus, plėtojimui ir komercializacijai.

9. Sinergija su programa „Erasmus“ užtikrinama, kad:

- a) veiklai, skirtai Europos aukštojo mokslo institucijoms stiprinti ir modernizuoti, remti būtų naudojami bendri ištekliai iš Bendrosios programos, be kita ko, iš Europos inovacijos ir technologijos instituto, lėšų ir iš programos „Erasmus“ lėšų. Bendrąja programa, kai tikslinga, bus papildoma pagal programą „Erasmus“ teikiama parama Europos universitetų tinklų iniciatyvai – bus remiamas šios iniciatyvos mokslinių tyrimų aspektas. Šiais veiksmais padedama rengti naujas bendras ir integruotas ilgalaikes ir tvarias švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų strategijas, pagrįstas tarpdalykiniu ir tarpsektoriniu požiūriu siekiant, kad žinių trikampis taptų realybe;
- b) Bendrąja programa ir programa „Erasmus“ būtų skatinama švietimo ir mokslinių tyrimų integravimas, aukštojo mokslo institucijoms sudarant palankesnes sąlygas rengti ir diegti bendras švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų strategijas ir tinklus, mokymo programas pagrįsti naujausiomis mokslinių tyrimų išvadamis ir praktika, kad visi studentai ir aukštojo mokslo institucijų darbuotojai, visų pirma tyrėjai, galėtų įgyti tiesioginės mokslinių tyrimų patirties, ir remti kitą veiklą, kuria integruojamas aukštasis mokslas, moksliniai tyrimai ir inovacijos.

10. Sinergija su Europos kosmoso programa užtikrinama, kad:

- a) Bendrosios programos strateginio planavimo procese būtų nustatyti ir nurodyti ES kosmoso pradinės ir galutinės grandies sektorių mokslinių tyrimų ir inovacijų poreikiai, kuriais, be kita ko, galėtų būtų pasinaudota įgyvendinant Europos kosmoso programą; kosmoso mokslinių tyrimų veiksmai pagal programą „Europos horizontas“ bus įgyvendinami, kai tikslinga, atsižvelgiant į Kosmoso programoje nustatytas viešųjų pirkimų ir subjektų tinkamumo finansuoti nuostatas;

- b) pagal Europos kosmoso programą kaip viešoji gėrybė teikiamais palydovų duomenimis ir paslaugomis būtų naudojamosi siekiant sukurti proveržio sprendimus vykdant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą (be kita ko, pagal Bendrąją programą), visų pirma susijusių su tvariais maisto ir gamtos ištekliais, klimato stebėseną, atmosferos, sausumos, pakrančių ir jūrų aplinką, išmaniaisiais miestais, susietuoju ir automatizuotu judumu, saugumu ir nelaimių valdymu;
 - c) pagal programą „Copernicus“ teikiamomis prieigos prie duomenų ir informacijos paslaugomis būtų prisidedama prie Europos atvirojo mokslo debesijos ir taip palengvinama tyrėjų, mokslininkų ir novatorių prieiga prie „Copernicus“ duomenų; mokslinių tyrimų infrastruktūros objektai, visų pirma *in situ* stebėjimo tinklai, bus labai svarbūs *in situ* stebėjimo infrastruktūros, būtinos „Copernicus“ paslaugoms teikti, elementai, o teikiant „Copernicus“ paslaugas parengiama informacija bus naudinga mokslinių tyrimų infrastruktūros objektams.
11. Sinergija su Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemone (KVTBP) ir Pasirengimo narystei paramos priemone (PNPP III) užtikrinama, kad:
- a) Bendrosios programos strateginio planavimo procese būtų nustatyti ir nurodyti mokslinių tyrimų ir inovacijų poreikiai KVTBP ir PNPP III srityse, laikantis darnaus vystymosi tikslų;
 - b) pagal Bendrąją programą vykdoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, kurioje dalyvauja trečiosios valstybės, ir tiksliniai tarptautinio bendradarbiavimo veiksmai būtų derinami ir siejami su tuo pačiu metu pagal KVTBP ir PNPP III vykdomų rezultatų pritaikymo rinkoje ir pajėgumų plėtojimo veiksmų kryptimis, atsižvelgiant į bendrai apibrėžtus intervencijos poreikius ir sritis.

12. Sinergija su Vidaus saugumo fondu ir sienų valdymo priemone, įtraukta į Integruoto sienų valdymo fondą, užtikrinama, kad:
- a) Bendrosios programos strateginio mokslinių tyrimų ir inovacijų planavimo procese būtų nustatyti ir nurodyti saugumo ir integruoto sienų valdymo mokslinių tyrimų ir inovacijų poreikiai;
 - b) Vidaus saugumo fondo ir Integruoto sienų valdymo fondo lėšomis galėtų būti remiamas naujų novatoriškų technologijų ir sprendimų, visų pirma sukurtų įgyvendinant bendrąsias mokslinių tyrimų ir inovacijų programas, diegimas saugumo mokslinių tyrimų srityje.
13. Sinergija su „InvestEU“ fondu užtikrinama, kad:
- a) pagal Bendrąją programą novatoriams, kuriems būdinga didelė rizika ir kuriems rinkoje nėra teikiamas pakankamas ir perspektyvus finansavimas, būtų teikiamas programos „Europos horizontas“ ir EIC mišrus finansavimas. Tuo pačiu metu pagal Bendrąją programą bus remiamas veiksmingas mišraus finansavimo privačiojo komponento teikimas per fondus ir tarpininkus, remiamus programos „InvestEU“ ir kitų subjektų lėšomis, ir veiksmingas valdymas;
 - b) moksliniams tyrimams bei inovacijoms ir MVĮ skirtos „InvestEU“ fondo finansinės priemonės būtų sugrupuotos, visų pirma pagal specialią MTI finansavimo kryptį ir pagal produktus, diegiamus pagal MVĮ finansavimo kryptį, taip padedant įgyvendinti abiejų programų tikslus;
 - c) pagal Bendrąją programą būtų teikiama tinkama parama, kuri padėtų perorientuoti EIC lėšomis finansuoti netinkamus projektus, kad, kai aktualu, juos būtų galima finansuoti programos „InvestEU“ lėšomis.

14. Sinergija su Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos inovacijų fondu (toliau – Inovacijų fondas) užtikrinama, kad:
- a) Inovacijų fondo lėšos būtų tikslingai skiriamos inovacijoms, susijusioms su mažo anglies dioksido kiekio technologijomis ir procesais, įskaitant aplinkai saugų anglies dioksido surinkimą ir naudojimą, kurie padeda gerokai sušvelninti klimato kaitą, taip pat produktams, kuriais pakeičiami daug anglies dioksido išskiriantys produktai, pastangoms skatinti pramonės objektų, kuriais siekiama užtikrinti aplinkai saugų CO₂ surinkimą ir geologinį saugojimą, statybą bei eksploatavimą ir novatoriškoms atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijoms bei energijos kaupimo technologijoms;
 - b) Bendrosios programos, ypač jos II veiklos srities, lėšomis bus finansuojamas technologijų, galinčių padėti pasiekti ES priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir energetikos bei pramonės pertvarkos tikslus, plėtojimas ir parodomoji veikla;
 - c) Inovacijų fondo lėšomis būtų galima teikti paramą tinkamų finansuoti projektų, kurie galėjo gauti paramą iš bendrųjų mokslinių tyrimų ir inovacijų programų, parodomosios veiklos etapui su sąlyga, kad tenkinami to fondo atrankos bei sutarčių skyrimo kriterijai.
15. Sinergija su Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programa užtikrinama, kad:
- a) pagal Bendrąją programą ir Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programą būtų parengti visapusiški švietimo ir mokymo rėmimo veiksmai (įskaitant programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“), kad Europoje būtų išsaugoti ir ugdomi reikiami įgūdžiai;
 - b) pagal Bendrąją programą ir Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programą būtų rengiami bendri mokslinių tyrimų veiksmai, kuriais daugiausia dėmesio būtų skiriama horizontaliesiems saugaus ir patikimo ne energijos gamybos reikmėms skirto jonizuojančiosios spinduliuotės naudojimo tokiose srityse kaip medicina, pramonė, žemės ūkis, kosmosas, klimato kaita, saugumas bei avarinė parengtis ir indėlis į branduolinį mokslą, aspektams⁴⁸.

⁴⁸ Atsižvelgiant į derybų dėl atitinkamų teisės aktų rezultatus.

16. Sinergija su Europos gynybos fondu padedama civiliniams ir gynybos srities moksliniams tyrimams, nors pagal Bendrąją programą vykdant veiklą, išskyrus veiklą, patenkančią į Europos gynybos fondo taikymo sritį, išimtinis dėmesys sutelkiamas tik į taikymą civilinėms reikmėms. Bus pašalintas bereikalingas veiklos dubliavimas.

V PRIEDAS

PAGRINDINIAI POVEIKIO TRAJEKTORIJŲ RODIKLIAI

Stebint pažangą, kaip siekiama 3 straipsnyje nurodytų Bendrosios programos (BP) tikslų, remiamasi poveikio trajektorijomis ir susijusiais pagrindiniais poveikio trajektorijų rodikliais. Poveikio trajektorijos priklauso nuo laiko ir jas galima išreikšti trimis papildomomis nelineariomis investicijų į MTI pobūdį atspindinčiomis poveikio kategorijomis: poveikio mokslui, visuomenei ir technologijoms / ekonomikai. Kiekvienai iš šių poveikio kategorijų bus taikomi pakaitiniai rodikliai, kad būtų galima stebėti pažangą, atskirai nurodant trumpalaikį, vidutinės ir ilgesnės trukmės poveikį, įskaitant laikotarpį po Programos įgyvendinimo, numatant galimybę suskirstyti duomenis, be kita ko, pagal valstybes nares bei asocijuotąsias šalis. Šie rodikliai renkami taikant kiekybines ir kokybines metodikas. Atskiromis Programos dalimis prie šių rodiklių bus prisidedama nevienodu mastu ir taikant skirtingus mechanizmus. Kai aktualu, atskiroms Programos dalims stebėti gali būti naudojami papildomi rodikliai.

Su visomis Programos dalimis ir visais įgyvendinimo mechanizmais susiję tinkamo detalumo mikroduomenys, kuriais remiantis bus apskaičiuojami pagrindiniai poveikio trajektorijų rodikliai, bus renkami centralizuotai ir suderintai, užtikrinant, kad naudos gavėjams tektų kuo mažesnė ataskaitų teikimo našta.

Be pagrindinių poveikio trajektorijų rodiklių, duomenys apie optimizuotus Programos rezultatus siekiant stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvę, skatinti visų valstybių narių kompetencija pagrįstą dalyvavimą Programoje, taip pat palengvinti bendradarbiavimo ryšius Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, bus renkami ir pateikiami beveik tikruoju laiku kaip įgyvendinimo ir valdymo duomenų dalis, kaip nurodyta 45 straipsnyje. Tai apims, *inter alia*, bendradarbiavimo ryšių stebėseną, tinklo analitinius duomenis, duomenis apie pasiūlymus, paraiškas, dalyvavimą ir projektus; pareiškėjus ir dalyvius (įskaitant organizacijos rūšį (pvz., pilietinės visuomenės organizacijas, MVI ir privatųjį sektorių), šalį (pvz., konkrečią šalių grupių klasifikaciją, kaip antai, valstybės narės, asocijuotosios šalys ir trečiosios valstybės), lytį, vaidmenį projekte, mokslo sritį / sektorių, įskaitant socialinius ir humanitarinius mokslus) ir klimato kaitos aspekto integravimo lygį bei susijusias išlaidas.

Poveikio mokslui trajektorijų rodikliai

Numatoma, kad Programa bus daromas poveikis mokslui: kuriamos naujos kokybiškos žinios, stiprinamas mokslinių tyrimų ir inovacijų srities žmogiškasis kapitalas ir skatinama žinių sklaida bei atvirasis mokslas. Pažanga, daroma siekiant užtikrinti šį poveikį, bus stebima naudojant pakaitinius rodiklius, susietus su toliau nustatytomis trimis pagrindinėmis poveikio trajektorijomis.

1 lentelė (žr. toliau)

Poveikio visuomenei trajektorijų rodikliai

Numatoma, kad Programa bus daromas poveikis visuomenei: vykdant MTI veiklą įgyvendinami ES politikos prioritetai ir sprendžiami pasauliniai uždaviniai, įskaitant JT DVT, laikantis Darbotvarkės iki 2030 m. principų ir Paryžiaus susitarimo tikslų, įgyvendinant MTI misijas ir Europos partnerystes užtikrinama nauda bei poveikis ir stiprinamas inovacijų pritaikymas visuomenėje, taip galiausiai padedant didinti žmonių gerovę. Pažanga, daroma siekiant užtikrinti šį poveikį, bus stebima naudojant pakaitinius rodiklius, susietus su toliau nustatytomis trimis pagrindinėmis poveikio trajektorijomis.

2 lentelė (žr. toliau)

Poveikio technologijoms / ekonomikai trajektorijų rodikliai

Numatoma, kad Programa bus daromas poveikis technologijoms / ekonomikai, ypač Sąjungos viduje: skatinamas įmonių, ypač MVI, įskaitant startuolius, steigimas bei augimas ir tiesioginių bei netiesioginių darbo vietų kūrimas, ypač Sąjungos viduje, taip pat pritraukiama investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas. Pažanga, daroma siekiant užtikrinti šį poveikį, bus stebima naudojant pakaitinius rodiklius, susietus su toliau nustatytomis trimis pagrindinėmis poveikio trajektorijomis.

3 lentelė (žr. toliau)

V priedo 1 lentelė

Siekiant poveikio mokslui	Trumpasis laikotarpis	Vidutinės trukmės laikotarpis	Ilgesnės trukmės laikotarpis
Naujų kokybiškų žinių kūrimas	<u>Publikacijos:</u> pagal BP parengtų kitų tyrėjų recenzuotų mokslinių publikacijų skaičius	<u>Citavimas:</u> pagal BP parengtų kitų tyrėjų recenzuotų konkrečios srities publikacijų svertinis citavimo indeksas	<u>Pasaulinio lygio mokslas:</u> vykdant BP projektus parengtų kitų tyrėjų recenzuotų publikacijų, kuriomis daromas esminis indėlis į konkrečias mokslo sritis, skaičius ir dalis
MTI srities žmogiškojo kapitalo stiprinimas	<u>Igūdžiai:</u> įgūdžių tobulinimo veikloje (mokymo, mentorystės ir (arba) ugdomojo vadovavimo, judumo ir prieigos prie MTI infrastruktūros objektų teikimo), vykdytoje įgyvendinant BP projektus, dalyvavusių tyrėjų skaičius	<u>Karjera:</u> tyrėjų, kurie tobulino įgūdžius pagal BP ir dėl to padarė didesnę individualų poveikį savo MTI srityje, skaičius ir dalis	<u>Darbo sąlygos:</u> tyrėjų, kurie tobulino įgūdžius pagal BP ir dėl to užsitikrino geresnes darbo sąlygas, įskaitant jų atlyginimus, skaičius ir dalis
Žinių sklaidos ir atvirojo mokslo skatinimas	<u>Dalijimasis žiniomis:</u> pagal BP vykdytos mokslinių tyrimų veiklos produktų (atvirųjų duomenų, publikacijų, programinės įrangos ir kt.), kuriais pasidalyta per atvirųjų žinių infrastruktūros objektus, dalis	<u>Žinių sklaida:</u> aktyviai naudojamų ir (arba) cituojamų pagal BP vykdytos mokslinių tyrimų veiklos produktų, prie kurių teikiama atviroji prieiga, dalis	<u>Nauji bendradarbiavimo ryšiai:</u> BP naudos gavėjų, užmezgusių naujų tarpdalykinio ir (arba) tarpsektorinio bendradarbiavimo ryšių su subjektais, kurie naudojami pagal BP jų vykdytos MTI veiklos produktais, prie kurių teikiama atviroji prieiga, dalis

V priedo 2 lentelė

Siekiant poveikio visuomenei	Trumpasis laikotarpis	Vidutinės trukmės laikotarpis	Ilgesnės trukmės laikotarpis
ES politikos prioritetų įgyvendinimas ir pasaulinių uždavinių sprendimas vykdamas MTI veiklą	<u>Produktai:</u> produktų, kuriais siekiama įgyvendinti nustatytus ES politikos prioritetus ir spręsti pasaulinius uždavinius (įskaitant DVT), skaičius ir dalis (daugialypis aspektas: kiekvieno nustatyto prioriteto atveju) Įskaitant: su klimatu susijusių produktų, kuriais siekiama vykdyti ES įsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą, skaičių ir dalį	<u>Sprendimai:</u> inovacijų ir mokslinių tyrimų rezultatų, kuriais siekiama įgyvendinti nustatytus ES politikos prioritetus ir spręsti pasaulinius uždavinius (įskaitant DVT), skaičius ir dalis (daugialypis aspektas: kiekvieno nustatyto prioriteto atveju) Įskaitant: su klimatu susijusių inovacijų ir mokslinių tyrimų rezultatų, kuriais siekiama vykdyti ES įsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą, skaičių ir dalį	<u>Nauda:</u> apskaičiuotas bendras naudojimosi pagal BP finansuotos veiklos rezultatais poveikis pastangoms įgyvendinti nustatytus ES politikos prioritetus ir spręsti pasaulinius uždavinius (įskaitant DVT), be kita ko, indėlis į politikos ir teisės formavimo ciklą (pvz., normos ir standartai) (daugialypis aspektas: kiekvieno nustatyto prioriteto atveju) Įskaitant: apskaičiuotas bendras naudojimosi pagal BP finansuotos su klimatu susijusios veiklos rezultatais poveikis ES įsipareigojimų pagal Paryžiaus susitarimą vykdymui, be kita ko, indėlis į politikos ir teisės formavimo ciklą (pvz., normos ir standartai)
MTI misijų naudos ir poveikio užtikrinimas	<u>MTI misijų produktai:</u> konkrečių mokslinių tyrimų ir inovacijų misijų produktai (daugialypis aspektas: kiekvienos nustatytos misijos atveju)	<u>Mokslinių tyrimų ir inovacijų misijų rezultatai:</u> konkrečių mokslinių tyrimų ir inovacijų misijų rezultatai (daugialypis aspektas: kiekvienos nustatytos misijos atveju)	<u>Pasiektos MTI misijų siektinos reikšmės:</u> pasiektos konkrečių MTI misijų siektinos reikšmės (daugialypis aspektas: kiekvienos nustatytos misijos atveju)
Mokslinių tyrimų rezultatų ir inovacijų pritaikymo visuomenėje skatinimas	<u>Bendras kūrimas:</u> BP projektų, kuriuose dalyvaujantys ES piliečiai ir galutiniai naudotojai padeda bendrai kurti MTI turinį, skaičius ir dalis	<u>Dalyvavimas:</u> BP naudos gavėjų, kurie pasibaigus BP projektui taiko piliečių ir galutinių naudotojų dalyvavimo skatinimo mechanizmus, skaičius ir dalis	<u>MTI pritaikymas visuomenėje:</u> pagal BP bendrai sukurtų mokslinių tyrimų rezultatų ir novatoriškų sprendimų pritaikymas ir informavimas apie juos

V priedo 3 lentelė

Siekiant poveikio technologijoms / ekonomikai	Trumpasis laikotarpis	Vidutinės trukmės laikotarpis	Ilgesnės trukmės laikotarpis
Inovacijomis pagrįsto ekonomikos augimo skatinimas	<u>Novatoriški produktai:</u> pagal BP sukurtų novatoriškų produktų, procesų ar metodų (pagal inovacijų rūšis) skaičius ir intelektinės nuosavybės teisių (INT) paraiškų skaičius	<u>Inovacijos:</u> įgyvendinant BP projektus sukurtų inovacijų (pagal inovacijų rūšis), be kita ko, susijusių su suteiktomis INT, skaičius	<u>Ekonomikos augimas:</u> pagal BP inovacijas sukūrusių įmonių steigimasis, augimas ir rinkos dalis
Papildomų ir geresnių darbo vietų kūrimas	<u>Remiamos darbo vietos:</u> naudos gavėjų BP projektui įgyvendinti sukurtų etato ekvivalento darbo vietų ir išlaikytų darbo vietų skaičius (pagal darbo vietų rūšis)	<u>Tvarios darbo vietos:</u> pasibaigus BP projektui naudos gavėjų sukurtų etato ekvivalento darbo vietų skaičius (pagal darbo vietų rūšis)	<u>Visos darbo vietos:</u> tiesioginių ir netiesioginių darbo vietų, sukurtų ar išlaikytų skleidžiant BP rezultatus, skaičius (pagal darbo vietų rūšis)
Investicijų į MTI pritraukimas	<u>Bendros investicijos:</u> viešųjų ir privačiųjų investicijų, kurias padėjo pritraukti pradinės investicijos iš BP lėšų, suma	<u>Plėtra:</u> pritrauktų viešųjų ir privačiųjų investicijų, skirtų naudojimuisi BP rezultatais arba jų plėtojimui, suma (įskaitant tiesiogines užsienio investicijas)	<u>Indėlis į 3 % tikslo įgyvendinimą:</u> Europos Sąjungos dėl BP padaryta pažanga siekiant 3 % BVP tikslo

Va PRIEDAS

SRITYS, KURIOSE PAGAL SESV 185 ARBA 187 STRAIPSNĮ BŪTŲ GALIMA KURTI MISIJAS IR INSTITUCIONALIZUOTĄSIAS EUROPOS PARTNERYSTES

Pagal šio reglamento 7 ir 8 straipsnius šiame priede išdėstytos sritys, kuriose pagal SESV 185 arba 187 straipsnį būtų galima kurti misijas ir Europos partnerystes.

I. Sritys, kuriose galima kurti misijas

Misijų 1 sritis: prisitaikymas prie klimato kaitos, įskaitant visuomenės transformaciją

Misijų 2 sritis: vėžys

Misijų 3 sritis: gyvybingi vandenynai, jūros, pakrančių bei vidaus vandenys

Misijų 4 sritis: neutralaus poveikio klimatui ir pažangieji miestai

Misijų 5 sritis: gera dirvožemio būklė ir maistas

Kiekvienos misijos atveju bus laikomasi šio reglamento 7 straipsnio 3 dalyje nustatytų principų.

II. Sritys, kuriose pagal SESV 185 arba 187 straipsnį būtų galima kurti institucionalizuotąsias Europos partnerystes

Partnerysčių 1 sritis: spartesnis sveikatos srities inovacijų vystymas ir saugesnis jų naudojimas Europos pacientams, taip pat visuotinė sveikata

Partnerysčių 2 sritis: pažanga bazinių skaitmeninių bei didelio poveikio technologijų, įskaitant tokias naujas technologijas kaip dirbtinis intelektas, fotonika ir kvantinės technologijos, bet jomis neapsiribojant, ir jų naudojimo srityje

Partnerysčių 3 sritis: Europos lyderystė metrologijos srityje, įskaitant integruotą metrologijos sistemą

Partnerysčių 4 sritis: spartesnis ES oro eismo, aviacijos ir geležinkelių konkurencingumo, saugos ir aplinkosauginio veiksmingumo didinimas

Partnerysčių 5 sritis: tvarūs, įtraukūs ir žiediniai biologiniai sprendimai

Partnerysčių 6 sritis: vandenilio ir tvaraus energijos kaupimo technologijos, paliekančios mažesnę aplinkosauginį pėdsaką ir mažiau imlios energijai

Partnerysčių 7 sritis: švarūs, susieti, sąveikieji, autonominiai ir automatizuoti sprendimai, skirti būsimiems žmonių ir prekių judumo poreikiams

Partnerysčių 8 sritis: novatoriškos ir intensyvią MTTP veiklą vykdančios mažosios ir vidutinės įmonės

Užbaigus vertinimo, ar vienoje iš pirmiau nurodytų partnerysčių sričių reikalinga institucionalizuotoji Europos partnerystė, procesą, remiantis SESV 185 arba 187 straipsniu gali būti parengtas pasiūlymas vadovaujantis Europos Komisijos teise inicijuoti teisės aktus. Kitais atvejais atitinkamoje partnerysčių srityje taip pat gali būti sukurta partnerystė, vadovaujantis Bendrosios programos 8 straipsnio 1 dalies a punktu arba 8 straipsnio 1 dalies b punktu, arba ji gali būti įgyvendinama skelbiant kvietimus teikti pasiūlymus pagal programą „Europos horizontas“.

Kadangi galimos institucionalizuotųjų Europos partnerysčių sritys apima plačias temines sritis, remiantis įvertintais poreikiais jos gali būti įgyvendinamos vykdant daugiau kaip vieną partnerystę.
